

MEMORIA DE CALIDADE

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Curso Académico: 2021/2022

Índice

1.	Introdución.....	2
2.	Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados.....	5
	Directriz 1. Política e obxectivos de calidade.....	5
	Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos.....	38
	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado	59
	Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos	100
	Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos.....	104
	Directriz 6. Información pública	108
3.	Plan de Melloras do centro.....	110
4.	Modificacións nos diferentes títulos	120
5.	Listaxe de evidencias e indicadores.....	126

1. Introdución

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais é consciente da importancia que ten a calidade no contexto universitario para garantir programas formativos que dean resposta ás demandas de excelencia no contexto universitario. Tomando como referencia a política de calidade da USC (enmarcada dentro do despregamento do seu Plan Estratéxico) a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais elaborou o seu Sistema de Garantía de Calidade (SGC) marcándose como principal obxectivo do mesmo o desenvolvemento de programas formativos (graos e másteres) que estean avalados pola calidade como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos nosos grupos de interese.

O Equipo Directivo do Centro, así como a súa Comisión de Calidade, teñen un forte compromiso coa materialización das Accións de Mellora, tanto daquelas más inmediatas, de cumprimento anual, como daqueloutras proxectadas cun carácter temporal más dilatado.

Os axentes directamente implicados no correcto desenvolvemento do SGC son o Equipo de Dirección, a Comisión de Calidade do Centro, a responsable de Calidade do Centro, o Coordinador de Calidade, o Comité Consultivo e os/as Coordinadores de título.

De acordo co Proceso PE-02 Revisión e Mellora, a análise de funcionamento do SGC de forma global queda recompilada na Memoria de Calidade do Centro, que pecha o ciclo de calidade anual da Facultade. A Memoria de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais concíbese como unha análise sintética do axeitado funcionamiento do SGC (Sistema de Garantía de Calidade), en tanto baluarte da calidade dos títulos que se imparten no citado centro: Grao en Administración e Dirección de Empresas, Grao en Economía, Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación, Máster Universitario en Dirección de Empresas, Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas, Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira e Máster Universitario en Economía.

Deste xeito, unha vez analizados os resultados dos títulos (PC-05 Análise dos resultados e mellora dos programas) e unha vez formuladas as accións de mellora derivadas do proceso anterior por parte de cada unha das titulacións do centro, correspóndelle á Comisión de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais levar a cabo unha análise global do SGC.

1.1. Procedemento de elaboración da Memoria de Calidade

En aplicación do Manual do Sistema de Garantía de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, a elaboración da presente memoria correspondeu á Comisión de Calidade do Centro, reunida en sesión específica, trala finalización da cal trasladou á Xunta de Facultade o documento provisional para a súa aprobación, o que tivo lugar, finalmente o 12 de xullo de 2023.

A presente memoria toma como referencia os informes de resultados dos títulos de grao e máster referenciados. Nestes informes analízase de xeito pormenorizado os resultados do SGC en relación á organización e desenvolvemento dos títulos durante o curso 2021-2022, curso no que se centra o presente documento.

Tamén constituíron documentos de referencia para a elaboración desta memoria: o novo Manual do Sistema de Garantía de Calidade, o manual de procesos e a prorroga do plan estratéxico do centro aprobada en xunta de facultade con data 28 de xaneiro de 2021.

O SGC estase a converter nun marco operativo de cara a detectar disfuncións ao mesmo tempo que funciona como un espazo de discusión e de toma de decisión en colaboración coas comisión académicas de graos e máster.

1.2. Estrutura da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais para o desenvolvemento do SGC

Ámbito de aplicación

O ámbito de aplicación do SGC comprende a todas as titulacións impartidas no centro e a todas as persoas da Facultade: alumnado, persoal docente e investigador e persoal de administración e servizos. Os títulos vinculados á Facultade e que estiveron vixentes durante o curso 2021-2022 foron:

- Grao en Administración e Dirección de Empresas
- Grao en Economía

- Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión Turística
- Máster Universitario en Dirección de Empresas
- Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación
- Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira
- Máster Universitario en Economía

Os órganos de goberno, comisións e responsables que interveñen directamente no desenvolvemento do SGC son o Equipo Decanal, a Comisión de Calidade do Centro, as Comisións de Título, o/a Responsable de Calidade do Centro, os/as Coordinadores de Título e o/a Coordinador de Calidade. As funcións de todos eles, relacionadas co desenvolvemento do SGC, poden consultarse no Manual do Sistema de Garantía de Calidade da Facultade (http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/ecoade/descargas/calidade/msgc_marco_fac_economicas_v4_2018_10_25_asinado.pdf). De seguido sinálanse tanto a composición actual como as funcións da Comisión de Calidade do Centro.

Membros da Comisión de Calidade do Centro (CCC)

Decano da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais (presidente)

Responsable de Calidade do Centro (RCC)

Coordinador de Calidade do Centro

Os Coordinadores de Título

Responsable da Unidade de Xestión de Centro da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Representante do alumnado

Representante do alumnado titor con voz pero sen voto

As funcións principais da CCC son as seguintes:

1. Realizar o deseño, a implantación, o seguimento e mellora do SGC no centro.
2. Elaborar a memoria de calidade do centro (MCC).
3. Fomentar a realización e o seguimento periódico do plan de melloras anual do centro.
4. Estimular a participación de todos os colectivos implicados na avaliación e mellora da calidade das titulacións que se imparten no centro.
5. Realizar o seguimento dos resultados do centro.
6. Propoñer ao equipo de dirección a información que debe ser pública.
7. Informar favorablemente, ou propoñer modificacións se é o caso, dos informes de resultados ou seguimento/acreditación elaborados polas comisión de título.

Reunións da Comisión de Calidade, correspondentes á presente Memoria de Calidade 2021/2022

17 de decembro de 2021. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se cómpre, da acta da sesión anterior (ordinaria do 04/06/21).
2. Aprobación, se cómpre, das modificacións do Manual do Sistema de Garantía de Calidade da Facultade.
3. Aprobación, se cómpre, do Informe sobre o grao de execución das accións de mellora de centro do curso académico 2020-2021.
4. Informe de incidencias tramitadas durante o curso 2020-2021.
5. Asuntos de trámite.
6. Rolda de intervencións.

13 de maio de 2022. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se cómpre, da acta da sesión anterior (ordinaria do 17/12/21).
2. Aprobación, se cómpre, dos informes dos títulos do centro do curso 2020-2021.
3. Aprobación, se cómpre, da memoria de calidade do curso 2020-2021.
4. Informe sobre a situación dos recursos humanos do centro 2020-2021.
5. Asuntos de trámite.
6. Rolda de intervencións.

22 de xullo de 2022. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se cómpre, da acta da sesión anterior (ordinaria do 13/05/22).
2. Plan de captación.
3. Plan de acción titorial.
4. Asuntos de trámite.
5. Rolda de intervencións.

2. Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados

Neste apartado reflíctese un informe do seguimento do SGC da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais atendendo as directrices Fides-Audit:

- Directriz 1. Política e obxectivos de calidade
- Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos
- Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado
- Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos
- Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos
- Directriz 6. Información pública

2. Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados

Directriz 1. Política e obxectivos de calidade

Estándar: o centro dispón dunha política e obxectivos de calidade que atenden ás necesidades e expectativas dos diferentes grupos de interese e se despregan por medio dun SGC estruturado como un proceso sistemático e cílico que contempla os catro elementos do ciclo de mellora: planificar, desenvolver, analizar e actuar (mellorar) e inclúe mecanismos para a súa revisión e mellora continua.

Aspectos a contemplar:

- A vixencia da Política de Calidade.
- A evolución e grao de cumprimento do Plan Estratéxico do Centro, se é o caso.
- A evolución e grao de cumprimento dos obxectivos de calidade do centro.
- A evolución do proceso de elaboración desenvolvemento e seguimento do Plan de Melloras Anual do Centro (as accións de mellora terán un apartado específico, pero neste apartado debe valorarse se o SGC permite introducir melloras nos títulos, se se realiza correctamente o seu seguimento, se foron eficaces e conseguiron os obxectivos formulados, e se inclúen as recomendacións dos diferentes procesos de verificación, modificación, seguimento e acreditación).
- No caso de títulos interuniversitarios ou títulos que se imparten en varios centros da universidade, as accións levadas a cabo como consecuencia da implantación do SGC están coordinadas en todos os centros participantes.
- A vixencia e adecuación dos procesos, procedementos e documentación do SGC. Necesidade, se é o caso, de realizar cambios na xestión do Sistema de Garantía de Calidade.
- A adecuación e eficacia dos mecanismos de recollida de información de satisfacción, queixas, reclamacións, suxestións, necesidades e expectativas dos grupos de interese.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Vixencia da política de Calidade

A política de calidade do centro ten como principal obxectivo o desenvolvemento de programas formativos que estean avalados por unha xestión de calidade como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos nosos grupos de interese. Esta Facultade quere ser recoñecida no contexto universitario e social por desenvolver programas formativos que garantan a mellor e más axeitada formación para os seus estudantes, que dean resposta ás demandas do mercado laboral e que garantan as condicións de desenvolvemento profesional.

Durante o curso académico 2021-22, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais continuou dirixindo o seu esforzo e traballo á consecución da satisfacción das necesidades e expectativas dos seus grupos de interese, comprometéndose a empregar tódolos recursos técnicos, económicos e humanos dos que dispón, baixo os principios de responsabilidade, integración, participación, igualdade, orientación ao alumno, excelencia e transparencia. Estes principios continúan sendo os pilares sobre os que se fundamenta a nosa política de calidade e sobre os que desenvolvemos o noso traballo.

Revisións do SGC

A Universidade de Santiago de Compostela (USC) aprobou o primeiro Sistema Marco de Garantía de Calidade en decembro de 2009 e de seguido comezou a instauración destes sistemas en tódolos seus centros.

Tomando como referencia a política de calidade da USC, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais elaborou o seu Sistema de Garantía Interna de Calidade en maio de 2010, como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos seus grupos de interese.

No curso 2017/2018 o centro procedeu a adaptar o SGC ao novo documento marco do Manual do Sistema de Garantía de Calidade e ao novo Manual de Procesos, aprobados pola Comisión de Calidade en Planificación de Consello de Goberno o 22/02/2018. Estes manuais foron aprobados pola Xunta de Facultade o 12 de xullo de 2018 e pola Comisión de Calidade e Planificación de Consello de Goberno o 21 de setembro de 2018 (curso

2018/2019). O regulamento de réxime interno foi modificado o 19 de outubro de 2018, aprobada a modificación en Xunta de Facultade e ratificado polo Consello de Goberno da USC o 9 de novembro de 2018. Toda a documentación relacionada co SGC da Facultade atópase no seguinte enlace:

(<https://www.usc.gal/gl/centro/facultade-ciencias-economicas-empresariais/calidade>)

O 3/12/2019 tivo lugar unha actualización do Manual do SGC do centro para incluír ao coordinador de calidade e o organigrama do centro. Así mesmo, tamén se actualizaron unha serie de procesos (PE-01, PC-02, PC-04, PC-05, PS-02) no Manual de Procesos para adaptalos á actividade do centro. Esta actualización realizouse no marco da Comisión de Calidade, na que están representados os distintos colectivos, co obxectivo de que a documentación do SGC se adaptase ao contexto do centro. Novamente, o 18/12/2020 realizouse unha nova actualización do Manual de Procesos (na que se revisaron os procesos PC-01, PC-04, PS-01, PS-02, PS-04) así como unha revisión da política de calidade do centro, como se ven de comentar. O 27/01/2022 o Manual do SGC do centro actualizouse de novo para incorporar os indicadores propios da Facultade, a nova versión da política de calidade e a modificación dos procesos institucionais. Por último, o 17 de decembro de 2022, revisouse de novo o Manual do SGC para corrixir a denominación dos Vicedecanatos e a composición do Comité Consultivo. Así mesmo, revisouse o manual de procesos do centro e, para maior detalle, os seguintes procesos:

- PE-02 Revisión e mellora: O 30 de xuño de 2021 houbo cambio na denominación e na tipoloxía de procesos institucionais. Neste proceso de centro hai referencias a procesos institucionais que cambiaron. Así mesmo, suprimíronse as referencias aos informes de seguimento e acreditación, dado a que, no caso dos centros acreditados institucionalmente, os títulos elaboran informes de resultados.
- PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PC-05 Análise de resultados e mellora dos programas: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-01 Xestión dos recursos humanos: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-02 Xestión dos recursos materiais e servizos: A Área de Calidade e Mellora dos Procedementos xa non ofrece o indicador de satisfacción dos egresados coas infraestruturas. O centro elabora unha enquisa propia para dispoñer dun indicador.
- PS-03 Xestión documental: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-04 Satisfacción, expectativas e necesidades: Eliminación de referencias a informes de seguimiento/acreditación.
- PS-05 Xestión das incidencias (SQR): Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.

O centro obtivo a Acreditación Institucional o 26 de abril de 2021.

Evolución do Plan Estratéxico

O Plan Estratéxico da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten como referencia para a súa elaboración o Plan Estratéxico da Universidade de Santiago de Compostela para o período 2011-2020. O 28 de xaneiro de 2021 aprobouse en Xunta de Facultade a prórroga do plan estratéxico do centro en resposta á Resolución Reitoral do 7 de outubro de 2020 respecto aos instrumentos de planificación estratéxica da USC.

A definición das diferentes liñas estratéxicas que constitúen o Plan Estratéxico do centro, faise considerando catro dimensións: as persoas, a oferta de titulacións, a xestión e a relación coa contorna do centro. As liñas estratéxicas plantexadas son as seguintes:

1. O alumnado, valor presente e futuro
2. Un modelo de recursos humanos baseado na eficacia, a flexibilidade e a sostibilidade
3. Oferta de titulacións adaptada ás necesidades da sociedade
4. Xestión simple, eficaz e transparente
5. Relación intercampus
6. Transferencia efectiva de coñecemento e compromiso coa sociedade

7. Relacións con outras universidades

Para o plantexamento da prórroga do plan estratéxico do centro, na maior parte dos casos as adaptacións dirixíronse aos indicadores establecidos para medir a consecución dos obxectivos plantexados. Seleccionáronse aqueles indicadores aos que se pode acceder, que reflexan a realización das diferentes accións estratéxicas e, na súa meirande parte, cuantificables. Así mesmo, seguindo as recomendacións da Comisión Avaliadora da Certificación da Implantación do Sistema de Garantía de Calidade do Centro, establecéndose metas a acadar dos diferentes indicadores na procura de coñecer o grao real de execución dos obxectivos establecidos.

A continuación, farase unha análise do grao de cumprimento das distintas liñas estratéxicas plantexadas. Para os distintos obxectivos plantexados incluirase información sobre os indicadores (de ser o caso) empregados para avaliar o seu cumprimento e sintetizaranse as accións de mellora realizadas durante o curso 2020/2021 e 2021/2022 vinculadas a cada obxectivo. Así mesmo, comentaranse as accións de mellora formuladas para o curso 2022/2023 que teñen por obxecto contribuír ao cumprimento de cada unha das liñas estratéxicas.

Dado que, nalgúns casos, unha mesma acción de mellora, está vinculada con máis dun obxectivo, só se comentará unha vez.

- **O alumnado, valor presente e futuro.**

Esta liña estratéxica concrétase en catro obxectivos:

- **Incrementar o talento a través da atracción de alumnado con mejores expedientes académicos.**

No plan estratéxico detállanse tamén unha serie de accións a realizar para a consecución de cada obxectivo. No caso concreto do obxectivo 1.1 as acción recollidas na prórroga do plan estratéxico son as seguintes:

Participación en actividades de promoción e captación de alumnos

Impulsar actividades de comunicación sobre os programas formativos impartidos na Facultade

Promover novos programas formativos

Colaboración con centros educativos de ensinanza secundaria e bacharelato e de formación profesional

Entre os indicadores establecidos na prórroga do plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran a matrícula de novo ingreso, a nota media de acceso por preinscripción, a porcentaxe de estudiantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis, ratio de estudiantes preinscritos en 1ª opción matriculados por primeira vez sobre as prazas ofertadas, porcentaxe de matriculados de inicio de estudos sobre prazas ofertadas e iniciativas con centros de ensinanza secundaria e bacharelato e de formación profesional.

Como se pode observar nos indicadores que figuran a continuación, os datos de matrícula de novo ingreso, nota media de acceso por preinscripción e porcentaxe de estudiantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis, en termos xerais, estabilidade, acadándose o obxectivo de superar o promedio dos últimos cinco anos:

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 8 de 129

Matrícula de novo ingreso IN04C:

	Promedio últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	205	207	206
Grao en Economía	153	160	166
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	19	19	18
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	19	16	21
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	19	16	19
Máster Universitario en Economía	6	5	13
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	19	16	18
Total	442	439	461

Nota media de acceso por preinscripción IN06C:

	Promedio dos últimos 5 años	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	9,40	10,12	10,29
Grao en Economía	8,72	9,5	9,20
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	7,10	6,88	6,72
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	7,01	7,25	6,74
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	7,01	7,34	6,93
Máster Universitario en Economía	5,56	6,67	6,46
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	7,00	7,22	6,86
Total	8,87	9,57	9,43

Porcentaxe de estudiantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis IN07C:

	Promedio dos últimos 5 años	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	100,00	100	100,00
Grao en Economía	92,67	100	99,39
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	90,83	87,5	75,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	95,56	100	77,78
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	95,80	100	100,00
Máster Universitario en Economía	70,00	50	100,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	100,00	100	100,00
Total	96,68	99,49	98,78

Relación de estudiantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas IN10C:

	Promedio dos últimos 5 años	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	79,90	81	73,50
Grao en Economía	69,47	66	64,67
Total	75,43	74,57	69,71

En relación ás accións levadas a cabo enfocadas á captación do alumnado e con centros de ensino secundario, no curso 2021/22 non tiveron lugar as tradicionais xornadas presenciais de Encontros na USC, pero a nosa facultade participou nos Encontros Virtuais na Zona USC celebrados os días 23, 24 e 25 de marzo. Finalmente, realizáronse unha serie de charlas a cargo de profesorado do centro en distintos centros de ensino secundario:

✓ ROSA MARÍA REGUERIO FERREIRA

Charla “Que pode facer a economía por ti? E ti por ela?”

- IES ESPÍNEIRA (Boiro)
- IES de Poio (Poio)
- IES Agra de Leboris (A Laracha)
- IES Manuel Chamoso Lamas (O Carballiño)

✓ ADRIÁN DIOS VICENTE

Charla “A situación enerxética galega: un debate necesario para ter futuro”

- CIFP As Mercedes (Lugo)
- IES de Soutomaior (Soutomaior)

O plan de melloras para o curso 2021-22 recollía a seguinte acción de mellora que tratar de contribuír ao cumprimento deste obxectivo:

AM-3/21-22: Necesidade de elaborar e revisar periodicamente o plan de captación formal para cada curso. Desenvolver tarefas novas encamiñadas á captación do estudiantado como son a realización de vídeos curtos de estudiantes actuais e egresados dirixidos a potencial futuro alumnado.

O plan de captación foi aprobado pola Comisión de Calidade o 22 de xullo de 2022 pero é un documento en constante cambio e revisión.

- **Contribuír á formación integral do alumnado**

Organización de conferencias, cursos, seminarios.

Fomentar a participación do alumnado nos órganos de xestión

Difusión das actividades formativas extracurriculares organizadas polo centro

Impulsar a creación da figura de representante/delegado de curso

Revisión e difusión dos programas de mobilidade

Implementación gradual das competencias xerais e transversais para actualización dos estudos de grao

Promover o uso da Biblioteca da Facultade como centro de recursos para a aprendizaxe e a investigación (CRAI)

Fomentar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres

Entre os indicadores establecidos no Plan Estratégico para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran: conferencias, seminarios, cursos organizados no centro, porcentaxe de alumnado que recibe formación en competencias informacionais por niveis ou o grao de satisfacción da comunidade universitaria do centro co servizo de formación de usuarios prestado pola BUSC.

En relación a promover o uso da Biblioteca da Facultade, ofrécese ao alumnado un curso de formación en **competencias informacionais** por niveis.

Para fomentar a realización deste tipo de cursos, incluíronse as accións formativas en Competencias en Información desenvolvidas pola Biblioteca na **guía docente de diferentes materias** como elemento de avaliación ou como recomendación. Concretamente, na titulación de ADE, nas materias de Historia Económica (1º curso), e Investigación Comercial e Sistema Informativo Contable (4º curso), e na titulación de Economía, nas materias de Estrutura Económica Mundial I (1º curso) e Traballo de Fin de Grao (TFG, 4º curso). Ata 2020/2021 o nivel avanzado estivo vinculado á materia de 4º “Política económica II” pero o alumnado denunciou unha alta carga de traballo e, para alixeirala, o profesorado da materia decidiu desvincularla da formación CI. Doutra banda, desde a coordinación do TFG de Economía decidiuse incluílo como recomendación para superar con éxito a materia.

O profesorado que inclúe o curso CI na guía docente da súa materia é matriculado na aula virtual na que se desenvolve cada curso para poder facer un seguimento da formación realizada -á excepción das persoas que titorizan os TFG-.

Así mesmo, un grupo de profesorado colabora de forma activa coa Biblioteca, cedendo parte da **sesión de presentación** da súa materia á Biblioteca para que se introduza o curso de formación en competencias informacionais ao alumnado e se fomente a súa participación. Ademais, na materia de Sistema Informativo Contable (4º ADE) cérese unha clase interactiva á Biblioteca, para realizar unha **sesión práctica** de busca de información e uso dos xestores bibliográficos.

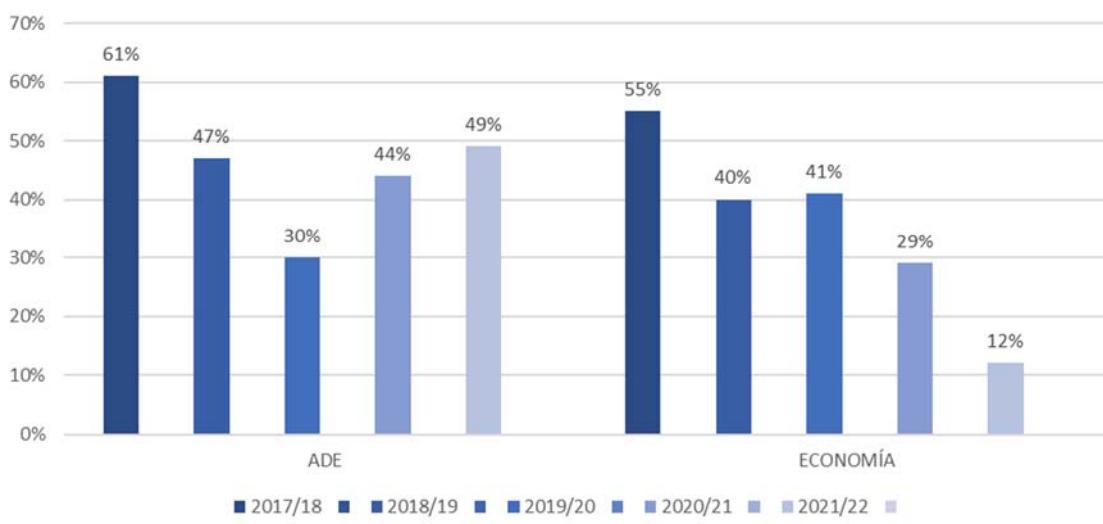
Tamén se solicita aos coordinadores de cada título e aos coordinadores de cada curso que **difundan a información sobre esta formación** nos espazos virtuais dos que disponen, para garantir que chegue a todo o alumnado.

A continuación, ofrécese os **principais indicadores** de participación e aptitude dos cursos básico e avanzado nos últimos anos.

NIVEL BÁSICO

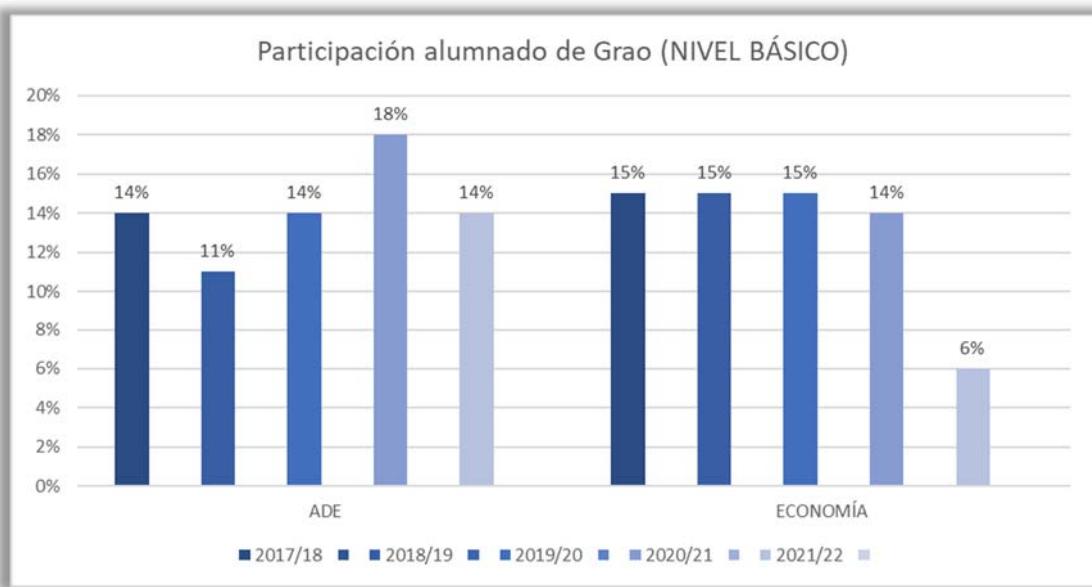
		2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Matrícula oficial (total alumnado, sen rexistros duplicados)	ADE	1134	1062	1024	933	929
	ECO	641	632	640	602	597
Matrícula oficial (materia 1º curso guía docente)	ADE	264	216	208	216	224
	ECO	177	159	167	170	185
Matrícula curso CI (alumnado de 1º curso)	ADE	160	102	62	96	110
	ECO	98	64	68	49	22
Matrícula curso CI (total alumnado)	ADE	160	116	147	166	128
	ECO	98	94	98	87	33
Porcentaxe participación (alumnado de 1º curso)	ADE	61%	47%	30%	44%	49%
	ECO	55%	40%	41%	29%	12%
Porcentaxe participación (total alumnado)	ADE	14%	11%	14%	18%	14%
	ECO	15%	15%	15%	14%	6%
Nº alumnado apto (alumnado de 1º curso)	ADE	125	83	45	80	84
	ECO	66	54	49	35	18
Nº alumnado apto (total alumnado)	ADE	125	87	107	139	99
	ECO	66	78	69	54	22
Porcentaxe aptos Grao (1º curso guía docente)	ADE	47%	38%	22%	37%	38%
	ECO	37%	34%	29%	21%	10%
Porcentaxe aptos Graos (total alumnado)	ADE	11%	8%	10%	15%	11%
	ECO	10%	12%	11%	9%	4%

Participación alumnado 1º curso (NIVEL BÁSICO)

Como pode observarse, para o **nivel básico a porcentaxe de participación** do alumnado de 1º curso de ADE

foi descendendo gradualmente entre 2017 e 2020, recuperando nun 14% os valores de participación en 2021, para rozar de novo o 50% en 2022. Para o alumnado de 1º curso de Economía apréciase un descenso de participación do 15% entre o 1º e o 2º período, para manterse cerca do 40% durante o período seguinte, pero cae vertixinosamente a partir de 2020/2021, ata o mínimo histórico do 12% no último período.

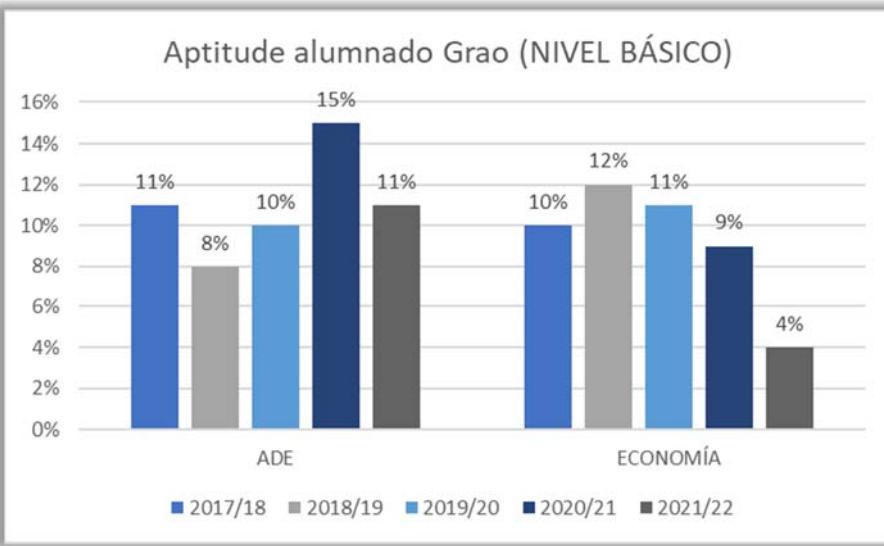
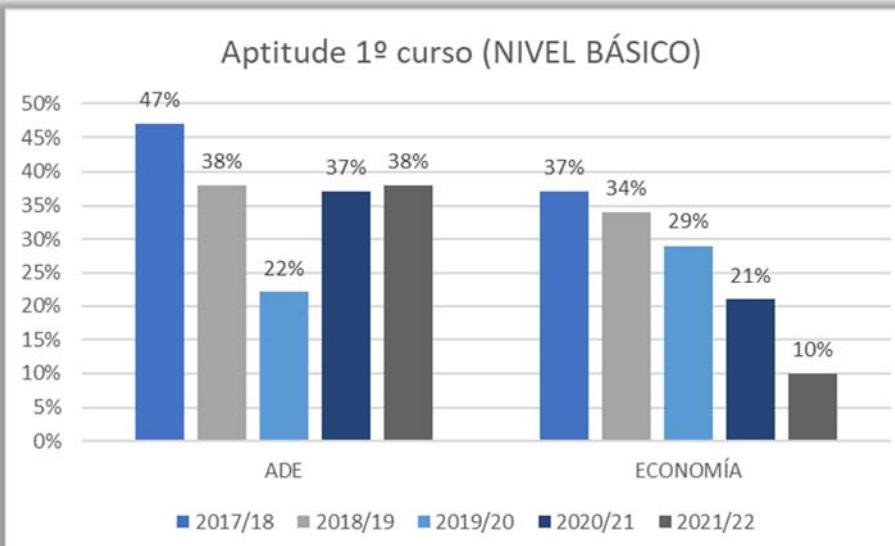

Respecto do total do alumnado de Grao, a porcentaxe de participación ronda o 14-15% en ambas titulacións. En ADE observamos un descenso (11%) en 2018/2019, probablemente debido a que a Biblioteca ofreceu a formación más tarde do habitual, coincidindo con outras actividades docentes. Doutra banda, hai un pico de crecemento (ata o 18%) en 2020/2021, ano no que a tele formación repuntou de forma obrigada debido á pandemia. Este repunte non se observa na titulación de Economía, para a cal a porcentaxe de participación descendeu un punto neste período, para decaer bruscamente no seguinte, alcanzando tan só o 6%.

Ademais dos cambios nas vinculacións das materias e dos efectos -positivos e negativos- que a pandemia provocou na participación do alumnado nas actividades de formación transversal que ofrece a USC, hai que ter en conta tamén que a matrícula nos CI está aberta a todo o alumnado de Grao, de 1º curso a 4º, e que este alumnado é o mesmo durante 4 anos (mínimo) nesta Facultade. Polo tanto, quen xa fixo o curso básico en 2017/2018 non o pode volver facer durante eses 4 anos, e o mesmo ocorre co nivel avanzado. Isto afecta directamente á porcentaxe de participación, tanto do alumnado de 1º (que pode elixir deixar o básico para 2º ou calquera outro ano), como de 4º (que pode facer o básico e o avanzado no seu último ano de carreira, o telo xa feito desde 1º).

Respecto das porcentaxes de aptitude entre o alumnado de 1º curso de ADE obsérvase un forte descenso no período 2018/2020, pero retorna á media de case o 40% nos dous últimos anos académicos. No caso de Economía, a porcentaxe foi descendendo consecutivamente ano a ano, caendo á metade dos puntos (do 21 ao 10%) no último curso académico.

En canto ao total do alumnado de Grao, esta porcentaxe ronda a media do 10% para ambas titulacións, destacando una lixeira subida (15%) para ADE no 2020/2021 e a mesma tendencia á baixa xa observada para Economía no último ano (4%).

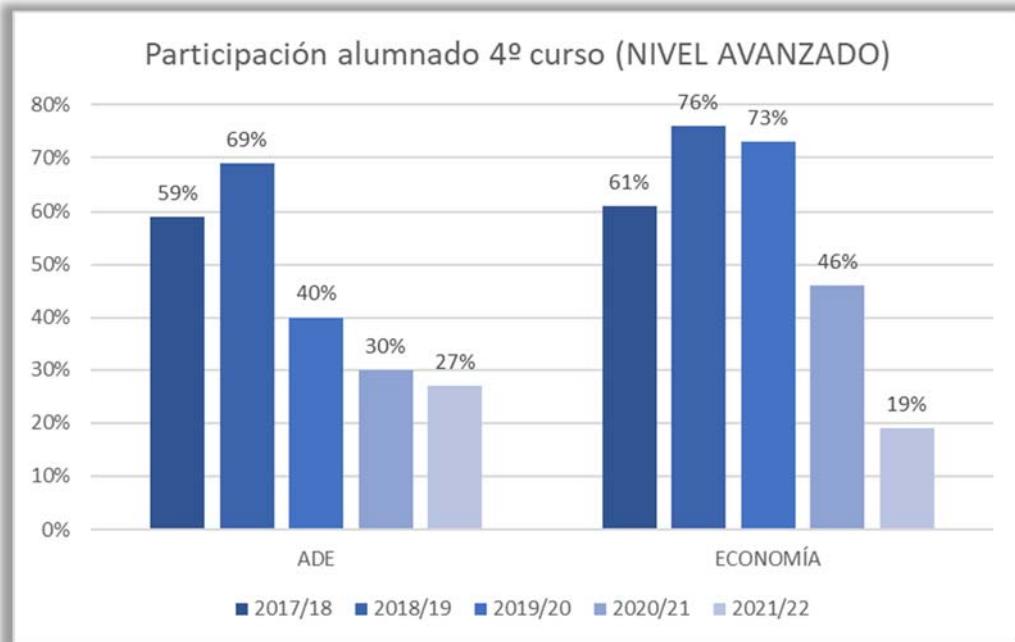

NIVEL AVANZADO

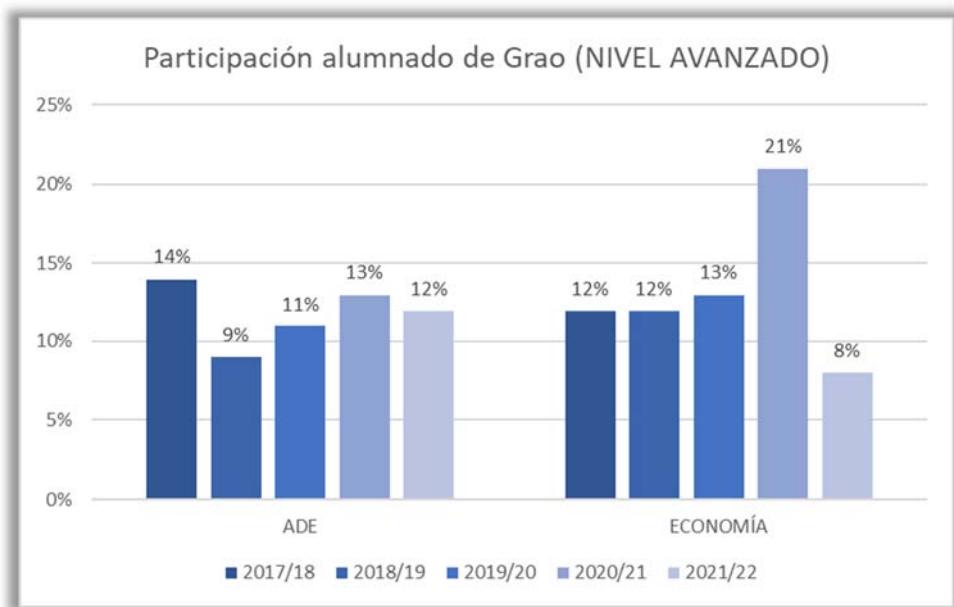
		2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Matrícula oficial (total alumnado, sen rexistros duplicados)	ADE	1134	1062	1024	933	929
	ECO	641	632	640	602	597
Matrícula oficial (materia 4º curso guía docente)	ADE	276	125	239	341	336
	ECO	129	95	98	203	189
Matrícula curso CI (alumnado de 4º curso)	ADE	164	86	96	104	90
	ECO	79	72	72	93	35
Matrícula curso CI (total alumnado)	ADE	164	100	115	120	107
	ECO	79	76	82	126	45
Porcentaxe participación (alumnado de 4º curso)	ADE	59%	69%	40%	30%	27%
	ECO	61%	76%	73%	46%	19%
	ADE	14%	9%	11%	13%	12%

Porcentaxe participación (total alumnado)	ECO	12%	12%	13%	21%	8%
Nº alumnado apto (alumnado de 4º curso)	ADE	129	72	77	81	58
	ECO	63	65	55	80	22
Nº alumnado apto (total alumnado)	ADE	129	84	86	87	63
	ECO	63	68	62	101	25
Porcentaxe aptos Graos (4º curso guía docente)	ADE	47%	58%	32%	24%	17%
	ECO	49%	68%	56%	39%	12%
Porcentaxe aptos Graos (total alumnado)	ADE	11%	8%	8%	9%	7%
	ECO	10%	11%	10%	17%	4%

Para o nivel avanzado observamos un comportamento diferente entre ambas titulacións. No caso de ADE, a porcentaxe de participación entre o alumnado de 4º curso foi crecendo gradualmente ata o 69% en 2018/2019, para decaer no 2019/2020 (40%), e continuar con esta tendencia descendente nos períodos seguintes, ata o 27% do ano pasado.

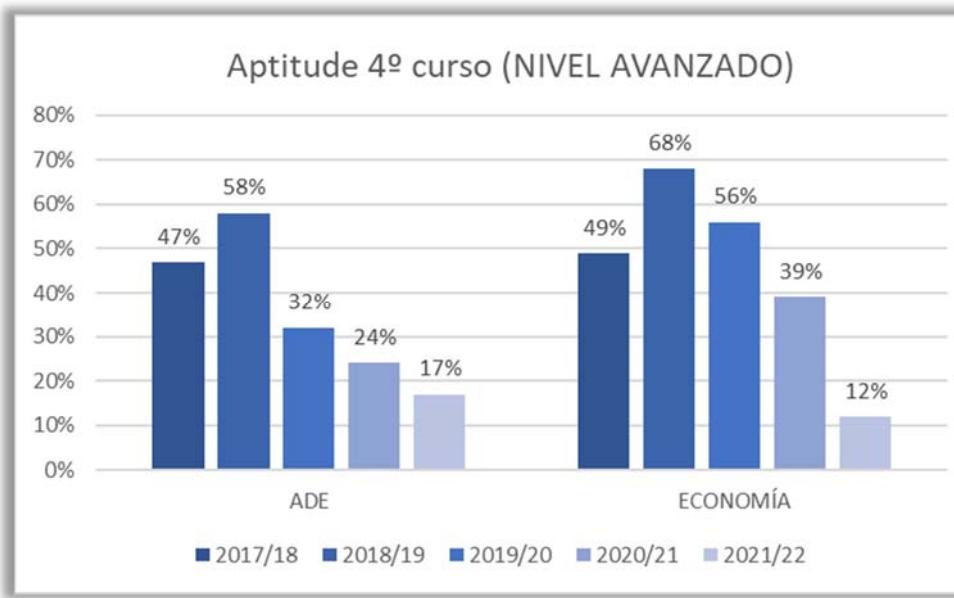

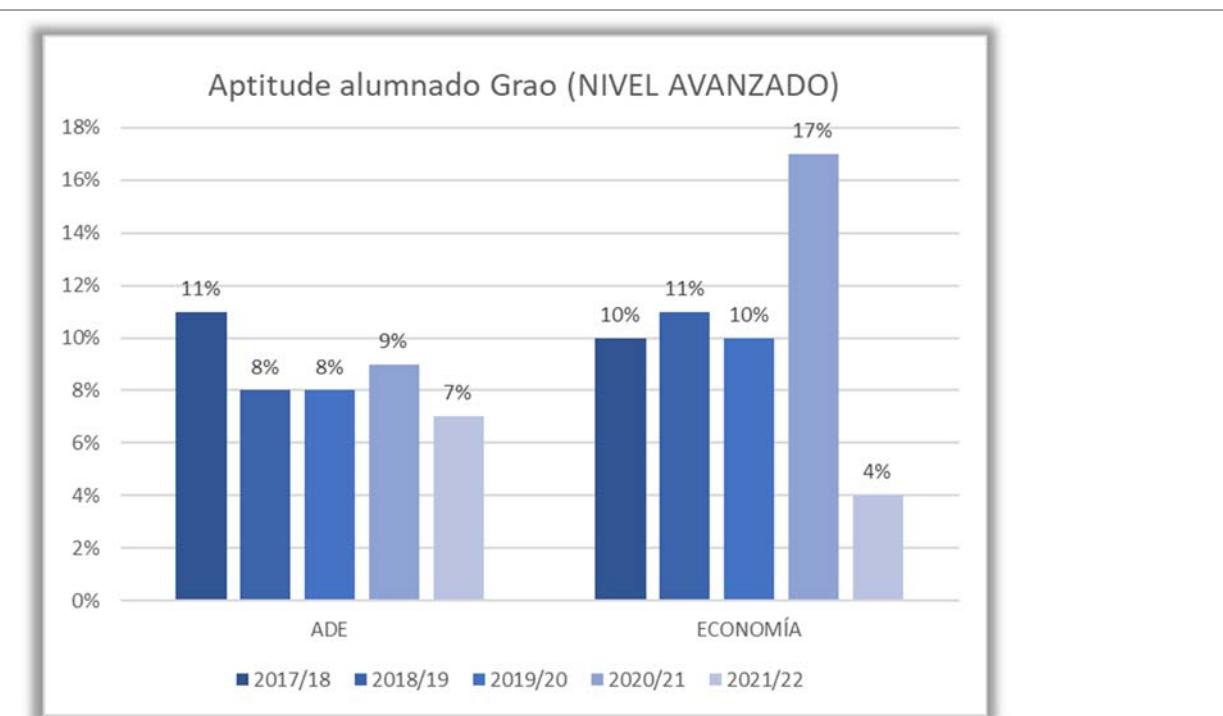
No caso de Economía, cabe sinalar que a porcentaxe de participación entre o alumnado de 4º mantívose por riba da do alumnado de ADE, superando o 70% entre 2018 e 2020, mais obsérvase un forte descenso nos 2 últimos períodos (do 46 e do 19%), probablemente debido -en parte- á desvinculación do curso CI da materia Política Económica II, á que estaba vincellado nos períodos anteriores. A pesar de estar recomendado na guía docente da materia TFG, o alumnado valora máis positivamente que se integre na avaliación dunha materia posto que non realizar o curso supón renunciar -de facto- á puntuación que o profesorado reserva para a superación do curso CI.

Respecto do total do alumnado do Grao, a diferenza na porcentaxe de participación non é tan significativa entre 2017 e 2019, próxima á media do 12% en ambas titulacións. Esta media mantense estable para ADE, más para Economía obsérvase un ascenso ao 21% en 2020/2021 para descender bruscamente en 2021/2022, ata alcanzar só o 8%.

Respecto das porcentaxes de aptitude baixan lixeiramente respecto das de participación, debido máis á taxa de abandono que á non superación das tarefas requiridas para demostrar a adquisición das competencias. Hai que ter en conta que esta taxa calcúlase respecto do alumnado matriculado nunha materia obligatoria de 4º e non respecto do alumnado matriculado no curso CI (esta outra porcentaxe ronda o 80%). É por isto que as variacións na taxa de participación dos últimos anos repercuten tamén na taxa de aptitude, como pode observarse nas gráficas.

En calquera caso, a experiencia indícanos a **importancia de incluír esta formación nas Guías docentes de materias afins** (Metodoloxía, Estatística, TFG...) e que sexa tida en conta, na medida do posible, na avaliación desas materias.

Respecto dos indicadores **para a medición dos resultados da aprendizaxe** do alumnado respecto de cada unha das **competencias informacionais e dixitais**, os datos destes últimos anos móstranse na táboa seguinte:

INDICADOR		ÁREA 1 INFORMACIÓN E TRATAMIENTO DE DATOS					
		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF
IDENTIFICA a súa necesidade de información e os termos e conceptos clave que a definen para iniciar a súa busca en diferentes recursos.	ADE	19	55	19	53	20	54
	ECO	28	55	34	60	19	63
	ADE	77	93	62	88	50	86
BUSCA por texto libre, por campos concretos, e emprega filtros de busca. É capaz de acceder aos resultados obtidos e navegar entre eles.	ECO	56	80	53	94	56	88
	ADE	79	84	84	89	86	95
	ECO	80	76	84	89	75	88
		ÁREA 2 COMUNICACIÓN E COLABORACIÓN					
Sabe como COMPARTIR arquivos e contidos a través de medios tecnolóxicos (enviar adxuntos, cargar		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF
		ADE	99	100	94	99	98

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 17 de 129

	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">fotos na Rede...)</td><td style="width: 15%;">ECO</td><td style="width: 15%;">93</td><td style="width: 15%;">95</td><td style="width: 15%;">98</td><td style="width: 15%;">96</td><td style="width: 15%;">100</td><td style="width: 15%;">94</td></tr> <tr> <td>SABE o que é a identidade dixital e VALORA a importancia de xestionala con responsabilidade. É quen de crear e manter adecuadamente a súa identidade dixital.</td><td>ADE</td><td>88</td><td>96</td><td>73</td><td>92</td><td>79</td><td>96</td></tr> <tr> <td></td><td>ECO</td><td>72</td><td>84</td><td>66</td><td>91</td><td>94</td><td>94</td></tr> </table>	fotos na Rede...)	ECO	93	95	98	96	100	94	SABE o que é a identidade dixital e VALORA a importancia de xestionala con responsabilidade. É quen de crear e manter adecuadamente a súa identidade dixital.	ADE	88	96	73	92	79	96		ECO	72	84	66	91	94	94
fotos na Rede...)	ECO	93	95	98	96	100	94																		
SABE o que é a identidade dixital e VALORA a importancia de xestionala con responsabilidade. É quen de crear e manter adecuadamente a súa identidade dixital.	ADE	88	96	73	92	79	96																		
	ECO	72	84	66	91	94	94																		
	ÁREA 3 CREACIÓN DE CONTENIDO DIGITAL																								
		2019/2020	2020/2021	2021/2022																					
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF																		
COÑECE e EMPREGA programas de procesamento de texto e/ou de elaboración de presentacións, e os USA na súa práctica académica, para crear novos contidos, ou editar e mellorar outros xa existentes.	ADE	92	97	89	96	93	99																		
	ECO	93	97	92	98	92	98																		
COÑECE os conceptos básicos da propiedade intelectual (dereitos de autor) e COMPRENDE o que constitúe plaxio, considerándoo reprobable, e RECOÑECENDO correctamente o traballo e ideas doutras persoas.	ADE	76	93	79	89	65	93																		
	ECO	72	98	79	98	81	100																		
	ÁREA 4 SEGURIDADE																								
		2019/2020	2020/2021	2021/2022																					
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF																		
COÑECE os conceptos básicos relacionados coa intimidade, privacidade e protección de datos persoais. UTILIZA os niveis de privacidade adecuados, tanto nos seus dispositivos dixitais como nos servizos que utiliza na nube.	ADE	85	94	80	93	87	98																		
	ECO	81	87	93	98	75	94																		
	ÁREA 5 RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS																								
		2019/2020	2020/2021	2021/2022																					
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF																		
IDENTIFICA problemas técnicos simples cando usa dispositivos ou traballa en ambientes dixitais, e COÑECE solucións simples para resolvélos, EXPLICANDO con claridade en que consiste o mal funcionamento.	ADE	95	100	87	96	86	95																		
	ECO	77	97	87	98	94	94																		
		TCP	TAF	TCP	TAF	TCP	TAF																		
COÑECE fontes e SABE onde buscar información relevante para a resolución teórica e técnica de problemas relacionados co uso de recursos, ferramentas e servizos dixitais, ELIXINDO as tecnoloxías más adecuadas segundo ás súas necesidades.	ADE	53	53	52	58	52	69																		
	ECO	53	60	54	69	53	69																		

Finalmente, achéganse os **resultados más relevantes das enquisas de satisfacción** que a Biblioteca recolle ao rematar cada actividade formativa. Chama a atención a alta porcentaxe de respostas afirmativas á pregunta “Cres que o curso debería ser obligatorio?”. Isto pon de manifesto, dunha banda, a autopercepción de carencia destas competencias por parte do alumnado e, doutra, a relevancia que o alumnado outorga ás CI para a súa formación integral na Universidade.

NIVEL BÁSICO

	2020/2021		2021/2022			
Cres que este curso debería ser obligatorio?						
	SI (%)	NON (%)	SI (%)	NON (%)		
ADE	65	35	70		30	
ECONOMÍA	76	24	55		45	
	2020/2021		2021/2022			
En que grao este curso cumpliu as túas necesidades de formación ? (1= grao mínimo ou moi baixo; 5=grao máximo ou moi alto)						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	8	31	61	8	30	62
ECONOMÍA	2	27	71	10	35	55
Aprendizaxe de coñecementos e habilidades na xestión da información						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	4	20	76	3	24	73
ECONOMÍA	4	16	80	5	5	90
Coñece mellor os recursos da súa área						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	4	20	76	9	23	68
ECONOMÍA	6	22	71	0	15	85
Adquire habilidades para crear contidos e traballar na contorna dixital						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	5	15	80	8	15	77
ECONOMÍA	6	18	76	5	15	80
O curso axuda a túa formación académica e profesional						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	5	26	69	7	23	70
ECONOMÍA	6	29	65	5	20	75

NIVEL AVANZADO

	2020/2021		2021/2022			
Cres que este curso debería ser obligatorio?						
	SI (%)	NON (%)	SI (%)	NON (%)		
ADE	74	26	65		35	
ECO	42	38	68		32	
En que grao este curso cumpliu as túas necesidades de formación ? (1= grao mínimo ou moi baixo; 5=grao máximo ou moi alto)						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	7	25	78	6	31	63
ECO	12	34	54	5	41	54
Aprendizaxe coñecementos e habilidades na xestión da información						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	5	57	38	8	24	68
ECO	12	28	60	9	41	50
Coñece mellor os recursos da súa área						

	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	0	24	76	3	31	66
ECO	7	29	64	0	32	68
O curso axuda a túa formación académica e profesional						
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	9	59	31	12	26	62
ECO	18	32	50	18	23	59

En relación aos cursos e conferencias organizados, durante o curso 21/22 ofertáronse na Facultade diferentes cursos e conferencias coa finalidade de complementar a formación do noso alumnado como por exemplo o ciclo de conferencias Aprendendo das Empresas (un conxunto de oito conferencias a cargo de egresados/as da facultade, co obxecto de aproximar a realidade profesional ao alumnado e afondar nas diferentes áreas funcionais da empresa), curso sobre o sistema ERP Libra, curso sobre o manexo e análise de datos co SPSS, curso de Power Bi para a análise de grandes volumes de datos, curso sobre a linguaxe de programación R, etc.

O plan de melloras do centro para o curso 2021-22 recollía unha serie de accións vinculadas có cumprimento deste obxectivo:

AM-7/21-22: Incrementar o número de convenios con outras Universidades.

Durante o curso 21-22 fixose unha revisión dos convenios Erasmus existentes. Decaeron aqueles convenios que levaban anos sen empregarse, outros destinos incrementaron o número de prazas (debido á elevada demanda) e asinouse un novo convenio cunha Universidade de Serbia. Esta revisión realizarase cada ano.

AM-9.1/21-22: Posta en marcha do ciclo de conferencias “Aprendendo das empresas”. Trátase dun ciclo de conferencias impartido por egresados da facultade que afondaran nas diferentes áreas funcionais da empresa.

Na procura de continuar traballando no cumprimento deste obxectivo, plantéxanse a seguinte acción de mellora para o curso 22-23:

AM-1/22-23: Organizar un programa formativo complementario (**Aula Profesional ECOADE**) á formación oficial conformado por cursos (Power Bi, R, Office 365), talleres (elaboración currículo, Linkedin), ciclos de conferencias, ciclo de cine, etc. Ofrecer ao alumnado unha certificación pola participación nestas actividades ou créditos ECTS.

AM-2/22-23: Necesidade de formalizar e desenvolver en maior medida o plan de acción titorial, engadindo novas sesións de orientación e acompañamento ao alumnado, entre as que figuran reunións entre o equipo decanal, os/as coordinadores/as e os/as delegados/as.

AM-4/22-23: Realizar sesións informativas e de orientación a coordinadores/as académicos e alumnado de mobilidade co fin de facilitar as cuestións administrativas vinculadas a este procedemento.

- **Mellorar a empregabilidade dos egresados.**

Oferta dunha formación adaptada ás necesidades da sociedade

Impulsar convenios de prácticas con empresas

Dinamización da relación co colectivo de egresados

Difusión de información sobre ofertas laborais entre o colectivo de egresados recibidas no centro e facilitadas pola Vicerreitoría responsable da acción na USC (BIP)

Organización e participación en xornadas de emprendemento e orientación profesional

Levar adiante actividades de orientación laboral para o alumnado mediante recursos propios ou os facilitados pola Vicerreitoría responsable da acción na USC

Entre os indicadores que figuran no plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse as actividades levadas a cabo co obxectivo de actualizar a oferta formativa do centro, a satisfacción dos egresados e egresadas, inserción laboral dos egresados da USC, o grao de satisfacción coa docencia recibida, o grao de satisfacción coa docencia impartida, a satisfacción dos titores externos coas prácticas, número de convenios de prácticas asinados con empresas e institucións, a eficiencia dos titulados, as taxas de éxito e as taxas de graduación.

A continuación figura unha táboa resume con estes indicadores para cada título. Estes indicadores serán analizados con maior detalle nas directrices 2 e 3 da presente memoria.

Resume de indicadores para avaliar a mellora na empregabilidade dos egresados/as

IN46-S01-PM-01 Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	3,62	3,88	3,78	3,69	3,97
ADE	3,74	3,83	3,71	3,8	3,97
Máster DEIN	4,21	4,54	4,14	4,42	4,68
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable	3,86	4,29	3,46	4,06	4,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		4,15	3,86	4,42	4,30
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,07	4,19	4,61	4,5	4,48
Máster Universitario en Economía		3,87	4,14	4,56	3,62
IN47-S01-PM-01 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	3,85	4,15	4,00	4,02	4,26
ADE	3,77	4,16	3,97	3,95	4,18
Máster DEIN	3,97	4,48	4,30	4,19	4,58
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,68	4,37	4,59	4,12	4,17
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		4,18	4,30	4,19	4,47
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,99	4,63	4,61		4,75
Máster Universitario en Economía		4,25	4,21	4,68	n.d
IN42M-S01-PM-01 Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	2,94	3,35	n.d	3,39	3,32
ADE	3,31	3,13	n.d	3,39	3,32
Máster DEIN	3,31	3,67	n.d	3,29	3,55
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,54	3,97	n.d	3,29	3,55
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3,01	3	n.d	3,29	3,55
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,91	3,41	n.d		3,55

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 21 de 129

IN20G-PC-09-Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	4,58	4,67	n.d	4	4,67
ADE	4,17	4,15	n.d		n.d
Máster DEIN	4,08	3,8	n.d	4,71	n.d
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira			n.d		n.d
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas			n.d	4,71	4.18
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,38	4,53	n.d	4,5	n.d

IN35CM-Taxa de éxito	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	74,93	74,17	72,58
Grao en Economía	75,80	73,96	70,69
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	97,89	97,08	99,46
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	98,09	99,55	98,35
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	91,96	95,91	84,21
Máster Universitario en Economía	76,20	91,25	93,67
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	97,12	97,21	97,75

IN37CG-Taxa de graduación	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	40,73	41,72	39,55
Grao en Economía	40,20	45,32	45,90
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	69,38	66,67	47,37
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	64,93	61,11	56,25
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	59,15	77,27	68,75
Máster Universitario en Economía	55,56	60	40,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	73,84	94,44	68,75

IN53CG-Taxa de eficiencia (rendemento dos egresados)	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	78,46	77,22	79,22
Grao en Economía	80,60	80	78,65
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	92,83	90,46	95,68
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	96,51	97,2	98,75
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	92,19	91,43	99,10
Máster Universitario en Economía	99,39	100	100,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	90,00	86,64	87,12

No que se refire á difusión de ofertas laborais entre o alumnado actual e os egresados, empregáronse as redes sociais do centro para facelo, especialmente o LinkedIn.

Na procura de continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, formuláronse unha serie de accións de mellora para o curso 21-22 (algunhas xa previamente comentadas):

AM-9/21-22: Ofrecer ao alumnado cursos e conferencias que complementen a súa formación. AM-9.1: Ciclo de conferencias “Aprendendo das empresas”, **AM-9.2/21-22:** Posta en marcha de cursos sobre ERP (Libra), Power Bi, “R”...

AM-10/21-22: Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.

No seguinte enlace poden consultarse os convenios de prácticas asinados no curso 21-22:

<https://acortar.link/LJaVyW>

AM-1/21-22/MUDE: Para seguir influíndo na mellora do índice de graduación, a través da mellora do índice de realización do traballo fin de máster, realizase novamente unha enquisa entre o alumnado matriculado no TFM, para obter datos históricos e analizar a evolución do indicadores revisados, co fin de analizar as causas que impiden a defensa do TFM e poder adoptar medidas correctoras en cada proceso anual de seguimiento.

AM-5/21-22/MUDE: Manter unha reunión cos estudiantes do MUDE (Santiago, Lugo) unha vez rematado o período de prácticas para coñecer en que momento do proceso de elaboración do TFM se atopan, identificar posibles dificultades que poidan ter e poder establecer accións correctoras se fose necesario.

Así mesmo, formúlanse as seguintes accións de mellora para o curso 22-23 (xa comentadas):

AM-1/22-23: Organizar un programa formativo complementario (**Aula Profesional ECOADE**) á formación oficial conformado por cursos (power bi, R, office 365), talleres (elaboración currículo, linkedin), ciclos de conferencias, ciclo de cine...Ofrecer ao alumnado unha certificación pola participación nestas actividades ou créditos ECTS.

AM-2/22-23: Necesidade de formalizar e desenvolver en maior medida o plan de acción titorial, engadindo novas sesións de orientación e acompañamento ao alumnado, entre as que figuran unha sesión enfocada á orientación laboral do estudiantado.

AM-3/22-23: Insistir ao alumnado para que cubran as enquisas deixándolles tempo para facelo durante unha sesión de clase.

Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas:

AM-1/22-23/MTUXET: Recoller dos informes do alumnado de cursos anteriores as funcións que realizaron en cada empresa e, de xeito agregado, dala a coñecer ao alumnado en curso no momento en que se publique a convocatoria de prácticas.

Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación:

AM-1/22-23/DEIN: Co fin de promover que se defendan os Traballo Fin de Máster, realizanse de forma sistemática reunións específicas co alumnado co obxectivo de informarlos sobre as características mínimas que debe reunir o traballo segundo a modalidade escollida, incidir na importancia de comezar a realizarlo no inicio do segundo cuatrimestre, e garantir así a posibilidade de defender no ano académico que lle corresponde. Así mesmo, hai unha relación fluída cos tutores e membros do equipo docente para que sexan consecuentes coa carga lectiva que implican os traballos fin de máster á hora de valorar os traballos.

AM-4/22-23/DEIN: Aplicación de medidas concretas para incrementar a taxa de participación nas enquisas.

AM-3/22-23/DEIN: Realización das modificacións necesarias na memoria do título para dar cabida ás temáticas de sustentabilidade e economía circular nas materias do Máster.

AM-8/22-23/DEIN: Contactar principalmente empresas e outras entidades de carácter público que apliquen procesos de innovación solicitando a súa colaboración para que o alumnado poida realizar as súas prácticas, de forma que se amplíe a oferta vixente.

- **Liña estratéxica 2: Un modelo de recursos humanos baseado na eficacia, na flexibilidade e na sostibilidade:**

5. Incrementar a participación do PDI nas actividades do centro:

Participación representativa do PDI nas comisións

Involucrar ao PDI nas decisións importantes do centro

Involucrar ao PDI en actividades formativas, de investigación e sociais

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran o grao de satisfacción media do persoal docente coas actividades formativas desenvolvidas ou os cursos de formación do PDI con docencia na Facultade e a porcentaxe de asistencia do PDI aos órganos de decisión do centro.

A USC elabora anualmente un “Informe da enquisa de satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas” (INF.10). Deste informe destacamos o nivel de satisfacción global do profesorado de toda a USC cos programas de formación nos que participaron (4,65). En canto a si recomendaría os cursos nos que participou a outros compañeiros en xeral responden que si; entendendo que os cursos aos que asistiron adaptábanse ás súas necesidades formativas (4,61). Estas avaliacións foron mellorando nos últimos cursos e entendemos que existe unha maior preocupación pola mellora continua.

En calquera caso seguimos a traballar na participación do profesorado nos programas formativos, existindo a posibilidade de proponer desde o propio centro diferentes programas formativos do profesorado a demanda para adaptarnos ás súas necesidades específicas. En esta liña, o 20 de xaneiro de 2022 celebrouse no centro o coloquio: “**A docencia das Matemáticas nos Graos de Economía e Empresa: retos presentes e futuros**” para o que contamos con profesorado de varias universidades españolas para axudarnos a pensar nos contidos, nos métodos e no encaixe das matemáticas nas nosas titulacións.

Por outra banda, nos últimos cursos estase incorporando profesorado novo ao centro e tense detectado certo descoñecemento en relación a procedementos ou tarefas a realizar e mesmo ao propio funcionamento do centro.

Na procura de avanzar no cumprimento deste obxectivo, formuláronse as seguintes accións de mellora para o curso 21-22:

AM-13/21-22: Creación dun Comité de benvida para o novo profesorado co fin de familiarizalo coa vida do centro e co seu funcionamento. Realizar unha reunión co profesorado novo para presentar a equipa decanal e o funcionamento do centro así como para coñecer ás novas incorporacións e as súas inquedanzas. Elaborar unha guía para o profesorado que serva de apoio ás novas incorporacións.

Así, no curso 21-22, púxose en marcha o programa de benvida á Facultade realizando unha reunión/almorzo co profesorado de recente incorporación e presentándolle a guía de profesorado co fin de que puidesen resolver posibles dúbidas en relación ao funcionamiento do centro e da docencia e, ao mesmo tempo, propuxesen cuestións ou temas a incluír na guía en futuras actualizacións. Esta reunión serviu tamén para que o profesorado novo se coñecese entre si e coñecese ao equipo decanal do centro.

A guía de profesorado inclúe información relativa aos seguintes aspectos (publicouse no curso 21-22. <https://acortar.link/rzA7YJ>):

- Pessoal do centro, órganos de goberno (comisións do centro), titulacións impartidas...
- Vías de comunicación: redes sociais, correo institucional, taboleiros,...
- Plan de acción titorial
- Organización docente: coordinación da actividade docente, distribución de grupos, avaliación do alumnado...
- Operativa docente: titorías, guías docentes, aulas virtuais de coordinación, xestión dos tfgs/tfms, rexistro da actividade docente...
- Secretaría virtual do PDI
- Sede electrónica
- Xestión das incidencias informática
- Difusión do Sistema de Garantía de Calidade do centro

Tanto as accións de benvida desenvolvidas polo centro como o propio documento foron moi ben acollidas polo persoal docente de recente incorporación. Concretamente, o comité de benvida mantivo unha reunión co profesorado novo o día 7 de abril de 2022. Nesa reunión presentouse a guía ao profesorado. O profesorado novo destacou a utilidade do documento e agradeceu a celebración da xuntanza.

Pediuse ao novo profesorado que propuxesen as cuestións que lles parecería de interese engadir e, recibidas as súas suxestións, revisouse o documento e publicouse a versión final na páxina web.

Este mesmo proceso realizouse no curso 22-23, concretamente o 2 de novembro de 2022, como se pode comprobar nas redes sociais da facultade.

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6995380838230052868>.

O profesorado novo neste curso tamén valorou moi positivamente a celebración da xuntanza e o documento á súa disposición.

Esta iniciativa foi recoñecida co **Premio de Boas Prácticas de Calidade** na convocatoria de 2022.

AM-15/21-22: Realizar unha comunicación periódica a modo de xornal do centro no que se comuniquen os principais acontecementos así como os acordos más relevantes.

Así, o primeiro número do xornal Econtade recolleu a actividade do centro entre os meses de marzo a xullo de 2022. A través desta publicación dáselle visibilidade as diferentes actividades que se desenvolven ou que afectan á facultade e ao seu persoal. Así mesmo, dáselle difusión aos acordos das comisións da facultade co obxectivo de que a información chegue a toda a comunidade universitaria. A continuación, figura o enlace aos números existentes do xornal.

<https://www.usc.gal/gl/centro/facultade-ciencias-economicas-empresariais/xornal-facultade-econtade>

Na procura de continuar traballando no cumprimento deste obxectivo, formúlanse as seguintes accións de mellora para o curso 22-23:

AM-5/22-23: Poñer en marcha da I Convocatoria do Premio de Innovación Docente coa finalidade de recoñecer as iniciativas innovadoras do centro e de dirlles difusión.

Así, con este fin, crearase un repositorio na web do centro coas distintas iniciativas presentadas á convocatoria e realizarase unha xornada para dirlles difusión.

6. Mellorar a excelencia do PDI en docencia e investigación

Detectar carencias formativas do PDI

Impulsar accións formativas axeitadas ás carencias detectadas

Contribuír á difusión e visibilización da producción científica e investigadora da USC a través do repositorio institucional Minerva

Establecer unha colaboración activa entre a Biblioteca do centro e o PDI

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo que figuran no plan estratéxico atópanse a porcentaxe de PDI doutor sobre o PDI total, a porcentaxe de PDI funcionario sobre o PDI total ou a porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, a porcentaxe de participación do PDI nos plans de formación, informe da enquisa de satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas, actividades de formación e difusión de investigación promovidas no centro, cursos de formación en competencias informacionais dirixidas ao PDI impartidos pola BUSC, informe da enquisa de satisfacción do PDI respecto dos cursos impartidos pola BUSC, eventos (cursos, conferencias...) para a promoción e fomento do uso do repositorio institucional Minerva.

Respecto á porcentaxe do PDI funcionario sobre o total, a porcentaxe de PDI doutor sobre o total e a porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, os datos amosan en xeral un incremento en relación ao promedio dos últimos 5 anos.

Porcentaxe de PDI doutor sobre PDI total (IN25C-PS-01)

	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	74,83	74,23	76,6
Grao en Economía	78,02	79,73	84,06
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	82,55	78,57	96,55
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	71,40	70	77,78
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	86,07	83,33	83,33
Máster Universitario en Economía	----	100	100
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	72,70	75,00	80,00
Total	77,59	80,12	85,47

Porcentaxe de PDI funcionario sobre PDI total (IN26C-PS-01)

	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	49,63	45,36	43,62
Grao en Economía	48,18	47,30	40,58
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	49,22	46,43	51,72
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	39,82	30,00	50,00
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	62,70	66,67	58,33
Máster Universitario en Economía	----	73,33	73,33
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	43,18	35,00	50,00
Total	48,70	49,16	52,51

Porcentaxe de PDI con sexenio sobre PDI total (IN24M-PS-01)

	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	50,37	52,38	53,33
Grao en Economía	48,15	52,00	61,36
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	76,68	75,00	85,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	78,33	80,00	90,91
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	45,45	55,56	55,56
Máster Universitario en Economía	----	80,00	80,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	80,32	72,73	76,92
Total	63,22	66,81	71,87

Os artigos da Revista Galega de Economía dende 2012 á actualidade estaban na web da revista do servizo de publicacións da USC. Dende 1990-2012 ou ben non estaban en ningún repositorio/web institucional, pois ao principio a revista era só impresa, ou ben estaban en diferentes webs non institucionais.

Como se comentou previamente, na actualidade, tódolos artigos dende 1990-2012 poden atoparse en Minerva:

E dende 2012 están na web da revista no servizo de publicacións, onde tamén hai un link a Minerva:

<http://www.usc.es/revistas/index.php/rge/archive>

Igualmente, se engadiron tódolos volumes da revista a Dialnet. Dende aí tamén se pode acceder aos contidos de tódolos artigos publicados:

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1981>

Así, tódolos contidos están accesibles dende webs institucionais da USC, mellorando tamén o acceso aos contidos ao estar dispoñibles dende Dialnet.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recollía a seguinte acción de mellora na procura de avanzar no cumprimento deste obxectivo:

- **AM-12/20-21:** Mellorar a difusión dos artigos publicado na Revista Galega de Economía.

Dende a dirección da revista realizáronse os trámites precisos para incorporar os artigos da RGE na base de datos Ideas-REPEC (AM 12.1) e a incorporación da revista European Reference Index for the Humanities and Social Science (ERIH-PLUS) (AM 12.2.).

En relación á incorporación dos artigos á base de datos Ideas-REPEC, engadíronse tódolos artigos da revista que non estaban na base de datos, de modo que, a día hoxe, non hai ningún artigo pendente de engadir. A medida que se vaian publicando números adicionais da revista, incorporaranse os novos artigos que se publiquen. A ligazón da revista na base de datos é:

<https://ideas.repec.org/s/sdo/regaec.html>.

En relación ao European Reference Index for the Humanities and Social Science (ERIH-PLUS), incorporouse a revista á base datos, sendo a data de aprobación da incorporación o 22/03/2021. A ligazón da revista na base de datos é:

<https://kanalregister.hkdir.no/publiseringsskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=474005>

A solicitude de avaliación da revista para a súa incorporación ao Emerging Sources Citation Index (ESCI) (AM 12.3) realizoume a través do Servizo de Publicacións e Inercambio Científico da USC (SPIC). O recente cambio na propiedade da base de datos, agora é xestionada Clarivate Analytics, retrasou a data prevista de solicitud. Clarivate Analytics comunicou ao SPIC o 3 de setembro de 2021 que o portal para facer a solicitud (Publisher Portal) estaba dispoñible e a solicitud realizouse o 10 de setembro de 2021.

Na procura de continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, formulouse a seguinte acción de mellora para o curso 21-22, previamente comentada:

AM-12/21-22: Realización dun curso de formación docente na procura de ideas para a mellora das metodoloxías de docencia e avaliación das matemáticas cara a modificación dos plans de estudos.

Para o curso 22-23, formúlanse as seguintes accións de mellora para avanzar no cumprimento deste obxectivo (como xa se comentou con anterioridade):

AM-5/22-23: Poñer en marcha da I Convocatoria do Premio de Innovación Docente coa finalidade de recoñecer as iniciativas innovadoras do centro e de darles difusión.

2.3. Xestión eficiente do persoal de administración e servizos

Elaboración dunha programación administrativa anual

Elaboración dunha programación das tarefas da área de conserxería

Reorganización da Unidade de Xestión de Centro e Departamentos

Promover o uso de ferramentas de administración electrónica

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse o grao de satisfacción do persoal de administración e servizos, o grao de cumprimento da programación administrativa anual, organigrama e descripción de postos do persoal da Unidade de Xestión e o número de trámites administrativos dispoñibles electrónicamente.

O persoal de apoio (PAS) co que conta o centro para o bo desenvolvemento dos distintos títulos impartidos cumpre cos requisitos necesarios para levar a cabo a xestión adecuada do mesmo, contando coa cualificación

axeitada para o bo desenvolvemento das súas función.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais conta con 25 persoas que prestan apoio para un correcto desenvolvemento das actividades docentes e investigadoras realizadas no centro así como para a xestión da biblioteca, que conta con 10 postos de traballo. A *Unidade de Xestión de Centro e Departamentos* subdivídese na área de conserxería e na área administrativa. A área de conserxería está dotada con 5 postos de traballo: 1 conserxe, 1 oficial de servizos e 3 auxiliares técnicos informáticos. A área administrativa conta con 10 postos de traballo: 1 responsable da Unidade, 1 responsable de Asuntos Económicos, 1 persoa na secretaría de decanato, 6 responsables administrativos dos que a cada un dos 5 departamentos da facultade se adscribe 1 deles, e 1 posto base. A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha complexidade especial na xestión administrativa, derivada do elevado número de títulos que se imparten e xestionan, 2 títulos de grao, 5 títulos de máster e 2 programas de doutoramento. Por este motivo, considérase que sería oportuno contar con persoal de apoio adicional para a xestión administrativa dos títulos do centro. Esta problemática foi trasladada ao reitorado.

En relación ao grao de satisfacción do PAS co traballo desenvolvido, os valores acadados presentan estabilidade.

Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido (IN49C-PS-01)

	Promedio dos últimos 5 anos	2020-21	2021-22
IN49C-Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido	3,67	3,88	3,57

Anualmente, o responsable da Unidade de Xestión elabora a programación administrativa anual atendendo ás necesidades e particularidades do Centro.

Na procura de avanzar no cumprimento deste obxectivo, formuláronse as seguintes accións de mellora para o curso 21-22:

AM-13.3/21-22: Realización dun protocolo de acollida para facilitar a integración e adaptación do PAS que se incorpore á Unidade de Xestión de Centro e Departamentos.

AM-16/21-22: Elaboración dun catálogo de todos os procesos que se realizan na Unidade de Xestión co máximo nivel de desagregación que sexa posible.

Todo o persoal administrativo está participando na elaboración do Manual de Procedementos, seguindo a planificación e supervisión da persoa responsable da Unidade.

AM-17/21-22: Optimización dos recursos de Office 365. Organización de toda a documentación da Unidade de Xestión en carpetas compartidas no OneDrive. Emprego de Forms en procesos como a convocatoria de prácticas en empresas, a asignación de destinos SICUE e a asignación de destinos ERASMUS.

Creouse un espazo compartido para organizar a documentación que agora se atopa en UXCD_ECOADE, espazo ao que accede todo o persoal administrativo da Unidade.

No que se refire aos procedementos concretos de prácticas e mobilidade, o obxectivo era substituír os formularios en papel por formularios dixitais co fin de optimizar a xestión dos diferentes procesos nos que o alumnado participa.

Empregouse o Forms para a asignación de prácticas en empresa e para os cambios de quenda/grupo. Isto supuxo a eliminación do papel e a optimización, tanto nos tempos de resolución como no tempo invertido para a xestión.

No caso da asignación de Traballos de Fin de Grao, empregouse un formulario en Excel e automatizouse o proceso

co emprego da aplicación Power Automate e Power Query.

Algunhas destas accións formuláronse cun horizonte temporal de dous anos e seguen activas, como é o caso da acción **AM-16/21-22** ou da **AM-17/21-22** que se reformula para o curso 22-23:

AM-9/22-23: Automatizar a solicitude e asignación de determinados procedementos.

2.4. Favorecer a formación do persoal de administración e servizos

Detectar necesidades de formación do PAS

Informar ao PAS da oferta formativa allea á USC

Facilitar a participación do PAS en programas formativos

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figura o grao de satisfacción do PAS coas actividades formativas desenvolvidas.

A asistencia do PAS a cursos de formación é necesaria para axudar á mellora da xestión do centro no que prestan os seus servizos. A porcentaxe de PAS que realizou algún curso de formación organizado pola Universidade foi do 48% no curso 2021-22. Neste caso, a satisfacción global da totalidade do PAS da USC coas actividades formativas realizadas foi do 7,64 sobre 10.

En relación ao grao de satisfacción do PAS co traballo desenvolvido (INF21) no curso 2020-21, acada valores adecuados (3,57).

Anualmente, a responsable da Unidade de Xestión do centro realiza unha demanda de cursos de formación tendo en conta as carencias no persoal de administración e servizos do centro e as esixencias do mesmo.

- **Liña estratéxica 3: Oferta de titulacións adaptadas ás necesidades da sociedade.**
 - 7. **Elaborar unha oferta de grao e posgrao axustada á realidade e ás necesidades da contorna.**

Comprobar a adaptación das competencias dos títulos ás necesidades do mercado laboral

Observar os títulos impartidos en universidades punteiras

Mellorar a oferta de formación de posgrao do centro

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran o grao de satisfacción do alumnado coas prácticas externas ou o grao de satisfacción dos titulares profesionais coas prácticas externas.

A continuación figura unha táboa cos indicadores anteriores para cada un dos títulos impartidos no Centro. Estes indicadores analízanse con maior detalle na directriz 3 e nos informes de resultados respectivos de cada título.

[Informes de resultados 21-22](#)

IN19G-PC-09- Satisfacción dos estudiantes coas prácticas externas	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía ⁽¹⁾	4,43	4,24		4	4,56
ADE	4,39	4,38		4,25	4,48
Máster DEIN	4,24	3,58			
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,78			4,53	
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ⁽²⁾	4,21	4,28	4,52	4,72	4,10
Máster Universitario en Dirección de Empresas Santiago	4,04	4,63			
Máster Universitario en Economía		4,06			
IN20M-PC-09-Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	4,58	4,67		4	4,67
ADE	4,17	4,15			
Máster DEIN	4,08	3,8		4,33	
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira					
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ⁽¹⁾	3,97	4,07	4,71	4,71	4,18
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,38	4,53			

⁽¹⁾ Os datos para Economía e ADE dende o curso 21/22 son resultados de enquisas propias do centro.

⁽²⁾ Os datos dende o curso 16/17 son resultados de enquisas propias do máster.

En termos xerais, os datos de satisfacción coas prácticas tanto dos estudiantes como dos titores profesionais son elevados.

No curso 21-22 aprobáronse as modificacións das memorias do Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación e do Máster Universitario en Dirección de Empresas para ser implantadas no curso 22-23.

O plan de melloras para o curso 2021-22 recollía a seguinte acción de mellora de cara ao cumprimento deste obxectivo:

AM-2/21-22: Avanzar no desenvolvemento da renovación dos plans de estudos de grao do centro. Para o grao en ADE, crear unha Comisión encargada da modificación do plan de estudos. Para o grao en Economía, seguir avanzando no debate xa iniciado de cara a modificación do plan de estudos.

No caso do grao en Economía, a Comisión encargada da modificación mantivo unha serie de xuntanzas:

- O 23 de xullo de 2021. Acordouse solicitar aos departamentos información sobre cuestións a valorar no proceso de modificación.
- O 10 de novembro de 2021. Acordouse baixar o número de alumnos/as de entrada e en simplificar a estrutura das materias. Decidiuse, igualmente, trasladar o debate aos departamentos para que manifesten a súa opinión.
- O 2 de febreiro de 2022: Á vista das achegas dos departamentos acórdase adoptar como proposta a seguinte:

- 1º e 2º curso: estrutura xeral de 50% docencia expositiva e 50% docencia interactiva ou, alternativamente, 31h docencia expositiva e 17h docencia interactiva, segundo a opción más favorable para desenvolver a metodoloxía docente que se estableza en cada materia.
 - 3º e 4º curso: estrutura xeral de 50% docencia expositiva e 50% docencia interactiva ou, alternativamente, 17h docencia expositiva e 31h docencia interactiva, segundo a opción más favorable para desenvolver a metodoloxía docente que se estableza en cada materia.
- Con data 24 de novembro de 2022, a Xunta de Facultade aprobou a declaración de intencións da modificación do grao en Economía.

Finalmente, dado que estaba pendente tomar decisións en relación á oferta concreta de mencións que se quere formular, acordouse adiar o proceso de modificación do grao en economía para o curso seguinte e afrontala convxuntamente coa do grao en ADE.

8. Incrementar a demanda de alumnado en todos os títulos ofertados polo centro.

Establecer mecanismos de comunicación constante cos egresados do centro

Deseñar estratexias de promoción das titulacións do centro

Mellorar a política de comunicación do centro

Pór en valor e promocionar os servizos que a USC ofrece ao alumnado.

O cumprimento deste obxectivo pasa por mellorar os mecanismos de comunicación do centro, establecer mecanismos de comunicación constante cos egresados e egresadas e promocionar as titulacións do centro e poñer en marcha iniciativas cos centros de secundaria e formación profesional.

Para continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, o plan de melloras para o curso 21-22 recollía as seguintes accións de mellora xa comentadas:

AM-3.1/21-22: Realización de vídeos por parte de egresados/as do centro encamiñados á captación de alumnado novo.

AM-9/21-22: Ciclo de conferencias “Aprendendo das Empresas” a cargo de egresados/as do centro.

AM-15/21-22: Realizar unha comunicación periódica a modo de xornal do centro no que se comuniquen os principais acontecementos así como os acordos máis relevantes.

9. Coordinación entre as materias impartidas nas titulacións da Facultade

Coordinar os contidos das materias da mesma titulación

Coordinar os contidos entre as materias de diferentes títulos

Analizar sinerxías entre os títulos impartidos na Facultade e outros impartidos noutros centros

Na procura de mellorar a coordinación entre as materias impartidas nas distintas titulacións da Facultade, existe un coordinador/a para cada título e no caso dos graos, coordinadores/as para cada curso.

Entre os indicadores establecidos para avaliar o cumprimento deste obxectivo figura a satisfacción do profesorado coa docencia impartida:

IN47-S01-PM-01 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Economía	3,85	4,15	4,00	4,02	4,26
ADE	3,77	4,16	3,97	3,95	4,18
Máster Desenvolvemento Económico e Innovación	3,97	4,48	4,30	4,19	4,58
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,68	4,37	4,59	4,12	4,17
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		4,18	4,30	4,19	4,47
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,99	4,63	4,61		4,75
Máster Universitario en Economía		4,25	4,21	4,68	n.d

Como se pode observar na táboa anterior, os valores amosan estabilidade.

Na procura de seguir avanzando na coordinación da docencia, o 18 de novembro de 2020 aprobouse unha modificación no protocolo de coordinación inicial dos graos en Economía e ADE co obxecto de explicitar as funcións de determinadas figuras fundamentais na coordinación como os/as delegados/as de curso, os/as profesores/as coordinadores/as das materias, os/as coordinadores/as do TFG, os/as coordinadores/as de curso e os/as coordinadores/as de grao. Así mesmo, o protocolo de coordinación inclúe para cada unha destas figuras o calendario de actividades a realizar en cada curso académico.

Para facilitar a labor dos diferentes axentes implicados no proceso de coordinación da docencia, o protocolo de coordinación recolle tamén unha serie de anexos con modelos dos informes a elaborar: informe de verificación da programación e coordinación da materia, informe de coordinación do TFG, informe de coordinación de curso, informe de coordinación de grao... (<https://cutt.ly/vR7UyPw>).

Por outra banda, no caso do Grao en Administración de Empresas, na medida en que é un título que se imparte tamén no Campus de Lugo, é fundamental a coordinación intercentros. Por este motivo, o protocolo de coordinación do grao en Administración e Dirección de Empresas elaborado no campus de Santiago de Compostela remitiuse a Lugo e traballouse de forma conxunta entre os dous centros para a súa aprobación final. Así mesmo, o 13 de novembro de 2020, aprobouse tamén un protocolo de coordinación para a Comisión Intercentros, co obxecto de que exista un fluxo de información continuado entre os dous centros e se compartan experiencias.

A posta en práctica do protocolo de coordinación contribuíu a formalizar as tarefas dos diferentes axentes implicados no proceso e a obter información moi valiosa para o mellor funcionamento das titulacións.

Por outra banda, permitiu sistematizar e documentar axeitadamente o trabalho que xa se viña facendo na coordinación. Deste xeito, existe uniformidade nos informes elaborados por parte dos coordinadores/as de cursos o que facilita a elaboración, ao tempo que incrementa a utilidade, do informe de coordinación de título.

Ademais, no protocolo aprobado en novembro de 2020 figura tamén, como xa se comentou, un informe de verificación da programación e de coordinación da materia, documento que serve de evidencia do compromiso dos/as coordinadores/as de materia de que a información que se inclúe na programación das materias se axusta á que figura no plan de estudios (contidos, competencias e sistemas de avaliación).

Finalmente, cabe salientar, a modo de exemplo, os seguintes aspectos recollidos no protocolo de coordinación que contribúen á mellora da planificación e desenvolvemento das ensinanzas:

- As reunións establecidas entre os coordinadores de curso e o alumnado ou cos delegados de curso para coñecer a opinión do alumnado sobre o desenvolvemento do curso, posibles baleiros ou duplicidades

detectados, problemáticas puntuais nalgunha materia en concreto, equilibrio na distribución da carga de traballo...

- O emprego do calendario ou cronograma na aula virtual por parte do profesorado de cada curso para evitar a sobrecarga de traballo.
- A comunicación entre os coordinadores de curso e o profesorado coordinador de materias para facer chegar posibles incidencias detectadas nas materias en cuestión.

O protocolo de coordinación foi premiado como **Boa Práctica de Calidade** pola Área de Calidade e Mellora dos procedementos na convocatoria do 2021.

Para continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, o **Máster en Dirección de Empresas** plantexa a seguinte acción de mellora para o curso 21-22:

AM-4/21-22/MUDE: Volver a solicitar ao profesorado a planificación temporal das actividades da docencia interactiva. En base a esa información, fixar ao inicio do cuadrimestre un cronograma temporal coordinado de todas as actividades de avaliación continua das materias do módulo obligatorio, coa finalidade de evitar concentración de traballo.

Na mesma liña, o **Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira** plantexa a seguinte acción de mellora para o curso 21-22:

AM-1/21-22/DIXECOFI: Adiantar a realización do cronograma básico de actividades de avaliación ao inicio de cada semestre e seguimento do mesmo. Realizar dúas reunións de coordinación no primeiro semestre en relación aos contidos das materias obligatorias. Realizar unha reunión de coordinación no segundo semestre, en particular, en relación ao progreso na elaboración do TFM.

O plan de melloras para o curso 22-23 do Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira, recolle a seguinte acción de mellora relacionada con este obxectivo:

AM-4/22-23/DIXECOFI: Asistencia ao *I Encuentro de Directores de Másteres en Contabilidad y Auditoría* co lema *Colaborando ante los nuevos desafíos en la Contabilidad y Auditoría*, organizado pola *Asociación Española de Profesores Universitarios de Contabilidad* (ASEPUC), que se celebrará en Madrid, na *Universidad Pontificia de Comillas* (ICADE) e que pode contribuir a mellora do desenvolvemento do máster.

- **Liña estratéxica 4. Xestión simple, eficaz e transparente.**

10. Incrementar a xestión transparente

Difusión das decisións adoptadas na Facultade entre os colectivos implicados

Implicar a todo o persoal na toma de decisións

Simplificar, organizar e unificar a información sobre normativas e procedementos

Elaboración e mantemento do rexistro de documentos do SGC

Entre os indicadores establecidos para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse a satisfacción do profesorado coa docencia recibida, a satisfacción do persoal de administración e servizos, grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación, porcentaxe de asistencia aos órganos de decisión do goberno, iniciativas que recollan a opinión do persoal para a toma de decisións, iniciativas novas relacionadas coa publicación de acordos na páxina web (actas comisións, acordos...) e o rexistro actualizado da documentación do SGC.

Algúns destes indicadores xa foron previamente comentados.

En relación ao rexistro actualizado da documentación do SGC, anualmente, lévase a cabo unha revisión da documentación relativa ao mesmo para analizar posibles cambios na mesma.

A Comisión de Calidade na súa reunión do 17 de decembro de 2021 aprobou a modificación do manual do sistema de garantía do centro para recoller os indicadores propios do centro, concretamente o estudo de satisfacción co TFG e o estudo sobre o perfil de ingreso.

Así mesmo, na Comisión de Calidade con data 21 de decembro de 2022 revisouse a documentación dos sistema de garantía de calidade. Concretamente, revisouse o manual do SGC para actualizar a composición do Comité Consultivo e a inclusión das institucións que reciben o premio Fulget. Así mesmo, revisouse o manual de procesos do centro e, para maior detalle, os seguintes procesos (como xa se comentou previamente):

- PE-02 Revisión e mellora: O 30 de xuño de 2021 houbo cambio na denominación e na tipoloxía de procesos institucionais. Neste proceso de centro hai referencias a procesos institucionais que cambiaron. Así mesmo, suprimíronse as referencias aos informes de seguimento e acreditación, dado a que, no caso dos centros acreditados institucionalmente, os títulos elaboran informes de resultados.
- PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PC-05 Análise de resultados e mellora dos programas: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-01 Xestión dos recursos humanos: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-02 Xestión dos recursos materiais e servizos: A Área de Calidade e Mellora dos Procedementos xa non ofrece o indicador de satisfacción dos egresados coas infraestruturas. O centro elabora unha enquisa propia para dispoñer dun indicador.
- PS-03 Xestión documental: Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.
- PS-04 Satisfacción, expectativas e necesidades: Eliminación de referencias a informes de seguimento/acreditación.
- PS-05 Xestión das incidencias (SQR): Modificación derivada dos cambios nos procesos institucionais.

Na procura de seguir avanzando no cumprimento deste obxectivo, formuláronse as seguintes accións de mellora para o curso 21-22, previamente comentadas:

AM-1/21-22: Actualización da documentación relativa ao SGC.

AM-15/21-22: Realización dunha comunicación periódica a modo de xornal do centro no que se comuniquen os principais acontecementos así como os acordos más relevantes.

Ademais, continuase avanzando na publicación das actas das comisións na Intranet do centro. Coméntase como o exemplo a **AM-2/21-22 formulada polo Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira:** Publicar as actas das reunións da Comisión Académica do mestrado na web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ou na sección da web da USC que se considere oportuno.

O Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas levou a seguinte acción de mellora no curso 21-22: **AM-2/21-22/TUXET:** No desenvolvemento da actividade do mestrado preséntanse moitos asuntos de trámite que poderían adiantarse mediante a intervención dunha comisión executiva ou ben utilizando o correo electrónico como xeito de realizar comisións online para tomar decisións sobre asuntos que non requirian un debate exhaustivo.

Na mesma liña, o **Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación** formula a seguinte acción de mellora:

AM-5/22-23/DEIN: Para dotar dunha maior transparencia ás accións emprendidas pola coordinación do Máster decídese publicar as actas cos principais acordos adoptados pola Comisión Académica na web do centro. O obxectivo é informar a todas aquelas persoas vinculadas ao Máster das decisións adoptadas na comisión.

1.2. Optimización do uso dos recursos

Reorganizar as competencias das comisións

Xestión organizativa ágil e eficaz

Identificar necesidades de recursos

Mantemento e reparación de instalacións e mobiliario

Mellora dos medios técnicos para traballar co alumnado nas clases interactivas

Dotación e mantemento de equipos das aulas de informática

Mantemento da avaliación de riscos

Respostar ás demandas dos novos métodos de aprendizaxe a través dunha infraestrutura axeitada

Velar pola mellora continua dos espazos, o equipamento e as instalacións na Biblioteca do Centro

Entre os indicadores establecidos no plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse as competencias das comisións do centro, porcentaxe de investimento na modernización de equipos, a enquisa de satisfacción dos usuarios e usuarias respecto das infraestruturas e equipamento do centro.

Nos derradeiros cursos deixou de ofrecerse por parte da Área de Calidade e Mellora dos Procedementos o indicador relativo á satisfacción dos usuarios/as coas infraestruturas e equipamento do centro. Por este motivo, dende o centro púxose en marcha a elaboración dunha enquisa co triple obxectivo de coñecer a satisfacción do alumnado co TFG, coa titulación en termos xerais e coas infraestruturas e equipamento do centro.

A enquisa de TFG do centro foi recoñecida co **Premio de Boas Prácticas de Calidade** do curso 2020.

No caso do alumnado de ADE, contestaron 80 persoas a enquisa (66.12% dos egresados) e os recursos educativos, infraestruturas e materiais dispoñibles no centro foron valorados cunha puntuación promedio de 4.15 (nunha escala 1-5).

No caso do alumnado de Economía, contestaron 64 persoas (66% dos egresados) e a valoración foi dun 4.16.

Polo tanto, o alumnado amosa unha satisfacción elevada coas infraestruturas e recursos do centro.

Na procura de continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, formulouse a seguinte acción de mellora para o curso 2021-2022:

AM-14/21-22: Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro. Esta é unha acción de mellora que se plantexa de forma periódica.

As melloras realizadas poden consultarse no seguinte enlace:

<https://acortar.link/lRz1PY>

Na mesma liña, formúlase a mesma acción de mellora para o curso 22-23 (**AM-8/22-23**).

- Liña estratéxica 5. Relacións intercampus e no marco do campus terra

5.1. Incrementar a comunicación entre as Facultades da USC

Reunións periódicas das comisións de coordinación de títulos entre facultades

Establecer mecanismos de relación cos departamentos

Participación nas xuntanzas do colexio de decanos

Entre os indicadores establecidos para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse o número de reunións das comisións dos títulos intercampus, participación nas reunións do colexio de decanos.

Na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais existen dous títulos intercentros, o Grao en Administración e Dirección de Empresas e o Máster Universitario en Dirección de Empresas.

O Grao en ADE conta cunha Comisión Intercentros formada polos Decanos, Responsables de Calidade,

Coordinadores dos graos en ADE, a Responsable da Unidade de Xestión do centro responsable do título (Santiago) e un representante do alumnado de cada centro, que se reúne para dar solución as cuestiós derivadas da implantación do título nos distintos campus. Esta Comisión reuniese en 2 ocasións durante o curso 2020/21: 05/04/22, 12/05/22.

O Máster Universitario en Dirección de Empresas consta cunha Comisión Académica Intercentros formada por membros dos equipos de dirección dos centros, por persoal de administración e servizos, por profesorado de diferentes áreas de coñecemento e por representantes do alumnado, equilibrado por campus, e que se reúne para solucionar calquera cuestión relacionada co funcionamento do título. A Comisión Académica Intercentros reúñese de forma periódica para garantir o bo funcionamento do título e a comunicación de forma continua, tanto a docentes como a estudiantes, de tódalas datas e procedementos importantes en relación aos diferentes ámbitos do máster.

No que á relación cos departamentos se refire, a Comisión Permanente é o órgano a través do que se canaliza a devandita relación. Esta Comisión reuniese durante o curso 2020/21 en 3 ocasións: 19/11/21, 24/1/22, 27/01/22.

Durante o curso 21/22, o colexio de decanos reuniese en 10 ocasións: 22/10/21, 10/11/21, 16/11/21, 17/03/22, 29/03/22, 29/03/22, 27/04/22, 23/05/22, 28/06/22, 20/07/22.

- **Liña estratéxica 6. Transferencia efectiva de coñecemento e compromiso coa sociedade.**

6.1. Incrementar o compromiso da Facultade coa transferencia de coñecemento cara a súa contorna

Fomentar acordos de colaboración con empresas

Mellorar a visibilidade da facultade no ámbito de transferencia do coñecemento

Acercar a Biblioteca e os seus servizos e coleccións á sociedade e ás empresas.

Difusión e visibilización cara á sociedade da producción científica e investigadora da USC a través da repositorio institucional Minerva

Promover e difundir os beneficios do acceso aberto para a comunicación científica

Desde a Facultade existe un interese e un esforzo permanente por estar en contacto co entorno profesional e mellorar a visibilidade da facultade de cara ao exterior. Xa se comentou previamente o esforzo realizado por asinar convenios novos durante o curso 21-22, así como por dar visibilidade á producción científica.

Na procura de continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, formulouse a seguinte acción de mellora para o curso 21-22 (ademas doutras que xa foron comentadas en mais dunha ocasión):

AM-18/21-22: Inclusión no comité consultivo da empresa galardoada co premio Fulget. A facultade premia anualmente a unha empresa ou institución polo seu compromiso e colaboración co centro.

A Comisión de Calidade aprobou na súa xuntanza do 21 de decembro de 2022, a modificación do manual do sistema de garantía de calidade para recoller a revisión da composición do Comité Consultivo.

Son membros do Comité Consultivo Externo de Expertos:

- Entre 10 e 15 representantes de institucións públicas, organizacións sociais, asociacións profesionais...(como por exemplo Colexio de Economistas de A Coruña, Cámara de Comercio de Santiago de Compostela, Federación Galega de Municipios e Provincias, Consello de Contas de Galicia, Concellos de Santiago de Compostela, Consellería de Facenda, IGAPE, representación sindical...)
- Entre 10 e 15 representantes de entidades empresariais e banca que teñan vínculo coa Facultade (convenios de prácticas, impartición de charlas e conferencias, cursos...).
- Unha representación dos/as egresados/as dos títulos impartidos na Facultade.

O Comité consultivo reunirse, como mínimo, unha vez ao ano e deixará constancia das súas reunións mediante actas. Co obxecto de facilitar a recollida de información, para as consultas necesarias poderanse articular

mecanismos alternativos que permitan participar aos seus membros (solicitude de informes, enquisas, etc). Co fin de acadar unha actualización permanente da composición do Comité Consultivo, a Comisión de Calidade acordou na súa xuntanza de 21 de decembro de 2022 que as diferentes organizacións galardoadas co premio Fulget pasasen a incorporarse ao Comité (en substitución daquelas que non teñan participado nas últimas xuntanzas).

Así, no curso 21-22 pasou a formar parte do comité consultivo Galletas DaVeiga.

1.2. Incrementar a visibilidade da Facultade no seu ámbito de influencia

Fomentar convenios de colaboración coas entidades públicas locais
Proxección social da facultade

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse conferencias, seminarios e cursos organizados no centro e convenios de colaboración con entidades.

No plan de melloras para o curso 21/22 recolleuse a necesidade de seguir traballando en novos convenios de colaboración tanto no ámbito público como no eido privado (**AM-10/21-22**).

Nesa liña, xa foi comentada previamente a acción de mellora do **Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación:**

AM-8/21-22/DEIN: Contactaranse principalmente empresas e outras entidades de carácter público que apliquen procesos de innovación solicitando a súa colaboración para que o alumnado poida realizar as súas prácticas.

A necesidade de fomentar novos convenios de colaboración é unha acción que se leva a cabo de forma recorrente tódolos cursos académicos.

- Liña Estratéxica 7. Relacións con outras universidades

7.1. Avanzar no proceso de internacionalización da Facultade

Potenciar e facilitar a mobilidade do PDI, PAS e estudiantes
Fomentar a internacionalización da actividad investigadora
Incrementar o número de convenios con outras universidades

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópanse a enquisa de satisfacción da mobilidade saínte, o informe de satisfacción da mobilidade entrante, a evolución dos indicadores de mobilidade do profesorado, ou número de alumnado estranxeiro recibido na Facultade e revisión dos convenios existentes con outras universidades.

Estes indicadores serán analizados para cada un dos títulos que se imparte no centro, nas directrices 2 e 3 da presente memoria.

Na procura de continuar avanzando no cumprimento deste obxectivo, formulouse a seguinte acción de mellora para o curso 21/22, que xa foi comentado previamente:

AM-7/21-22: Incrementar o número de destinos de mobilidade.

No seguinte enlace pode consultarse o documento “cambios destinos erasmus” no que figuran en vermello os convenios Erasmus que desapareceron (cando non se usan durante X anos os convenios decaen automaticamente na procura de racionalizar a oferta), en azul os convenios nos que aumentaron prazas (debido á elevada demanda foméntase estes destinos e ábreñense prazas) e en verde o novo convenio subscrito (é o primeiro convenio que ten a Facultade cunha Universidade de Serbia).

https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f/g/personal/romina_garcia_usc_es/Elb7lsmFkBAnTmLXr7QNuUBnQ4w4fngezWdOgsuz561XA?e=ksZSco

Ao igual que sucede cos convenios de colaboración, a revisións dos convenios de mobilidade realizaase con carácter anual co obxecto de dispoñer dun conxunto de destinos actualizados e que veñan funcionando axeitadamente.

Co fin de facilitar os procesos de mobilidade, formúllase a seguinte acción de mellora para o curso 22-23 (tamén previamente comentada):

AM-4/22-23: Realizar sesións informativas e de orientación a coordinadores/as académicos e alumnado de mobilidade co fin de facilitar as cuestións administrativas vinculadas a este procedemento.

Adecuación e eficacia dos mecanismos de recollida de información de satisfacción, queixas, reclamacións, suxestións, necesidades e expectativas dos grupos de interese.

Os mecanismos de recollida de información en relación á satisfacción, queixas, reclamacións ou suxestións son axeitados e variados:

- A información procedente do alumnado recóllese a través das diferentes enquisas realizadas dende a Área de Calidade e Mellora dos Procedementos, a enquisa do centro sobre a realización do TFG e a satisfacción xeral co centro e coa titulación, a través das xuntanzas mantidas cos/as representantes do alumnado e cos/as delegados/as de curso, a través da comunicación entre alumnado de curso e coordinadores/as de curso e titulación e na guía do estudiantado tamén se figura a información do procedemento a seguir en caso de querer facer chegar unha suxestión, queixa ou reclamación ao Decanato.
- A información procedente do PDI ou do PAS recóllese a través das xuntanzas das diferentes comisións da facultade ou da Xunta de Facultade así como de xeito informal a través da comunicación directa co Decanato.

A comisión de calidade, de acordo ao establecido no PS-05 Xestión de Incidencias, analiza con carácter anual as incidencias tramitadas internamente polo centro e aquelas das que o centro tivese que informar a outros órganos.

Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos

Estándar: O centro ten implantados procedementos para o deseño, a aprobación a revisión periódica dos seus programas formativos (verificación, seguimento, modificación e renovación da acreditación dos títulos oficiais), e se procede da súa extinción. Estas revisións deben conducir á mellora continua de todos os títulos.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados co deseño, a revisión, a mellora e, se procede, a extinción (garantías do alumnado en caso de que se produza a extinción ou suspensión dunha titulación e facelo público) dos programas formativos.
- Análise das accións desenvolvidas sobre o deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos
 - cumprimento do incluído nas memorias verificadas para facilitar a implantación de modificacións no seu caso e atender ao ciclo de garantía externa das titulacións, en canto a seguimento e renovación da acreditación se refire:
 - cumprimento de guías docentes;
 - procedementos de coordinación,
 - análise do perfil real de ingreso/egreso,
 - análise de que os titulados acadan os resultados de aprendizaxe previstos na memoria.

- Información sobre satisfacción, necesidades e expectativas, queixas e suxestións dos grupos de interese relativos ao conxunto da titulación (os relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe analízanse na Directriz 3).

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

A continuación preséntase unha reflexión para cada un dos títulos impartidos no centro en relación coa directriz 2:

- **Grao en Administración e Dirección de Empresas**

En canto ás materias do grao, ofertáronse todas as previstas na memoria verificada. Os programas/guías docentes apróbanse en primeira instancia nos Consellos de Departamento e, posteriormente, nas Xuntas de Facultade. Os departamentos deben verificar, antes de aprobalos, a concordancia entre os programas/guías docentes e as fichas que figuran na Memoria do título. Tamén se fixo un esforzo por coordinar os programas, sistemas de avaliación e metodoloxía de cada unha das materias nos dous campus.

Por outra parte, como en cursos pasados, foi necesaria unha adecuación na práctica da actividade docente a un número de alumnos por grupo superior ao establecido na planificación recollida inicialmente na Memoria do Título (MVT) (grupo expositivo: 75; grupo interactivo: 25; titorías en grupos reducidos: 10).

En **Santiago** o indicador IN55G no último curso a media de alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB) foi de 80,28, e das materias optativas de 47,00 (non dispoñemos da media da USC neste curso). En canto ao número medio de alumnos por grupo interactivo, foi de 29,27 e sitúase por riba da MVT (25) e da media da USC (22,33) . Isto é especialmente relevante para os grupos de seminario.

En **Lugo**, no curso 2021-2022, o número de estudiantes por grupo de teoría aumenta respecto ao curso anterior, pasando de 53,00 no curso 2020-2021 a 58,29 no curso 2017-2018, por debaixo da MVT. En canto o indicador IN56G no último curso, a media de alumnos por grupo de teoría (materias optativas) foi de 11,80 (non dispoñemos da media da USC neste curso). En canto ao número medio de alumnos por grupo interactivo, o número incrementouse lixeiramente respecto o de 2020-2021 e continua nunha senda de incremento tras acadar o seu mínimo no curso 2019-2020, aínda así sitúase un pouco por debaixo da MVT (25). Tal e como indicamos no informe anterior a tendencia a reducir o número medio de alumnos por docencia interactiva inverteuse nese curso dado o incremento de matrícula.

En **Lugo** o número de estudiantes por grupo de teoría aumentara no curso 17/18 lixeiramente, pasando de 58,43 no curso 2016-17 a 60,46 no curso 2017-18, por debaixo da MVT.. En canto o indicador IN55G no último curso a media de alumnos por grupo de teoría (materias FB e OB) foi de 53,00, e das materias optativas de 17,39, (non dispoñemos da media da USC neste curso). En canto ao número medio de alumnos por grupo interactivo, o número incrementouse lixeiramente respecto o de 2019-2020, pero sitúase un pouco por debaixo da MVT (25) e da media da USC. Tal e como indicamos no informe anterior a tendencia a reducir o número medio de alumnos por docencia interactiva inverteuse neste curso dado o incremento de matrícula.

En canto o perfil de egreso pode ser valorado mediante a enquisa aos egresados (INF. 09) inda que fai referencia ao conxunto da USC, a enquisa aos titores profesionais das prácticas externas (INF. 07), as consultas aos propios estudiantes mediante as enquisas de curso e os Comités Consultivos Externos formados por representantes dos diferentes grupos de interese. Ademais os centros manteñen contactos de forma permanente co entorno profesional, empresarial e académico, antigos alumnos, etc. Estes aspectos son analizados en epígrafes posteriores.

No que se refire ao **cumprimento das guías docentes**, dende as reunións de coordinación do curso comprobouse que todas as programacións das materias para o curso 2021-2022 incorporaran o recollido na memoria.

No que se refire aos **procedementos de coordinación**, o título conta coas estruturas de coordinación verticais e horizontais nos diferentes niveis para garantir que a docencia se desenvolve segundo o previsto na MVT:

1.- Unha Comisión Intercentros de Grao en ADE (que se reúne para dar cumprida solución ás cuestións derivadas da implantación do título nos diferentes campus).

2.- Un coordinador de título en cada un dos dous centros e coordinadores de curso. As funcións de coordinación recóllese no protocolo de coordinación aprobado por ambos centros e inclúen as seguintes actividades:

- Favorecer a coordinación entre as diferentes materias.
- Recoller suxestións en relación á titulación.
- Recadar as demandas de formación do profesorado nos aspectos relacionados coa correcta implantación do título.
- Participar na elaboración do Informe de Seguimiento.
- Colaborar coa dirección do centro no desenvolvemento das actividades derivadas do Plan de Acción Titorial.
- Promover o bo funcionamento do Plan de Estudos.
- Xestionar a aula de coordinación do curso (de habela).
- Informar á Comisión de Calidade do Centro de todas as cuestións que deben valorar e que afecten ao seguimento dos estudos do Grao. Presentar propostas de mellora.

3.- Representantes do alumnado nas distintas comisións e nas Xuntas de Facultade.

4.- Alumnado titores que serven ás veces de delegados do alumnado fronte aos coordinadores e aos equipos decanais, axudando a coñecer a opinión do alumnado sobre o curso, materias, incidencias, etc. A idea é empregar esta figura como un elemento de coordinación e comunicación directa co alumnado.

5.- Un coordinador de prácticas externas por centro, de xeito que cada estudiante estea asistido por un titor académico no centro e un titor externo na empresa onde desenvolve as prácticas.

6.- Un responsable académico de mobilidade por centro para os diferentes programas de mobilidade (Erasmus+, Prácticas Erasmus+, SICUE, Convenios Bilaterais países extracomunitarios, Erasmus + International Credit Mobility (KA107)).

7.- Comisión de coordinación do TFG en Santiago e unha coordinadora de Traballo Fin de Grao en Lugo, que xestiona a aula virtual e mantén contacto permanente co alumnado matriculado na materia, informándoo das actividades formativas interesantes para desenvolver correctamente o TFG, da guía docente e regulamento do TFG, así como resolvendo calquera dúbida que poda xurdir, tanto aos titores como aos estudiantes.

8.- Comisións que velan polo bo desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe. En Santiago existen as seguintes comisións: Comisión académica do Grao, Comisión Permanente, Comisión de Actividades Complementarias á Docencia, Comisión de Asuntos Económicos, Infraestruturas e Servizos, Comisión de Biblioteca, Comisión de Calidade, Comisión de Mobilidade, Comisión de Normalización Lingüística, Comisión de Validacións e Comisión de Xénero. No Campus de Lugo existen as seguintes comisións: Comisión de Calidade e Docencia, Comisión de Asuntos Económicos e Infraestruturas, Comisión de Relacións Exteriores e Comisión de Xénero e Comisión de Título. En cada unha delas acórdase un calendario de reunións cunha orde do día establecida previamente na convocatoria e sobre a que se debate e toman acordos que se reflicten nas diferentes actas da comisión correspondente. O obxectivo é que o debate sirva para identificar debilidades, propor solucións, implementar innovacións e contribuír ao bo desenvolvemento e continuidade do título en cada curso.

Como en anos anteriores, en cada centro puxérонse en marcha os mecanismos dispostos para mellorar a coordinación docente. Leváronse a cabo as reunións por curso, as da Comisión do Grao e as da Comisión do TFG. Asemade, seguíronse empregando as aulas de coordinación de curso e de grao como ferramenta de comunicación e coordinación.

Nesta labor de coordinación tamén se segue a desenrolar o protocolo de coordinación. En Santiago elaborouse o "Informe coordinación Grao en ADE: Curso 2021/2022", no que se resumen as principais accións da coordinación e as accións desenroladas de coordinación vertical. Por outra banda recóllese os informes de coordinación de cada curso e

o do TFG e as principais conclusións das observacións realizadas polo profesorado e alumnado nas distintas reunións e/ou enquisas de coordinación. Ademais se incorporan os baleiros e duplicidades detectados no Grao e as propostas de accións de mellora. Este informe foi aprobado na Comisión de Coordinación do Grao en ADE e está dispoñible na aula de coordinación de grao e foi debatido na Comisión de Título. En Lugo tamén se realizaron os informes de coordinación do grado discutidos e aprobados en Comisión de Calidade.

Os resultados da satisfacción coa coordinación son óptimos nos dous campus. En Santiago na enquisa de satisfacción do profesorado coa docencia impartida (INF 14), o profesorado valora nun 4,01 a coordinación entre as distintas materias e/ou niveis do título. En Lugo, o profesorado valora este aspecto nun 3,81. En relación ás prácticas externas (INF 06) a satisfacción xeral e do 4,67 en Lugo e do 4,48 en Santiago.

En canto ao **perfil de ingreso real**, recollemos na seguinte táboa os indicadores que, xunto con outros informes achegados pola ÁREA de Calidade e Mellora dos Procedementos da USC, imos empregar para a análise do perfil real de ingreso.

Código	Nome	Campus	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN01G-PC-05	Prazas ofertadas	Santiago	200	200	200	200
		Lugo	90	90	80	70
IN02G-PC-05	Matrícula	Santiago	989	928	950	929
		Lugo	278	261	246	247
IN03G-PC-05	Matrícula de acceso	Santiago	219	216	219	216
		Lugo	49	57	65	78
IN04G-PC-05	Matrícula de novo ingreso por preinscripción	Santiago	197	207	207	206
		Lugo	42	52	64	72
IN05G-PC-05	Variación da matrícula de novo ingreso por preinscripción	Santiago	-6,19	5,08	0,00	-0,48
		Lugo	-45,45	23,81	23,08	12,5
IN06G-PC-05	Nota media de acceso por preinscripción	Santiago	8,75	9,27	10,12	10,29
		Lugo	7,66	7,91	7,66	8,23
IN07G-PC-05	Porcentaxe de estudiantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis	Santiago	100	100	100	100
		Lugo	85	80,43	81,97	98,59
IN08G-PC-05	Porcentaxe de estudiantes estranxeiros sobre matriculados	Santiago	2,33	3,13	2,42	2,05
		Lugo	3,24	4,6	4,07	3,64
IN09G-PC-05	Porcentaxe de estudiantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados	Santiago	1,01	0,97	0,84	0,75
		Lugo	3,60	3,83	2,85	3,64
IN10G-PC-05	Relación de estudiantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas	Santiago	86,50	83	81	73,50
		Lugo	40,00	42,22	47,50	64,29
IN12G-PC-05	Taxa de ocupación do título	Santiago	98,50	103,50	207	206
		Lugo	46,67	57,78	160	205,71
IN17G-PC-08	Porcentaxe de estudiantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados	Santiago	---	--	---	---
		Lugo	---	---	---	----
N18G-PC-08	Porcentaxe de estudiantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados	Santiago	5,46	8,19	1,26	2,91
		Lugo	14,75	17,62	4,07	4,86

En Santiago, para situar estas cifras no seu contexto hai que dicir que nos últimos cursos do grado en ADE detectárase un pequeno descenso no número de alumnos matriculados (IN02G-PC-05), situándose no 2021/22 nos 929. Sinalar que os alumnos matriculados de novo ingreso por preinscrición (IN04G-PC-05) no último ano foron de 206, polo que as prazas ofertadas foron praticamente cubertas na súa totalidade na convocatoria de xullo dada a gran demanda do mesmo.

No relativo á preferencia pola titulación, o 81% dos matriculados por primeira vez preinscribiránse en ADE en 1ª opción (IN10G-PC-05), producíndose un lixeiro descenso respecto ao 83% do curso anterior.

O 100% dos estudiantes acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis (IN07G-PC-05). Sinalar que, non obstante, a nota media de acceso (IN06G-PC-05) nos últimos curso foise incrementado é no último curso acadou o 10,29 (cursos anteriores: 8,19, 8,55, 8,75, 9,27 e 10,12).

Segundo a pauta do anterior curso académico, a maioría dos estudiantes que acceden pola cota xeral proceden de Bacharelato (98%) e de Formación Profesional (2%). O resto son continuación de estudos e deportistas. A nota de acceso do alumnado que proceden de Bacharelato foi de 10,32 e de Formación Profesional de 9,52 (datos CiUG).

Se seguimos a mesma liña de análise para o título de ADE en Lugo, o número de prazas ofertadas anualmente sitúase en 70, por debaixo dos 80 do curso pasado, pero manténdose a matrícula conxunta de todo o grao en relación ao curso anterior, situándose no curso 2021-2022 en 247 alumnos. Non obstante, a matrícula de acceso ó grao continua a subir significativamente (dende os 65 do curso anterior ós 78 do deste) así como a matrícula de novo ingreso por preinscrición (que pasa de 64 estudiantes no pasado curso a 72 no curso baixo informe).

Tendo en conta a nova contorna socio-económica, consideramos que o número de prazas que se deben ofertar tendo en conta os recursos cos que conta a Facultade e a demanda existente, segue sendo de 70 prazas. En base a esta demanda real estimada, é que consideramos que o título en Lugo segue a ser unha titulación altamente demandada, tal e como confirman os datos do curso 2021-2022 no que a matrícula de acceso continua a medrar respecto do curso anterior. Polo tanto, o sucedido no curso 2018/19 debe ser tomado como unha excepción na evolución xeral da matrícula, confirmándose os estudos deste grao como unha titulación atractiva para os estudiantes do campus lucense. De todos xeitos, a facultade segue a facer esforzos para manter esa demanda a través de diferentes accións (vídeo promocional, actualización da páxina web, visitas a centros de ensino secundarios, visitas dos centros de ensino secundario á facultade, incorporación ao programa “Para estudar, Lugo”, participación no campus de verán Xuven-Ciencia da USC, etc.).

En canto ao perfil do alumnado vemos que a nota de acceso ao grao de ADE no campus de Lugo foi de 8,23, medio punto superior á do curso anterior (7,66). Medra de forma moi significativa respecto o curso anterior a porcentaxe de alumnado que accede á titulación con puntuación igual ou superior a seis (98,59% fronte ao 81,97%). Neste curso a relación de estudiantes preinscritos en primeira opción matriculados por primera vez sobre as prazas ofertadas sobre dende 47,50% ata o 64,29%, cubríndose o 205,71% das prazas ofertadas entre xullo e setembro (fronte o 160% do curso anterior). Por tanto, no grao en ADE impartido en Lugo observase unha evolución moi positiva dos factores descritos relacionados co perfil de acceso, os cales son froito do esforzo promocional da facultade así como dunha maior valoración xeral desta titulación por parte do futuros estudiantes.

Segundo a estatística da CIUG, o 87% dos novos alumnos que acceden o grao en ADE proceden de bacharelato e o restante 13% de formación profesional, sendo as súas notas medias de acceso 8,28 e 7,84 respectivamente.

En canto á procedencia xeográfica do noso alumnado no campus de Santiago, a maioría son da CCAA galega (191) e 120 da provincia da Coruña, sendo a proximidade xeográfica a que determina en maior medida a súa procedencia. A procedencia xeográfica dos estudiantes ven condicionada pola proximidade do seu domicilio ou pola facilidade de transporte. Hai só 3 alumnos de outras CCAA e 2 estranxeiros. A porcentaxe de estudiantes nacionais de fóra de Galicia (IN09G-PC-05) sobre matriculados sitúase no 0,75% (porcentaxe similar a de cursos precedente); mentres que a porcentaxe de alumnado estranxeiro (IN08G-PC-05) é baixa, situándose no curso 2021-22 no 2,05%, diminuíndo lixeiramente no último curso.

En **Lugo**, a maioría dos estudiantes son de procedencia galega (73 de Galicia e 49 de Lugo, seguido da Coruña con 18 e Pontevedra con 6). Hai só 3 alumnos de outras CCAA e 2 estranxeiros. Así, a porcentaxe de estudiantes nacionais de fóra de Galicia sobre os matriculados sobe ó 3,64%, desde o 2,85% do curso anterior. En canto ós estranxeiros matriculados representaron o 3,64%, por debaixo do 4,07 do curso anterior.

O que sucede no noso título en ambos campus concorda co informe “Datos y Cifras del Sistema Universitario Español. Curso 2015-16”, no que se recolle unha mobilidade moi baixa no acceso ao Sistema Universitario en España. Na medida en que hai unha alta dispersión de universidades e centros por todo o territorio nacional, a porcentaxe de estudiantes que se matriculan nunha universidade situada na mesma comunidade autónoma na que se realizan as probas de acceso é moi alta (67,97% no caso de Galicia). A mobilidade interna dos estudiantes universitarios aptos na fase xeral das PAAU en Galicia foi do 4,89% (Curso 2014-2015).

En relación á mobilidade do alumnado, en **Santiago** a porcentaxe de estudiantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN17G-PC-08) viña medrando nos últimos anos se ben non dispoñemos de datos para os últimos cursos.

Por outra parte a porcentaxe de estudiantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN18G-PC-08) viña medrando nos últimos anos, pasando do 5,46% no curso 2018-19 ao 8,19% no curso 2019-20. No 2020-21, pensamos que por mor da pandemia, diminuíu de forma moi importante ata o 1,26% e no curso 2021-22 situouse no 2,91%, moi por debaixo das cifras previas a pandemia.

No último curso, a mobilidade entrante para este curso afectou a 59 estudiantes (14 Erasmus, 44 convenios con outras universidades e 1 Sicue). En canto a mobilidade saínte foron un total de 44 estudiantes (27 Erasmus, e 17 Sicue) (INF 03).

En **Lugo**, tampouco dispoñemos de datos sobre a porcentaxe de estudiantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN17G-PC-08). A porcentaxe de estudiantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN18G-PC-08) que medrara significativamente nos últimos anos e caera abruptamente no curso 2019-2021 (4,07%) recuperouse levemente (4,70%) pero está moi lonxe dos niveis prepandemia.

No grao en ADE en Lugo non hai datos de mobilidade saínte nin entrante para este curso no INFO3. Dende a facultade seguimos a facer un esforzo importante para dinamizar este tipo de programas, xa que algúns dos convenios firmados con outras universidades quedan sen cubrir. Por iso, seguimos facendo unha presentación dos programas ao alumnado e contamos con alumnado-titor para tratar de dinamizar tamén estes programas. Asemade, incentivouse a participación do alumnado nas diferentes actividades organizadas polo Campus Terra.

A análise realizada dos datos dispoñibles sobre o perfil de ingreso conduce ás seguintes conclusións. O Grao en ADE da USC segue a ser unha titulación con demanda e a matrícula en primeira opción mantense en taxas moi elevadas, e amosa o crecente interese polos coñecementos que nela se imparten.

A redución da oferta a 70 prazas que se fixo en Lugo para adaptala ás demandas no noso campus semella que foi acertada, xa que que os datos da matrícula do curso baixo seguimento amosan un crecemento que permite achegarse á oferta de prazas. En base a esta demanda real, é que consideramos que o título en Lugo segue a ser unha titulación altamente demandada.

O alumnado accede ao noso grao principalmente a través das PAAU e procede maioritariamente de Galicia, sendo a mobilidade baixa. Teríamos que engadir a todo isto a baixa mobilidade que historicamente se percibe no Sistema Universitario Español.

En canto ao perfil de acceso propiamente dito, existen diferenzas entre os dous Campus. En Santiago a totalidade do alumnado accede cunha nota superior a 6, con un incremento importante da nota media de acceso nos últimos cursos.

En Lugo esta porcentaxe elevouse sensiblemente nos últimos cursos, achegándose xa ó 100%. Asemade, a nota media

de acceso ao grao dos estudiantes e superior en Santiago que en Lugo. Neste senso, sobre todo o centro de Lugo, fixo un esforzo importante dando a coñecer o grao nos institutos da provincia para mellorar estes ratios, algo que se conseguiu sobre todo no acceso como primeira opción.

No que se refire **aos resultados da aprendizaxe previstos na memoria**, na Memoria de Verificación do Título non se incluíron explicitamente os resultados de aprendizaxe para o título e materia posto que, de acordo co establecido na lexislación, só se establecía en termos de competencias. As competencias e os obxectivos que os estudiantes adquieren durante os seus estudos e que son esixibles para outorgar o título de graduado en ADE, segundo a memoria do título e as modificacións do mesmo, axústanse ó establecido nos RD 1393/2007 e RD 861/2010 (que modifica o anterior) e o Marco Español de Cualificacións para a Educación Superior, MECES. Tal e como se establece no artigo 9 do RD 1393/2007, de 29 de outubro, as ensinanzas de Grao teñen como finalidade a obtención por parte do estudiante dunha formación xeral, nunha ou varias disciplinas, orientada á preparación para o exercicio de actividades de carácter profesional.

En base a este principio xeral, o obxectivo fundamental do título de grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade de Santiago de Compostela é a formación, a un nivel xeral, de profesionais que sexan capaces de desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións produtivas, pois estes labores pódense desenvolver no ámbito global da organización ou en calquera das súas áreas funcionais: producción, recursos humanos, financiamento, comercialización, investimento, administración ou contabilidade. Para alcanzar estes obxectivos, os graduados e graduadas deben adquirir unha serie de competencias xerais, específicas e transversais. A avaliación das competencias recollidas na MVT complétase coa realización e avaliación do traballo de fin de grao presentado por cada alumno.

En relación ao TFG, toda a normativa e documentación relacionada con esta materia (regulamento, guía docente, material de apoio...) pódese consultar polo alumnado no apartado corresponde ao Traballo de Fin de Grao nas webs dos centros ([Santiago](#) e [Lugo](#)).

As disciplinas que componen o Plan de estudos do Grao en ADE están orientadas a garantir que o alumnado adquire as habilidades e coñecementos, teóricos e prácticos, relativos a todas as formulacións de demanda mencionadas no perfil idóneo. Consideramos que o deseño do Plan cumple tales características. Asemade, hai unha serie de competencias que se poden complementar con outras actividades ofertadas nos dous centros, tales como as prácticas externas, os programas de mobilidade, o plan de acción titorial e as actividades extra-académicas.

Outro indicativo da consecución das competencias previstas no título é a taxa de éxito (IN35-S01-PM-01) que se sitúa en ambos campus por debaixo da prevista na MVT (80%) despois de terse incrementado moito no curso precedente. Esta taxa mide a relación porcentual entre o número total de créditos que superaron os estudiantes e o número total de créditos aos que se presentaron. Amosa información sobre o grao de eficacia do alumnado e da institución con relación á súa actividade académica.

En ambos campus a taxa de éxito diminuíu no último curso. En Santiago, sitúase no 72,58% (74,17% no 2020/21). En Lugo a taxa diminuíu de novo, 5 puntos no último curso (64,64%), situándose no curso no 2020-21 no 69,66% e no 2019/20 no 84,43%. A media da USC no curso 20-21 foi do 87,21%.

		2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN35-S01-PM-01 Taxa de éxito	Santiago	72,56	81,63	74,17	72,58
	Lugo	72,19	84,43	69,66	64,64
	Conxunta	72,49	82,17	73,37	71,09

Tendo en conta a diferente situación existente nos dous centros farase unha análise por separado en función dos indicadores incluídos neste criterio.

En Santiago, no total dos cursos do grado en ADE o número de alumnos matriculados permanece estable (IN02G-PC-05),

no 2018-19 (989), no 2019-20 (928), no 2020-21 (950) e no 2021-22 (929). Sinalar que a pesar da limitación das prazas ofertadas (IN01G-PC-05) a 200 alumnos nos últimos anos, os alumnos matriculados de novo ingreso por preinscripción (IN04G-PC-05) no último ano foron de 206, cubrindo todas as prazas na convocatoria de xullo dada a gran demanda do mesmo.

Se seguimos a mesma liña de análise para o título de ADE en Lugo, o número de prazas ofertadas é de 70, como se explicou no criterio 1. Neste curso académico mantívose a matrícula conxunta de todo o grado en relación ao curso anterior (247 fronte a 246), pero a matrícula de novo ingreso subiu, 65 a 78 polo que é previsible que a matrícula conxunta se incremente nos próximos cursos. A facultade segue a facer esforzos para manter esa demanda a través de diferentes accións (vídeo promocional, actualización da páxina web, visitas a centros de ensino secundario, visitas dos centros de ensino secundario á facultade, incorporación ao programa “Para estudar, Lugo”, participación no campus de verán Xuven-Ciencia da USC, etc.).

En relación aos **indicadores de satisfacción relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe**, neste punto faremos unha breve referencia a aquelas que consideramos más relevantes.

Código	Nome	Campus	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN46G-S01-PM-01	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	Santiago	3,83	3,78	3,80	3,97
		Lugo	3,87	3,73	3,88	3,94
IN47G-S01-PM-01	Satisfacción do PDI coa docencia impartida	Santiago	4,16	3,97	3,95	4,18
		Lugo	4,24	4,24	4,25	4,31
IN48G	Taxa de resposta satisfacción alumnado docencia recibida	Santiago	27,22	34,24	25,52	27,39
		Lugo	57,74	39,73	40,00	24,41
IN42G-S01-PM-01	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	Santiago	3,13	3,21	3,39	3,32
		Lugo	3,40	-	3,39	3,32

Os niveis de satisfacción coa docencia recibida (IN46G-S01-PM-01) presentan valores similares aos cursos anteriores tanto en Santiago (3,80 no 15/16, 3,70 no 16-17, 3,74 no 17-18, 3,83 no 18-19 3,78 no 19-20, 3,80 no 2020-21, e 3,94 no 2021-22), como en Lugo (3,59 no 15/16, 3,44 no 16-17, 3,50 no 17-18, 3,87 no 18-19 e 3,73 no 2019/20, 3,88 no 2020-21 e 3,97 no 2021-22) e tamén entre eles. Mellorou ligeiramente a taxa de resposta da satisfacción do alumnado coa docencia recibida en Santiago que pasa a ser do 27,39%. Pola contra, en Lugo hai un descenso notable da mesma, pasando do 40% no curso 2020-21 a un 24,41% no curso 2021-22.

Con relación a satisfacción do profesorado coa docencia impartida, compre destacar que o profesorado está satisfeito, en xeral, coa docencia impartida, tanto en Santiago (4,18) como en Lugo (4,31). En canto ao grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación (IN42G-S01-PM-01) en ambos campus son correctos e toman valore similares. En Santiago presenta valores similares nos últimos anos, pasando do 3,35 no 15-16, 3,20 no 16-17, 3,31 no 17-18, 3,13 no 18-19, 3,21 no 19-20, 3,39 no 20-21 e 3,32 no 21-22. En Lugo pasouse do 3,25 no 15-16, a 3,44 no 16-17, 3,71 no 2017-18 , 3,40 no 2018-19, 3,39 no 20-21 e 3,32 no 21-22. En xeral os valores son adecuados e creceron en ambos campus.

A información sobre a satisfacción dos egresados (INF9) é analizada en detalle no epígrafe seguinte pero, en xeral, é positiva, inda que perciben a formación práctica cun grao de satisfacción comparativamente más baixo que coa formación teórica. Neste senso, no último informe da ACSUG “Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema

Universitario de Galicia 2014-2015" (Enquisa realizada en 2021) os enquiskados sinalan maioritariamente que volverían a cursar a súa titulación na mesma Universidade, tanto no grao en ADE de Santiago (91%) como en Lugo (92,31%), situándose lixeiramente por encima da media de todos os grados en ADE do SUG (90,5%).

Para recoller información de forma periódica sobre as necesidades dos empregadores, creouse un Comité Consultivo externo ás Facultades. O Comité Consultivo é un órgano vinculado á política e obxectivos de calidade da Facultade (Capítulo IV do SGC). Está formado por representantes dos grupos de interese externos ás Facultades e ten a finalidade de aconsellar ao equipo de dirección sobre actividades profesionais, de negocio ou interese social que afecten ao Centro e faciliten o seu desenvolvemento futuro e a súa proxección social. Reúñese ao menos unha vez o ano. Como xa se mencionou anteriormente, o 14 de decembro de 2022 celebrouse a reunión do Comité Consultivo da facultade e formuláronse cuestións sobre a modificación dos títulos aos seus membros así como a presentación da Aula Profesional ECOADE, co obxectivo de recoller suxestións. Neste curso propuxérase tamén como acción de mellora (como se comentou previamente) para actualizar a composición do Comité a inclusión da organización galardoada co Premio Fulget no mesmo. Así, nesta xuntanza contouse coa representación de Galletas DaVeiga, que foi a empresa premiada no curso 21/22. A acta da reunión pode consultarse no seguinte enlace: <https://acortar.link/5IspJ8>

En Lugo reuniuse o Comité Consultivo o 23 de marzo de 2023 para analizar diversos aspectos relacionados co funcionamento do centro. Informouse dos cambios no equipo directivo da facultade así como sobre a evolución da matrícula no curso 2022/23. Por outra banda, informouse sobre as actividades desenvolvidas a longo do curso 2021/22 e propúxose, neste caso a iniciativa do representante de Café Candelas, a organización dun curso sobre ciberseguridade.

Por último, de acordo ao establecido no PS-05 Xestión de incidencias, con carácter anual a Comisión de Calidade analiza todas as queixas e reclamacións recibidas no Decanato así como os procedementos seguidos para a súa resolución. No curso 21-22, houbo unha queixa en relación ao comezo tardío dun exame e dúas reclamacións de cualificacións. O informe de incidencias está dispoñible na AASX.

- Grao en Economía:

Durante o curso 2021-2022, a Comisión de modificación da titulación de Economía, constituída o 17 de xuño de 2021 en virtude da AM-1/20-21, **continúa a traballar na modificación da MVT, co obxecto de actualizar o novo plan de estudos** á nova realidade social e económica. O principal atranco co que se atopou a Comisión foi o feito de que, ainda que ao comezo dese curso publicouse a nova normativa estatal sobre titulacións universitarias (o Real Decreto 822/2021 do 28 de setembro de 2021) na que se define o marco para a proposta de novos títulos ou a súa modificación, o resto de normativa e procedementos a seguir (da Xunta, da USC, das axencias de calidade) estaban aínda pendentes de adaptación ao novo RD. Non obstante, isto non impediu que a Comisión continuara avanzando atendendo á planificación temporal que se establecera no mes de xullo de 2021.

Os **mecanismos** formais dos que dispoñemos para **valorar** se o perfil de egreso mantén o interese académico, acada os seus obxectivos de aprendizaxe e atende aos requisitos da profesión (e que se irán comentado ao longo do presente informe) son:

- enquisa aos egresados realizada pola USC (INF. 09)
- enquisa aos titores profesionais das prácticas externas (INF. 07)
- consultas aos propios estudiantes de cuarto curso sobre a satisfacción coa súa formación e sobre os baleiros e duplicitades no grao [enquisa realizada polo vicedecanato de calidade ao alumando que leu o TFG e enquisas/reunións de coordinación].
- Comité Consultivo Externo formado por representantes dos diferentes grupos de interese.

É importante subliñar que os procedementos para obter información sobre a adecuación do perfil de egreso non se limitan aos citados mecanismos formais dado que o contacto do centro co entorno profesional, empresarial e académico é permanente (o Colexio de Economistas de A Coruña ten a sede no noso centro; o contacto cas asociacións de empresarios é constante; coa Cámara de Comercio; co club financeiro; co profesorado doutras facultades de Economía

tanto nacionais como estranxeiras; moitos profesores/as do centro participan activamente, ao longo da súa carreira, na xestión pública e no eido político; a vinculación con antigos alumnos do centro...).

No ranking *QS World University Rankings by Subject 2023*, na materia *Economics & Econometrics* a Universidade de Santiago figura no rango 451-500:

<https://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2023/economics-econometrics>

Segundo este ranking, no ámbito de *Economics & Econometrics* a Universidade de Santiago estaría no décimo terceiro lugar entre as universidades españolas.

En cumprimento do Protocolo de coordinación, pedíronse aos coordinadores de materia os Informes de verificación, o que permitiu detectar algunas incoherencias, poucas e marxinias, entre as guías docentes e a Memoria do título. Ditas incoherencias tratáronse na Comisión Académica correspondente e comunicáronse aos departamentos.

Por outra banda, na enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida (INF.13), as puntuacións que reciben as preguntas relacionadas coa programación das materias son elevadas: o/a docente explica a programación da materia e os criterios de avaliación (4,33 sobre 5); cumpre co programa e o plan de traballo previsto (4,34); os/as alumnos/as sabemos de antemán cales van a ser os criterios que utiliza o/a docente para a corrección de exames e/ou traballos (4,02); os contidos desenvólvense de acordo co cronograma temporal da materia (4,23). A porcentaxe de participación nesta enquisa foi do 15,27%.

Entre as principais conclusóns das reunións de coordinación do profesorado, cabe destacar as seguintes (pode consultarse o resto no Informe de coordinación 2021-2022):

- Preocupación pola baixa asistencia a clase do alumnado, especialmente en primeiro curso, o que podería gardar relación coa taxa de abandono. Eliminar a posibilidade de avaliación única ou ter unha porcentaxe mínima de asistencia para presentarse ao exame final foron algunas das propostas para incrementar a asistencia.
- En primeiro curso, algúns profesores propuxeron a idea dun regulamento común para todas as materias dese curso que establecese unha porcentaxe de asistencia mínima, así como tamén regulamento de conducta (uso do móvil, portátil, etc.)
- En segundo curso, algúns profesores propuxeron que se harmonizasen os sistemas de avaliación de todas as materias.
- Satisfacción coa participación nas aulas do alumnado de terceiro.
- Indicouse que no departamento de Economía cuantitativa estábbase traballando en conectar máis a aplicación empírica dos contidos de estatísticas e econometrías, para dar continuidade á aprendizaxe dunhas materias nas seguintes.
- Necesidade de mellorar a expresión escrita dunha parte do alumnado.
- Importancia de que o alumnado tome conciencia da súa propia responsabilidade á hora de organizarse a planificar o estudo, non deixando todo para o último momento.
- Impulsar a inclusión da perspectiva de xénero de xeito transversal.
- Dar publicidade entre o alumnado ás bases de datos e ao software dispoñible. Ofrecer máis formación ao alumnado no manexo de datos.
- Fixérонse tamén algunas propostas de cara á modificación dos plans de estudos.

En canto as enquisas/reunións co alumando, foron moi poucos os/as alumnos/as que respondieron ás enquisas de coordinación de curso. Non obstante, os/as coordinadores/as de curso mantiveron comunicación fluída cos delegados/as. En canto á enquisa de coordinación que se realizaba sobre a coordinación de todo o Grao, desde o curso 2020-2021 deixou de facerse dado que veu ser substituída por preguntas que figuraban noutras dúas: na enquisa ou reunión de coordinación de 4º curso e na enquisa do TFG que realiza o vicedecanato de calidade. Nelas, ademais de outros aspectos, inclúense algunas preguntas sobre todo o Grao, entre elas sobre os posibles baleiros e duplicidades e sobre a satisfacción coa titulación.

No 2021-22, en cuarto curso substituíuse a enquisa por una reunión presencial co alumnado, que foi moi satisfactoria e concorrida. Estiveron presentes o delegado, o subdelegado, e sobre 20 alumnos/as mais. A maiores, alumnado que non pudo asistir na data de reunión acudiu ao despacho da coordinadora de cuarto a facer os seus comentarios. En xeral, o

alumnado está satisfeito coa docencia recibida, tendo en conta que esta promoción foi a que sufriu dous cursos de impacto directo da pandemia COVID. As observacións realizadas polo alumnado en dita reunión foron:

- A existencia de maior carga docente no primeiro cuadri mestre. Aínda que algúns recoñecen que se matriculan de máis materias no primeiro que no segundo.
- A utilidade do calendario
- A excesiva carga de actividades nalgunhas materias
- Destacan que notan o esforzo do profesorado por facer amenas e interesantes as aulas, pero que hai materias que, polo seu contido, resultan especialmente difíciles e pouco atractivas. Reclaman nalgún caso unha atención máis cordial co alumnado

En relación ao **perfil de ingreso, da súa** análise dedúcese que: o Grao en Economía da USC segue a ser unha titulación con alta demanda; os datos da matrícula en primeira opción revelan, en xeral, interese polos coñecementos que nela se imparten, aínda que estase a reducir a porcentaxe de alumnado que se matricula en primeira opción (compre neste caso ter en conta que accede á titulación máis alumnado que as prazas ofertadas); o alumnado procede maioritariamente de Galicia e accede maioritariamente desde o bacharelato, características ambas que suponen garantir o cumprimento da maioría dos requisitos do perfil definido na MVT; predominan os homes; e, por último, a nota media de ingreso é un 9,20, o que consideramos aceptable, especialmente se temos en conta que o número de prazas que se ofertan é amplio (e, como xa dixemos, está a entrar máis alumnado que as prazas ofertadas).

Desta análise deducimos que existe bastante coherencia entre o perfil de ingreso establecido na memoria verificada e o perfil real do estudiantado matriculado no título. Non obstante, son cada vez máis os estudiantes que non entran en primeira opción. Cabe a posibilidade dun vínculo entre a taxa de abandono e o perfil real de ingreso. Tendo en conta a posibilidade de que a taxa de abandono puidera deberse a alguma expectativa errónea sobre os contidos da titulación, no curso 2021-22 mellorouse a información sobre o título que figura na web.

Perfil de ingreso real

Recollemos na seguinte táboa os indicadores que, xunto con datos proporcionados pola CIUG sobre a matrícula e outros informes achegados pola Área de Calidade e Mellora dos Procedementos da USC, imos empregar para a análise do perfil de ingreso real e do nivel de demanda.

Indicador	Nome	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2020-21
IN01G	Prazas ofertadas	150	150	150	150	150	150
IN02G	Matrícula (non contabiliza aos estudiantes de programas de mobilidade)	622	621	616	614	602	597
IN03G	Matrícula de acceso	166	151	152	157	163	172
IN04G	Matrícula de novo ingreso por preinscripción	159	144	146	150	160	166
IN12G	Taxa de ocupación (%)	106,00	96,00	97,33	100,00	106,67	110,67
IN06G	Nota media de acceso por preinscripción	7,97	8,25	7,87	8,76	9,50	9,20
IN07G	Porcentaxe de estudiantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis	82,69	85,21	86,11	92,62	100	99,39

IN08G	Porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre matriculados	2,09	2,09	1,95	2,93	3,16	2,85
IN09G	Porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados	1,61	1,45	1,46	1,14	0,83	1,51
IN18G	Porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados	3,70	4,35	2,44	4,40	1,00	2,85
IN10G	Relación de estudiantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas (Grao)	71,33	68,67	74,67	73,33	66,00	64,67

Segundo a estatística da CIUG, aproximadamente un 33% son mulleres.

Respecto á **vía** de acceso, case a totalidade acceden na cota xeral e deles o 90% procede do bacharelato e o 10% da FP (o 3% o curso pasado). Incremántase, polo tanto, a porcentaxe que procede da FP.

En relación ca **nota de acceso** (IN06G e IN07G), a nota media de acceso por preinscripción é o 9,20 e a porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis está próximo ao 100% (99,39%).

No relativo á **preferencia** pola titulación, segue a baixar a porcentaxe de alumnado matriculado por primeira vez que se preinscribira en Economía en 1ª opción (IN10G), situándose no 64,67%. Non obstante, debe terse en conta que, ainda que as prazas ofertadas eran 150, matriculáronse 172 alumnos/as, o que puido favorecer que accederan máis persoas que non elixiran a titulación en primeira opción.

En canto á **procedencia**, o alumnado matriculado procede maioritariamente de Galicia. Só o 2,85% dos matriculados no 2021-22 son estranxeiros (IN08G) e só o 1,51% son nacionais de fora de Galicia (IN09G). Segundo a estatística da CIUG, dos que veñen de Galicia, o 41,40% non proceden da provincia de A Coruña, o que chama a atención tendo en conta que esta titulación se imparte tamén nas universidades da Coruña e de Vigo.

O alumnado recibido por programas de **mobilidade** (IN18G) supuxo o 2,85% sobre o total de matriculados.

Para máis detalle sobre a adecuación do perfil de ingreso real ao perfil idóneo revisar o informe de resultados do título. [Informes de resultados 21-22](#)

No que se refire ás queixas e reclamacións, como xa se comentou para o caso do grao en ADE, con carácter anual a Comisión de Calidade analiza todas as queixas e reclamacións recibidas no Decanato así como os procedementos seguidos para a súa resolución.

- Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación:

O perfil formativo do título mantén relevancia e vaise actualizando segundo os requisitos do seu ámbito académico, científico e profesional. O Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación ten carácter anual (60 créditos ECTS) e presencial. Impártese de xeito continuado dende o curso académico 2009-2010.

O plan de estudos implantouse de acordo co establecido na memoria inicial verificada en 2009, as modificacións incorporadas nos informes de seguimento anual por non ter carácter substancial e, as modificacións do plan de estudos verificadas en 2016 e en 2022. Como consecuencia do proceso de revisión do título, no curso 2016-2017 implantouse a

segunda edición do título. No curso 2018-2019, tivo lugar a última renovación da acreditación. No curso 2020-2021 realizouse unha modificación non substancial do título que afecta ao cambio de materias optativas que se aplica dende o curso 2021-2022. Igualmente, realizouse unha modificación substancial do título aprobada en 2022 polo que a partir do curso 2022-23 iniciouse unha terceira edición do título que permitiu a implantación dunha nova especialidade centrada na economía circular e a sustentabilidade que substituíu á especialidade de desenvolvemento local e rexional. O alumnado adquire as competencias previstas, como acreditan a valoración dos egresados e a súa inserción laboral. Asemade, o alumnado egresado recomenda a realización do máster a compañeiros e coñecidos.

A denominación do título reflicte os principais contidos e refírese ás dúas especialidades que o conforman (Xestión da Investigación e da Innovación e Desenvolvemento Económico Rexional e Local). O máster ofrece a dobre orientación académico-profesional e investigadora.

A xustificación do título indicada na memoria verificada resulta axeitada. A titulación oriéntase a formar persoal especializado nos eidos da innovación e do desenvolvemento económico, social e sustentable, no ámbito sectorial, local e rexional, destinados tanto ao ámbito público como ao privado. Prepara para o deseño e fortalecemento de estratexias de desenvolvemento territorial e sectorial, e planeamento local e rexional, de I+D e innovación; prestando especial atención ao caso galego.

O máster aborda temáticas de interese, relevancia e carácter estratéxico para o desenvolvemento económico, social e ambiental de Galicia. O título fai un esforzo continuo por incorporar temáticas novedosas e de relevancia como a economía circular, a ecoinnovación, as cadeas globais de valor, as Estratexias de Especialización Intelixente ou as novas políticas de innovación orientadas á misión. Diversas instancias políticas, científicas e profesionais manifestan a necesidade de contar con formación especializada avanzada nos eidos da innovación e o desenvolvemento. Nese sentido, diversas institucións (como a Axencia Galega de Innovación, GAIN) veñen colaborando co máster en diversas actividades. Outras Universidades tamén detectan a necesidade de ofrecer esta formación, especialmente no ámbito latinoamericano.

Tal e como se comentou anteriormente, incorporáronse as modificacións substanciais á memoria verificada que reforzan os contidos relativos á sustentabilidade e a Economía Circular a través dunha nova especialidade, no marco da progresiva adaptación do Máster retos da sociedade e ás demandas do mercado laboral.

O plan de estudos desenvólvese segundo o establecido na memoria actualizada verificada en 2016. A programación docente, a planificación e a avaliación das materias, o deseño das actividades interactivas e a organización de actividades complementarias contribúen á adquisición das competencias xerais e específicas.

A planificación de cada materia recóllese nas Guías Docentes, nas que se indican os contidos, competencias, metodoloxía ou sistema de avaliación. As guías docentes están dispoñibles antes do inicio da matrícula e son revisadas e aprobadas anualmente pola Comisión Académica, seguindo o calendario de planificación académica anual establecido pola USC.

As competencias propostas na memoria son coerentes co deseño do plan de estudos, sendo traballadas e avaliadas en distintas materias. As materias Prácticas Externas e Traballo Fin de Máster (TFM) permiten avaliar dun xeito integral a adquisición das competencias que deben acadar os egresados.

A docencia é presencial e organízase en clases expositivas e interactivas; algunas materias impártense na aula de informática. Ao longo do curso tamén se organizan diversas actividades complementarias, como conferencias, seminarios e visitas.

Cada materia conta coa súa guía docente, que se publican antes do inicio do curso. Ditas guías detallan os contidos, competencias, metodoloxía ou sistema de avaliación. Son revisadas e aprobadas anualmente pola Comisión Académica, seguindo o calendario de planificación académica anual establecido pola USC.

A programación das materias é supervisada polo coordinador do Máster, así como polos distintos membros da Comisión Académica e os coordinadores dos catro módulos nos que se organiza o título. O inicio de cada curso realizanse reunións co profesorado da titulación para revisar e adecuar, no caso de que sexa necesario, os programas e as guías docentes facendo os axustes que se consideran pertinentes consensuadamente entre a coordinación e o profesorado do título, principalmente para evitar solapamentos de materias. Estas reunións serven como avaliación de carácter interno do cumprimento dos obxectivos do título en termos de competencias e coñecementos.

Este máster é un título universitario da USC e impártese en modalidade presencial. Dado que é un título de só un curso académico, os esforzos céñtranse na coordinación horizontal. O coordinador do título establece os mecanismos para a coordinación docente, contando coa colaboración da coordinación dos módulos.

A preocupación pola calidade e bo funcionamento da titulación, maniféstase na reflexión continua realizada pola

Comisión Académica para valorar a titulación e formular propostas de mellora, co obxectivo de que o alumnado acade o máximo aproveitamento da titulación. Asemade, manífestase nas reunións celebradas periodicamente, tanto da Comisión Académica, como do profesorado, do estudiantado e mixtas profesorado-estudiantado.

A coordinación docente efectúase mediante reunións do profesorado e tamén entre a coordinación do máster e o profesorado, en grupo e individualmente, para o seguimento da titulación e avaliación do seu funcionamento, para coordinar contidos e competencias, así como para propoñer as melloras oportunas. Como vén sendo habitual dende a implantación do máster en 2009, hai reunións co profesorado ao principio do curso para presentar o perfil do novo alumnado e coordinar as materias (en contidos, competencias e carga de traballo do estudiantado), centrándose especialmente nas do primeiro cuatrimestre; ao final do primeiro cuatrimestre e, co obxectivo de realizar un mellor seguimento da titulación, a coordinación das materias do segundo cuatrimestre (incluíndo Prácticas e Traballo Fin de Máster), valorar os resultados obtidos polo alumnado, informar das actividades previstas (conferencias, visitas,...) e calquera outra incidencia, modificación ou mellora que se considere; e outra no mes de xullo para valorar o funcionamento xeral da titulación, o rendemento dos estudiantes, preparar o novo curso e formular posibles melloras.

Tendo en conta a dificultade de poder reunirse simultaneamente co conxunto do profesorado, a información relevante sobre os aspectos mencionados transmítense por correo electrónico e a coordinación do máster ten reunións individuais ou en grupo co profesorado da titulación para ter un maior coñecemento sobre o desenvolvemento do curso. Tamén se promoven reunións entre o profesorado das materias más relacionadas, para evitar solapamentos de contidos ou que haxa contidos relevantes que queden sen cubrir. Ademais hai reunións co profesorado responsable de titorizar as materias Prácticas e Traballo Fin de Máster para abordar as cuestións específicas destas materias. A comunicación entre titulares académicos e profesionais céntrase nos aspectos referidos ao plan formativo e desenvolvemento de habilidades e competencias transversais.

Por outra banda, a opinión do alumnado recíbese fundamentalmente a través dos seus dous representantes na Comisión Académica, que transmiten os comentarios das reunións periódicas que ten o alumnado da titulación. Tamén se celebran reunións entre a coordinación do máster e o alumnado para coñecer a súa valoración da titulación, as debilidades e dificultades que detectan e as propostas de mellora. Como resultado dese proceso de diálogo co alumnado, a principal queixa é a acumulación de tarefas das distintas materias en determinadas semanas e a intensidade da carga docente en algúns momentos do curso.

Ademais de continuar co esforzo de coordinación entre as distintas materias, pediuse ao profesorado que informe ao comezo de cada materia das actividades a realizar e das datas previstas de entrega de traballos para que se poidan organizar mellor. Tamén se solicitou ao profesorado que, con carácter xeral, non se pidan máis de dúas actividades por materia, salvo que sexan tarefas de pequena dimensión ou obligadas para o correcto desenvolvemento das materias. Hai que ser conscientes do elevado número de materias e de que o conxunto das materias con docencia presencial (agás Prácticas e TFM) só teñen 3 créditos ECTS. Ademais dende o curso 2018-2019 realizouse algún cambio nos horarios, tratando de deixar na medida que o permita o calendario algunha tarde sen docencia ó longo do curso, especialmente no primeiro cuatrimestre, para que podan avanzar na realización de lecturas ou traballos individuais ou en grupo.

A enquisa de satisfacción do profesorado coa titulación, inclúe unha cuestión referida á coordinación na organización do título, ítem no que se acada unha puntuación de 4,69 sobre 5 unha puntuación considerablemente alta.

Dende o curso 2017-2018 cóntase con coordinadores de módulos ou especialidades, para unha mellor distribución das tarefas que implica a organización e funcionamento do máster. Así, o 05 de decembro de 2017 a Comisión Académica do Máster, aprobou a seguinte asignación de tarefas

- Coordinación de TFM: María Ángeles Pereira Sánchez
- Coordinación de Prácticas Externas: María del Carmen Sánchez Carreira
- Coordinación da Especialidade de Xestión da Investigación e da Innovación: Xavier Vence Deza
- Coordinación da especialidade de Desenvolvemento Económico Rexional e Local: Xavier Vence Deza
- Coordinación de módulos:
 - o Módulo de materias de nivelación: María de los Dolores Cadaval Sampedro
 - o Módulo obligatorio de Desenvolvemento Económico e Innovación: Xavier Vence Deza
 - o Módulo Especialidade Xestión da Investigación e da Innovación: Óscar Rodil Marzábal
 - o Módulo Especialidade Desenvolvemento Económico Rexional e Local: Ángeles Pereira Sánchez

- Módulo de Aplicación: María del Carmen Sánchez Carreira

Óscar Rodil Marzábal e Ángeles Pereira colaboraran co coordinador do Máster nas tarefas específicas de elaboración dos horarios e das actividades complementarias, respectivamente.

Perfil real de ingreso/egreso

Existe unha alta coherencia do perfil de ingreso real co establecido na memoria verificada, que contempla unha heteroxeneidade de perfís. Deste xeito, o perfil do alumnado por titulación tamén é variado. Dos 19 estudiantes da matrícula final do curso 2021-2022, 10 proviñan de estudos vinculados a Economía e/ou ADE, o resto eran graduados en Ciencias Políticas, Dereito e Enxeñería. O perfil do alumnado é acaído, predominando os estudiantes de Economía e ADE. A diversidade de titulacións resulta enriquecedora, igual que a diversa procedencia xeográfica, como valoran positivamente os distintos grupos de interese implicados na titulación. Nese sentido, o plan de estudos da titulación inclúe tres materias de nivelación (Introducción á Economía, Introducción á Empresa e Finanzas e Introdución á Econometría), que deben cursar as persoas matriculadas que non sexan tituladas en Economía ou Administración e Dirección de Empresas e que non teñan coñecementos previos sobre esas áreas. Esas materias compren unha función axeitada para o correcto seguimento do máster polo alumnado procedente doutras titulacións, ao non identificarse especiais dificultades.

A principal preocupación en canto ao perfil do ingreso constitúa o baixo nivel de coñecemento dos idiomas nos que se imparte a docencia do máster (galego e castelán) por parte dalgúns estudiantes estranxeiros. Este problema tende a concentrarse naquelas persoas que só dominan o inglés (como sucedeu nalgún curso con estudiantes dos países árabes, aos que se lle axudou con material en inglés ata que van coñecendo o idioma e que puideron finalizar o máster) e, sobre todo, estudiantes procedentes de China cun nivel moi baixo de castelán, o que dificulta enormemente que poidan seguir as materias ou ter unha comunicación básica co profesorado e cos compañeiros. A pesares dos esforzos da USC por implantar a esixencia de idioma, nalgún caso non é efectiva, dado que hai alumnado cun nivel moi baixo de castelán que consigue superar as probas de idioma (ou encontra outros subterfuxios legais para cumplir formalmente os requisitos), pero que á hora de recibir clase demóstranse as dificultades lingüísticas e a falta de comprensión básica do idioma.

A admisión de alumnado estranxeiro sen competencias lingüísticas non compete ao título, senón á Universidade. A pesar diso, tanto o título en repetidas ocasións, como o propio centro, a través da Comisión de Calidade, realizaron diversas actuacións para informar á Reitoría do problema e solicitamos que a USC esixa un nivel mínimo de idioma ao alumnado estranxeiro que accede ao máster

En canto á análise dos indicadores relativos ao perfil de acceso, destácase o IN01M Prazas ofertadas: ofértanse 25 prazas, este número non foi modificado nos últimos anos. No curso 2021-2022 o número de persoas matriculadas 29, incluíndo o alumnado repetidor e de tempo parcial, se ben de novo ingreso foron 19 persoas. Desas 19 persoas por cuestións posteriores de cancelación de matrícula siguieron o máster 18. En canto á taxa de variación relativa da matrícula de novo ingreso por preinscripción (IN05M) foi dun -5,26%, mellorando a tendencia do curso 2020-2021 a pesares do estado de pandemia no que se rematou o curso anterior. De xeito xeral, é importante destacar a distorsión que provoca a matrícula de estudantado estranxeiro, principalmente de orixe china, que posteriormente non consolida a súa incorporación á actividade docente do Máster, cuestión que incide en varios dos indicadores que se miden como é a taxa de graduación, de abandono etc.

A nota media de acceso por preinscripción (IN06M) foi de 6,72 lixeiramente inferior ao 6,88 que foi a nota media no curso 2019-2020. A porcentaxe de estudiantes estranxeiros sobre matriculados (IN08M) foi do 20,69% superior ao curso 2020-2021 que foi do 18,18%. Polo que se refire á Porcentaxe de estudiantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados (IN09M) é do 10,34% continuando a tendencia do curso anterior e bastante superior á dos últimos anos, que se mantiña ó redor do 6% nos últimos dous cursos. Polo que se refire á taxa de ocupación do título (IN12M) estamos nun 72% lixeiramente inferior ao 76% do curso 2020-2021, na liña dos últimos cursos. Con respecto á mobilidade entrante e saínte, debe indicarse que no curso 2021-2022 non se recibiron estudiantes de intercambio. Aínda que o máster participa no programa Erasmus, tendo asinado convenios con distintas Universidades de Italia, Portugal ou Francia, non se envían alumnado de mobilidade. Este feito explícate polas dificultades de realizar a mobilidade Erasmus para un máster de carácter anual.

- **Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas:**

O título de Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ten como obxectivos principais:

(1) dotar ao alumnado das competencias más relevantes, tanto desde unha perspectiva teórica como aplicada, da planificación e dirección do turismo urbano e da xestión de empresas no ámbito turístico, proporcionándolle unha visión global e integradora, seguindo os criterios de innovación, eficiencia e sustentabilidade; e

(2) formar dun modo rigoroso a expertos que orienten a súa carreira cara á investigación e o desenvolvemento do coñecemento no ámbito turístico.

As materias ofertadas e que os estudiantes traballan durante os seus estudos e que se lles esixe superar para lograr o título, axústanse a estes obxectivos e ao establecido na memoria do título. En todo caso, a Planificación da Actividade Docente (elaboración, aprobación e publicación do PDA, POD e programación das materias) realiza de acordo co procedemento previsto no SGC. Toda a planificación docente do máster apróbaa a Comisión Académica. As guías docentes, incluíndo a programación das materias apróbanse na propia Comisión Académica, nos Consellos de Departamento e, posteriormente, na Xunta de Facultade.

Todas as guías docentes presentan unha metodoloxía distribuída en docencia expositiva e interactiva cun alto grao de aplicación práctica dos contidos, a través de casos, resolución de problemas ou similares, e interese pola participación, en liña co proposto na memoria do título. As guías docentes están dispoñibles na web:

<http://www.usc.es/gl/centros/ecoade/titulacions.html?plan=14487&estudio=14488&codEstudio=14001&valor=9>

Así mesmo, cabe sinalar que o tamaño dos grupos é axustado á docencia recibida e ao proposto na memoria do título, cunha media de alumnos por grupo de docencia interactiva e expositiva por baixo do definido na memoria do título. Cabe destacar que, neste título, a docencia organízase a través dun grupo de docencia expositiva e outro de docencia interactiva, polo que o número de persoas que recibe docencia cada ano é o mesmo, se ben varía nas materias optativas. No curso 2020-21 o tamaño do grupo de alumnos de docencia expositiva para as materias obligatorias é de 16,45 persoas. No caso do valor medio para as materias optativas é de 7,55 alumnos/as. O número medio de alumnos/as por grupo de docencia interactiva é no curso 2021-22 de 12,00.

O acceso, admisión e matrícula dos estudiantes está regulado pola Normativa Académica da USC que, anualmente, faise pública previa aprobación da Xunta de Goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse na web corporativa.

As guías docentes, incluíndo a programación das materias, apróbanse na propia Comisión Académica, nos Consellos de Departamento e, posteriormente, na Xunta de Facultade.

Antes da aprobación pola Comisión Académica, a coordinación do mestrado revisa se hai discrepancias entre as propostas de guías docentes que realiza o profesorado e o disposto na memoria do título. De ser así, indícase ao profesorado das discrepancias detectadas e se insta a solucionalas.

Procedementos de coordinación

O título conta coas estruturas de coordinación verticais e horizontais necesarias para garantir que a docencia se desenvolve de acordo coa memoria. Son as seguintes:

- Unha Comisión Académica formada por profesorado de diferentes áreas de coñecemento e con representantes do alumnado que se reúne para solucionar calquera cuestión relacionada co funcionamento do título (ver as Actas das reunións). A Comisión Académica reúñese de forma periódica para garantir o bo funcionamiento do título e a comunicación de forma continua, tanto a docentes como a estudiantes, de todas as datas e procedementos importantes en relación aos diferentes ámbitos do máster.
- Un coordinador/a do título que recolle suxestións relativas á titulación, tanto do estudiantado como do profesorado, participa na elaboración do informe de resultados do título, coordina o programa de prácticas, xestiona a distribución e avaliación de TFM, e informa de forma permanente daquelas cuestións de interese para un bo funcionamiento e coordinación do máster aos diferentes axentes implicados.
- Representantes do alumnado que participan nas reunións da comisión académica e que serven de fonte de información á Coordinación sobre calquera tema de interese vinculado ao alumnado.

- Comisións da facultade que velan por un bo proceso de ensino-aprendizaxe de todos os títulos impartidos no centro: comisión de igualdade e comisión de actividades complementarias, comisión de calidad, comisión de asuntos económicos, comisión de normalización lingüística, comisión de biblioteca.
- Este máster impártese en modalidade presencial nun único centro, polo que non é precisa coordinación neses ámbitos.
- No caso das prácticas externas, o mestrado elabora enquisas propias de satisfacción do alumnado, titores académicos e titores profesionais. A elevada satisfacción de titores profesionais e académicos amosa que o estudiantado acada as competencias asociadas ás prácticas.

Asemade distas estruturas xa implantadas, no curso 2020-21 propúxose, como acción de mellora, a creación dunha comisión executiva que permitira resolver mais axilmente os asuntos de trámite. Esta acción foi executada no curso 2021-22.

Por outra banda constatamos que, ao longo dos anos, incrementouse o esforzo de divulgación da información sobre o máster. Toda a información relativa aos diferentes procedementos que afectan á docencia se comunica con antelación a través da web da Facultade. Adicionalmente, o coordinador/a comunica de xeito continuo ao longo do curso, tanto a docentes como a alumnos, todas as datas e procedementos relevantes en relación aos diferentes ámbitos do Máster: presentación e acollida de alumnos para a inauguración do curso, inicio das actividades docentes, datas de realización de exames, convocatoria para asignación de temas e titores para os TFM, convocatoria para a realización de prácticas, datas de peche de actas, convocatorias para a presentación e defensa de TFM, así como as datas de todas as reunións da Comisión Académica como órgano máximo de coordinación. No caso do alumnado, esta información comunicáse mediante email e a través da web da facultade e da web propia do máster.

Co fin de afondar neste obxectivo, aumentando a transparencia cara os diferentes grupos de interese, a partires deste curso 2020-21 (executando a acción de mellora AM01 prevista no informe anual 2019-20) as actas das reunións da Comisión Académica se publican na web institucional.

Todo isto tradúcese en que, de acordo co *Informe sobre satisfacción do profesorado coa docencia impartida*, a satisfacción do profesorado coa coordinación entre as distintas materias e distintos niveis do título é elevada (4,23 puntos sobre 5 no curso 2020-21). Ata o curso 2017-18, *Informe de satisfacción do alumnado coa docencia recibida*, incluía unha pregunta sobre a coordinación dos distintos profesores dunha mesma materia. O último dato dispoñible é o do curso 2017-18 e amosaba unha puntuación elevada, 4,21 puntos sobre 5.

Análise do perfil real de ingreso/egreso

No curso 2021-22 houbo 18 matriculados de novo ingreso, o que supón unha taxa de ocupación do 72%. Os indicadores amosan, tamén, que a totalidade do alumnado accede á titulación cunha nota superior a 6, sendo a nota media de acceso (6,86) a segunda mais alta desde que dispoñemos do indicador.

A diversidade do alumnado é evidente tanto en termos de procedencia xeográfica como de titulación de orixe. De acordo co Informe I2 *Número de estudiantes de novo ingreso por titulación de procedencia* (USC), o número de titulacións de acceso ao máster é de seis no curso 2021-22. A cifra real é maior, pois unha das titulacións incluídas nese informe é “Resolución Reitoral de Equivalencia”, na que se inclúen cinco alumnos/as, sen especificar as súas titulacións. Este grupo de estudiantes procede do extranxeiro e constitúe o 33,33% do alumnado da titulación.

A composición do alumnado axústase ás características dos estudos de Máster en Turismo, ao tratarse dunha titulación cun carácter interdisciplinario. Nese curso as titulacións relacionadas co turismo son fonte da metade dos novos estudiantes.

Para maior detalle consultar o informe de resultados do título:
[Informes de resultados 21-22](#)

- **Máster Universitario en Dirección de Empresas:**

No curso 2021-2022 realizáronse un conxunto de **cambios na memoria do MUDE**, derivadas do proceso de *Modificación da Memoria Verificada do Título de Máster Universitario en Dirección de Empresas*. En concreto, revisáronse as competencias xerais e específicas das fichas das materias, procedendo a unha redefinición de ámbolos dous grupos competenciais. Despois desta reestruturación, a lista de competencias xerais queda da seguinte forma:

- ✓ CG01- Coñecemento avanzado en Dirección de empresas, fundamentalmente nos seus métodos, técnicas e áreas de aplicación.
- ✓ CG02- Capacidade para dispoñer dunha visión estratéxica dos problemas empresariais.
- ✓ CG03- Capacidade para aplicar os coñecementos adquiridos á realidade empresarial.
- ✓ CG04- Capacidade de resolución de problemas en entornos novos o pouco coñecidos.
- ✓ CG05- Capacidade para a toma de decisións de xestión no ámbito da empresa en xeral e en particular das súas diferentes áreas funcionais.
- ✓ CG06- Capacidade para comunicar información, ideas, problemas de dirección de empresas -de carácter xenérico ou específico- e propostas de solución.
- ✓ CG07- Capacidade para deseñar proxectos de xestión integrada ou de áreas funcionais da empresa.
- ✓ CG08- Dominio de diversas ferramentas, instrumentos e métodos de xestión necesarios para dirixir unha empresa.
- ✓ CG09- Capacidade para identificar, reunir e interpretar datos relevantes sobre cuestións relacionadas coa xestión empresarial.
- ✓ CG10- Conciencia da responsabilidade social da empresa.

Paralelamente, revisouse a lista de competencias específicas, que agora queda limitada a 8:

- ✓ CE01- Visión de conxunto da empresa e do seu entorno, que permita diagnosticar e comprender problemas complexos, analizalos e tomar decisións axeitadas, sendo consciente do seu alcance.
- ✓ CE02- Coñecemento das repercusións da internacionalización.
- ✓ CE03- Capacidade para comprender os mercados e o Marketing dende unha perspectiva estratéxica.
- ✓ CE04- Capacidade para liderar equipos comerciais.
- ✓ CE05- Capacidade para formular e implantar estratexias relativas ás persoas que axuden ás empresas a obter unha vantage competitiva sostible.
- ✓ CE06- Capacidade para xestionar as operacións e os sistemas de información da empresa.
- ✓ CE07- Capacidade para realizar a xestión económica-financeira dunha empresa.
- ✓ CE08- Coñecemento e comprensión do papel da información contable como mecanismo para a avaliación e o control.

Atendendo a esta nova relación de competencias, procedeuse a **realizar unha reordenación das incluídas de cada unha das materias**, modificando substancialmente as fichas de cada unha delas e identificando claramente as competencias específicas e os resultados de aprendizaxe previstos. En paralelo, especificáronse as competencias correspondentes ás materias de carácter obligatorio e optativo. Este proceso realizouse **de forma conxunta** entre o profesorado do MUDE no Campus de Santiago e o do Campus de Lugo, aprobándose posteriormente no seo da Comisión Académica do MUDE. Estas modificacións entran en vigor no curso 2022-2023.

A **planificación da actividade docente** (elaboración, aprobación e publicación do PDA, do POD, do tamaño de grupos e da programación das materias) levouse a cabo segundo o establecido no SGC. As materias obligatorias e optativas, así como o módulo preparatorio, discorren sen contratempos, observándose un nivel satisfactorio no cumplimento dos programas e dos obxectivos docentes. Cumpríuse co establecido no marco de planificación horaria das clases, así como coa previsión de actividades de avaliación, incluíndo as datas oficiais de exames.

A **programación docente** estivo dispoñible dende o primeiro momento nas webs das Facultades, e empregouse o Campus Virtual para a difusión de información e material de apoio, así como para a recepción das tarefas propostas nas materias. Igualmente, respectouse a **a uniformidade na docencia** entre os campus de Santiago e Lugo. A programación presenta unha metodoloxía distribuída en **docencia expositiva e interactiva** con un alto grao de aplicación práctica dos contidos, a través de casos, resolución de problemas o similares, e interese pola participación. Os **sistemas de avaliación**, pola súa parte, ponderan estas actividades a través de exames teóricos finais e de actividades de avaliación continua, con equivalencia entre os dous campus. Neste senso, cabe sinalar que a solicitude da Comisión encargada da verificación

da Memoria do MUDE, procedeuse a modificar e sistematizar os procedementos de avaliación de todas as materias do programa. Establecerónse ponderacións máximas e mínimas para cada unha das materias, incluíndo o intervalo de avaliación do exame (30%-60%) e relacionado coa avaliación continua (40%-70%). En paralelo, para cada materia especificáronse as actividades optativas que se realizan. Como no caso da revisión de competencias, este proceso elaborouse de forma coordinada entre o profesorado do campus de Santiago e de Lugo, e entrará en vigor no curso 2022-2023.

O ensino no MUDE é **presencial**, co apoio do campus virtual que ofrece a USC en todas as materias do Máster, de modo que o seu uso complementa de forma notable as actividades de aula. Neste criterio non se aprecian diferencias significativas entre ambos campus.

Adicionalmente, utilizouse a **Aula de Coordinación do Campus Virtual** en cada campus, a disposición das persoas coordinadoras, como medio para informar a estudiantes e profesorado de toda a información e todas as actividades de interese relacionadas co Máster.

No que se refire aos **mecanismos de coordinación**, o título ten estruturas de coordinación verticais e horizontais para garantir que a docencia se realiza de acordo coa memoria:

- Un coordinador/a de título en cada campus, que se coordinan entre si e que recollan suxestións sobre a titulación, tanto do corpo estudiantil como do profesorado, participan na preparación do Informe Anual de resultados da titulación, coordinan o programa de prácticas, xestionan a distribución e avaliación de TFM, e informan permanentemente daqueles temas de interese para o bo funcionamento e coordinación do Máster aos distintos axentes implicados.
- Unha Comisión Académica Intercentros integrada por membros dos equipos directivos dos centros, polos responsables de calidade de ambos centros, por persoal de administración e servizos, por profesores de distintas áreas de coñecemento e por representantes dos estudiantes, equilibrados por campus, e que se reúne para resolver calquera cuestión relacionada co funcionamiento do título. A Comisión Académica Intercentros reúñese periodicamente para garantir o bo funcionamiento da titulación e a comunicación continua, tanto a profesores como a estudiantes, de todas as datas e procedementos importantes en relación coas diferentes áreas do máster.
- Comisións específicas das dúas sedes do título (Santiago e Lugo), para resolver asuntos de interese específico de cada un dos centros.
- Comisións de Facultades, que aseguran un bo proceso de ensino-aprendizaxe para todas as titulacións impartidas nos centros, con especial referencia á Comisión de Calidade, que é a encargada de garantir o bo funcionamento do SGC dos centros.

En canto ao **perfil de ingreso**, en torno á metade do alumnado matriculado procede de titulacións de ADE ou relacionadas (en función da titulación segundo o país de procedencia), e a metade restante procede de titulacións de Economía e outras titulacións. Deste modo, o perfil real do estudiantado matriculado responde ao perfil de ingreso establecido na memoria verificada, onde se establece esta preferencia. A matrícula do alumnado realizase en base a criterios xerais, y o sistema de admisión no máster segue o establecido na memoria do título, que establece que se seguirán os criterios e procedementos establecidos na normativa de matrícula da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. A Normativa Académica da USC relativa á admisión dos estudiantes faise pública anualmente previa aprobación da Xunta de Goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse na web corporativa.

Cabe sinalar que o alumnado estranxeiro ten unha presencia importante no máster, polo que resulta de interese referir o proceso de admisión para o estudiantado con este perfil. Neste caso, a memoria do título establece que poderán acceder ao máster as persoas tituladas conforme a sistemas educativos alleos ao Espazo Europeo de Educación Superior sen necesidade da homologación dos seus títulos, previa comprobación pola Universidade de que aqueles acreditan un nivel de formación equivalente aos correspondentes títulos universitarios oficiais españoles que facultan no país expedidor do título para o acceso a ensinanzas de posgrao. O acceso por esta vía non implicará, en ningún caso, a homologación do título previo de que estea en posesión o/a interesado/a, nin o seu recoñecemento a outros efectos que os de cursar as ensinanzas de máster.

Finalmente, tamén debe sinalar que tal e como se indica na Memoria do MUDE, ao inicio do curso desenvólvese un **módulo preparatorio de complementos formativos** dirixido a alumnado procedente de titulacións diferentes ao perfil de ADE. O devandito módulo consta de dúas materias de dous créditos cada unha: Fundamentos de Contabilidade e Fundamentos de Finanzas. Fundamentos de Finanzas debe ser cursada por todo o alumnado que non realizara un mínimo

de 2 créditos en materias sobre finanzas en titulacións universitarias. Fundamentos de contabilidade deberá ser cursada por todo o alumnado que non realizara un mínimo de 2 créditos en materias sobre contabilidade en titulacións universitarias. A superación das materias que conforman módulo preparatorio é un requisito obligatorio para obter o título para o alumnado que deba cursalo. O devandito módulo desenvolveuse no curso 2020-2021 cun nivel de cumplimento do 100% para o estudiantado das titulacións establecidas, permitindo alcanzar os complementos de formación necesarios para a realización do resto do programa formativo.

Para maior detalle consultar o informe de resultados do título:

[Informes de resultados 21-22](#)

- **Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira:**

O obxectivo fundamental do título é a formación de directivos e xestores cun perfil profesional claramente especializado nunha das áreas de xestión con maior demanda, na actualidade, polo sector empresarial. As distintas materias impartidas cobren o marco teórico-práctico necesario para comprender a realidade da xestión contable e financeira empresarial fomentando, á vez, o desenvolvemento das competencias e habilidades que os directivos deste ámbito precisan para o exercicio profesional, nun contexto globalizado e con crecente complexidade, tanto mediante o traballo na aula como mediante a realización de prácticas profesionais.

O programa formativo do Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira desenvolveuse conforme ao establecido na memoria verificada do título cuxo texto, tras a modificación realizada en 2019, está publicado en:

[Dirección e Xestión Contable_2020_21.pdf \(azureedge.net\)](#)

Non se produciron modificacións posteriores da MVT.

Durante o curso 2021/2022 ofertáronse todas as materias previstas na memoria verificada. Os programas e as guías docentes de todas elas foron aprobados pola Comisión Académica do Máster e posteriormente polo Consello de Departamento e a Xunta de Facultade. Tanto o contido do programa das materias como o desenvolvemento das actividades académicas, metodoloxías docentes e sistemas de avaliación e cualificación correspón dese o establecido na memoria de verificación e permite a consecución das competencias.

Procedementos de coordinación

O máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira foi proposto, desde o momento inicial de elaboración da Memoria, polo Departamento de Economía Financeira e Contabilidade, co obxectivo de proporcionar unha formación adecuada ás necesidades do mundo empresarial realizando a oferta de materias con diferentes contidos, pero interrelacionadas, de tal forma que se permita ver a complementariedade das mesmas sen duplicidade de contidos. Así, ofértanse 4 materias do ámbito contable (3 obligatorias e 1 optativa), 4 materias do ámbito financeiro (3 obligatorias e 1 optativa) e unha materia do ámbito fiscal (Departamento de Economía Aplicada).

Anualmente compróbase que non haxa solapamento dos programas das materias tanto antes da súa aprobación polo Consello de Departamento como, posteriormente, na Comisión Académica do Máster, a que poden asistir todos os profesores con docencia no mesmo (aínda que non formen parte da mesma).

A supervisión do cumplimento dos programas das materias realizase de xeito continuo. En base ao Protocolo de Coordinación do Máster (aprobado pola CAM do 19/06/2020, como consecuencia dunha Proposta de Mellora, nº 1, realizada no Autoinforme de Seguimiento do curso 2018/2019 para o curso 2019/2020) realízanse comisións de coordinación co profesorado que imparte materias en cada cuatrimestre. Ademais, o feito de que os profesores das diferentes materias traballen en despachos moi próximos propicia a realización de reunións non-formais nas que se

intentan mellorar as posibles deficiencias detectadas diariamente nas aulas.

As materias que imparten os profesores de contabilidade, finanzas e fiscal teñen contidos diferenciados e áinda que en algún tema poida parecer que existe solapamento o enfoque é diferente (contable, financeiro ou fiscal).

En relación á coordinación na realización de probas, exames, traballos etc., nos últimos anos, en cada cuatrimestre, a coordinadora do máster solicita a todos os profesores que cubran unhas *Táboas de información para a coordinación das materias do máster*.

En base á información obtida nestas táboas compróbase se existe solapamento e procédese a falar cos profesores implicados para evitalo.

No curso 2021/2022 non se realizaron exames finais de convocatorias oficiais no mes de decembro e as probas, presentación de traballos distribuíronse equilibradamente, consensuadas polo profesorado co alumnado.

Análise do perfil real de ingreso/egreso

No curso 2021/2022 matriculáronse 31 alumnos, dos cales 19 foron de novo ingreso sendo a titulación de procedencia a seguinte:

Titulación de procedencia	Nº de estudiantes
Grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade da Coruña	1
Grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade de Santiago de Compostela	6
Grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade de Vigo	1
Grao en Belas Artes pola Universidade de Salamanca	1
Grao en Ciencias Empresariais pola Universidade da Coruña	1
Grao en Economía pola Universidade de Santiago de Compostela	2
Grao en Turismo pola Universidade de Vigo	1
Estudos realizados no estranxeiro	5
Licenciado en Administración e Dirección de Empresas	1
TOTAL	19

En base ao Informe de procedencia xeográfica (INF 16), dos 31 estudiantes matriculados, 21 proceden la Comunidade Autónoma Galega (12 de A Coruña, 3 de Lugo, 1 de Ourense e 5 de Pontevedra), 5 do resto de España (Asturias, León, Salamanca, Barcelona e Madrid) e 5 estranxeiros (Arxentina, China, Colombia, Ecuador e Xapón).

Sinalar que, áinda que na documentación constan 1 estudiante procedente de Barcelona, 1 de Madrid e 1 de Salamanca, trátase de 3 estudiantes de nacionalidade China que descoñecen o idioma no que se imparte o máster.

Para maior detalle consultar o informe de resultados do título:

[Informes de resultados 21-22](#)

- Máster Universitario en Economía:

O desenvolvemento do plan de estudos do Máster Universitario en Economía na súa 4ª edición realizouse conforme á memoria verificada. A pesar de ter unha loxística complicada, e impartirse simultaneamente en tres campus diferentes (Facultades de Economía das Universidades da Coruña, Santiago de Compostela e Vigo), non se produciron incidencias fóra das lóxicas referidas á adaptación á dinámica do Máster. Isto que permitiu unha correcta adquisición das competencias por parte do alumnado e de desenvolvemento docente do profesorado.

A demanda do título entre as tres universidades participantes, superou o requisito mínimo de 20 alumnos, o que xustifica a súa existencia e sustentabilidade. O título mantén un alto interese académico e os seus contidos están actualizados

conforme, dunha banda, coas aportacións máis recentes da análise económica, política económica, e técnicas estatísticas e económicas; e, doutra banda, das necesidades sociais, institucionais e os requisitos da profesión. Os indicadores de seguimento e acreditación ofreceron resultados favorables.

En canto ao perfil de ingreso do alumnado, no curso 2021-2022 cubriron-se 33 prazas ofertadas. A memoria do Máster en Economía recolle 15 prazas ofertadas en cada Campus (45 prazas en total). Deses alumnos, 1 alumno abandonou o Máster, e outros cambiaron o seu estatus a tempo parcial ao atoparen emprego ou por razóns persoais. Alén destes, matriculáronse 16 alumnos que xa cursaron o curso 2020-21 e que estaban a tempo parcial por motivos laborais (7 alumnos), ou aos que lle faltaba por realizar as Prácticas Curriculares e o TFM (1 alumna) ou presentar o TFM (8 alumnos). Adicionalmente aos alumnos do Máster, ofértanse as materias do Máster a alumnos de Erasmus e doutros programas de intercambio.

No que respecta á coordinación, tamén se revisan as guías docentes de todas as materias da titulación. Todas as Guías Docentes se publican en castelán e en galego nas webs das tres universidades e na web do Máster (www.mastereconomia.gal).

Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado

Estándar: o centro ten implantados procedementos para garantir que as accións que emprende ao impartir as súas titulacións teñen como finalidade fundamental favorecer a aprendizaxe do alumnado, así como permitirles tomar un papel activo no deseño e desenvolvemento do proceso de aprendizaxe, e que a avaliación do alumnado reflicte este enfoque.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado:
 - Aplicación de normativas predefinidas que cobren todo o ciclo de vida do alumnado (admisión, progresión, recoñecemento e certificación).
 - Admisión do alumnado (acción de captación).
 - Complementos formativos, curso de adaptación ou de nivelación, se procede.
 - Orientación académica (plan de acción tutorial) e profesional.
 - Mobilidade.
 - Metodoloxía de ensinanza e avaliación da aprendizaxe (adaptación a necesidades específicas de Aprendizaxe).
 - Avaliación da aprendizaxe.
 - Prácticas externas.
 - Traballos fin de grao/máster (asignación, supervisión, avaliación).
 - Resultados da aprendizaxe nas materias do título.
 - Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Durante o proceso de implantación dos títulos, desenvolvérónse e aplicáronse diferentes normas de aplicación xeral e específica aos distintos graos da USC, que están dispoñibles para os estudiantes na páxina web da USC:

- Normativa de interese para estudiantes da USC (sistemas de permanencia, transferencia e recoñecemento de crédito, asistencia a clase, etc.).

A continuación preséntase unha reflexión para cada un dos títulos impartidos no centro en relación coa directriz 3:

- **Grao en Administración e Dirección de Empresas:**

Accións de captación

Como sinalamos no epígrafe anterior, os criterios de admisión non se modificaron respecto aos que figurán na Memoria

orixinal do Título.

En canto as accións de captación desenvólvense no marco do programa de captación institucional que ten a USC.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais en Santiago proporciona toda a información necesaria que permite establecer relacións entre a comunidade universitaria e o sector profesional, participando os nosos estudantes en diferentes actividades. A participación en diferentes eventos do sector profesional como empregadores foi unha tarefa prioritaria para este centro. A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantén unha relación directa co Colexio de Economistas e outras organizacións profesionais. Este contactos teñen como obxectivo coñecer máis en profundidade a vixencia dos nosos plans de estudos, as necesidades das empresas na formación dos futuros profesionais, e realizar un seguimento do traballo realizado polos nosos alumnos en prácticas.

En canto o Plan de Captación 2021-22 en Santiago, a facultade participou nos Encontros Virtuais na Zona USC celebrados os días 7 e 11 de abril.

Como se pode ver na páxina dos encontros <https://www.usc.gal/gl/encontros-virtuais/ecoade>, preparouse un vídeo-presentación do centro, duns 8 minutos de duración, no que se presentan as instalacións do centro, así como os dous graos explicando o currículo de ambos, as posibilidades de prácticas e mobilidade, os posgraos impartidos no centro ou as saídas profesionais. Ao longo do curso pasado, enviáronse a todos centros de ensino medio de Galicia uns folletos con información sobre os dous graos do noso centro (materias, saídas profesionais...)

As accións de captación do curso 21-22 de Santiago foi comentado con maior detalle na directriz 1.

En canto o Plan de Captación en Lugo, a facultade tamén participou nos Encontros Virtuais na Zona USC 2022. Ademais, dentro da organización dos encontros virtuais tamén se puxo á disposición de todos os interesados a descarga dos folletos informativos das titulacións así como unha serie de vídeos de promoción: visita virtual á facultade, presentación da facultade, presentación das distintas titulacións de grao así como un vídeo coa visión da titulación por parte do alumnado (dispoñibles na seguinte ligazón: <https://www.usc.gal/gl/encontros-virtuais/ade>).

Recoñecementos de estudos

En relación aos recoñecementos de estudos, á facultade só chegan solicitudes de recoñecemento para alumnado de graos da USC cos que non existen táboas directas de recoñecementos. No curso 21-22, houbo solicitudes de alumnado procedente de Matemáticas, Química, Bioloxía; Dereito, Criminoloxía e Educación Social. Tamén se recibiron solicitudes de alumnado que estaba cursando o grao de ADE noutras facultades coas que tampouco existen táboas de recoñecemento, para o curso 21-22 alumnado que estaba a cursar Economía en Vigo, Coruña, Salamanca e Carlos III de Madrid. E tamén alumnado de Enxeñarías Industriais de Vigo. E, por último, alumnado que ten Ciclo Superior, que comezou ADE e ao que se lle recoñecen 30 créditos obligatoriamente.

Na procura de facer que este procedemento se realice dun xeito máis sistemático e eficiente formulouse a seguinte acción de mellora no curso 21-22:

AM-4/21-22: Elaboración de táboas de validacións entre títulos de técnico superior de FP e os graos de ADE e Economía e con distintas titulacións.

Así, o 30 de setembro de 2021, a Comisión de Validacións aprobou as táboas de recoñecementos entre graos da USC e de ciclos a graos e o 29 de abril de 2022, a Comisión de Validacións aprobou una táboa de recoñecementos para o grao en economía entre a USC e a UVigo.

En total, no curso 21-22, a facultade de Santiago resolveu 15 solicitudes de recoñecemento de estudos para a titulación de ADE.

Plan de acción titorial

As accións dirixidas aos estudiantes de grao encádranse no plan de acción titorial (PAT), que se poden consultar nas webs das dúas Facultade e que se revisa anualmente nas Comisións de Calidade.

En canto ao Plan de Acción Titorial, entre as accións recollidas nel cómpre salientar:

- Cursos de competencias informacionais e dixitais, impartidos polo Servizo de Biblioteca da Facultade de Santiago e pola Biblioteca Intercentros en Lugo.

- Cursos para a elaboración e presentación de traballos académicos, impartido polo Servizo de Normalización Lingüística.
- Para o segundo semestre programouse xunto coa Área de Orientación Laboral da USC, o modulo Módulo de orientación laboral para o fomento da empregabilidade.
- Sesión de presentación dos Traballos de Fin de Grao, na que se lle explican as ferramentas das que dispón para desenvolver con éxito esta materia.
- En Lugo curso de formación sobre normas de citación para estudiantes de TFG.
- Sesións informativas de prácticas.
- Sesión informativa sobre programas intercambios (ERASMUS, SICUE e BILATERAL).
- En Santiago o PAT está dispoñible na seguinte ligazón: <https://www.usc.gal/gl/centro/facultade-ciencias-economicas-empresariais/plan-accion-titorial>
- En Lugo a información sobre o PAT pode atoparse na seguinte ligazón: <https://www.usc.gal/gl/centro/facultade-administracion-direccion-empresas/plan-accion-titorial>
- Para facilitarlle ao alumnado que accede por primeira vez á universidade e as ensinanzas de grao, os centros organizan unha xornada de acollida e orientación. En dita xornada dáselle información relevante sobre a organización dos centros, as organizacións de estudiantes que os representan nos distintos órganos dos Centros e da USC, ademais de explicarles o funcionamento dos centros, da biblioteca e os servizos que ten ao seu alcance. Reciben información precisa sobre a localización das distintas dependencias e dos contidos da web dos centros e xeral da USC que están especificamente dirixidos a eles. A estas xornadas de acollida común para os estudiantes de novo acceso, súmase a presentación que o persoal da Biblioteca realiza deste servizo, dirixido ao alumnado do primeiro curso en sesións desenvolvidas no primeiro día de clase nos distintos grupos de alumnos existentes.
- O alumnado titor colabora na recollida de suxestións, información e opinións do alumnado de cara a coordinación dos diferentes cursos, así como nas xornadas de captación.
- En Santiago lévanse a cabo sesións de apoio titorial durante as primeiras semanas do curso en cada un dos grupos expositivos nas que se explica os aspectos más importantes da guía de estudiantes do centro e infórmase das sesións informativas existentes sobre distintos temas ademais de anunciarse a programación da aula PROFESIONAL ECOADE.
- En Santiago en cada cuadrimestre celébrase como mínimo unha reunión entre os delegados e subdelegados de cada grupo por curso cos coordinadores e o equipo decanal para valorar a marcha do cuadrimestre.
- En Santiago desenrólanse sesións informativas e de fomento da participación do estudiantado na vida universitaria (delegados/as de grupos, asociacións de estudiantes, órganos de representación estudiantil).

Por outra parte, entre as actividades deseñadas pola USC e desenvolvidas para a orientación do alumnado que valoramos de especial interese está o programa de Tutores, pertencente ao programa A Ponte da USC, que crea a figura de alumno/a-tutor/a que é un estudiante veterano que orienta e apoia ao novo alumnado. Unha avaliación positiva da dereito ao recoñecemento de 6 créditos optativos no expediente do alumnado. En relación a este aspecto, no campus de Lugo fixose unha difusión do programa titores polas aulas, a través da páxina web, redes sociais e monitores de televisión da Facultade. Ademais, envíouse un e-mail aos coordinadores de curso de 3º e 4º para que difundisen o programa Titores entre o alumnado. Este curso presentouse un alumnos/a. No Campus de Santiago tamén se realizou unha ampla difusión do programa titores a través das aulas, comunicacións a través de correo electrónico ao alumnado, cartaces e pantallas do centro. Este curso o resultado foi satisfactorio xa que participaron cinco alumnos/as en Santiago

Actividades extra académicas

Como sinalamos, as dúas Facultades ofrecen múltiples actividades, complementarias ás que oferta a USC, dirixidas a mellorar e incrementar as competencias do alumnado: conferencias, seminarios, actividades con asociacións de economistas e empresarios, acordos cos Colexios de Economistas de Santiago (que ten a súa sede na facultade de Santiago) e Lugo, concursos de pintura, etc.

En Santiago, durante o curso 21/22 ofertáronse na Facultade diferentes cursos coa finalidade de complementar a formación do noso alumnado. Destacar o ciclo de conferencias APRENDENDO DAS EMPRESAS no que antigos alumnos

e alumnas da Facultade con experiencia recoñecida en diferentes áreas da empresa viñeron a contar ó alumnado en que consistía o seu traballo, os coñecementos e ferramentas precisas para desempeñalo e tamén a carreira profesional que desenvolveron ata chegar alí. As conferencias foron sobre as seguintes áreas:

- Fiscalidade. Gerardo Díaz. Telefónica 23 de febreiro
- Loxística. Tamara Vázquez. Finsa. 9 de marzo
- Financeira e Control de Xestión. Lourdes Baliñas. Denso. 16 de marzo
- Negocios internacionais. Angel Lamas. Torre de Núñez. 23 de marzo
- Recursos Humanos. Cecilia Sierra. Urovesa. 30 de marzo.
- Distribución comercial. Sonia Pazos. Leroy Merlin. 6 de abril.
- Dirección xeral. Raquel Cortizo. Aluminios Cortizo. 20 de abril
- Administración e Contabilidade. Noelia Suárez. Castrosúa. 27 de abril.
- Tamén se ofertaron cursos sobre diferentes cuestiós que complementa a formación do alumnado:
- Curso sobre software de xestión empresarial: o sistema ERP Libra. Edisa (marzo e abril, 20h).
- Curso R para Economía e Empresa. Pablo Coello Pulido e Yago Atrio Lema. (10 horas) (20,27 de abril e 4,11 e 17 de maio)
- Curso Manexo da datos con SPSS: Mahsa Samsami 16, 23 e 30 de marzo 2022- 12:00-2:00 (organizado polo grupo GEM Galicia)
- Curso: Introdución a POWER BI. Alfonso Rodríguez Sandias. Desde o martes 19 de abril ao mércores 4 de maio (15h)
- Tamén ao longo do curso houbo diferentes talleres relacionados coa empregabilidade obrigatorios para o alumnado que realiza prácticas:
- Taller: O contacto profesional cas empresas: elaboración do correo de presentación e do curriculum vitae. 20 de outubro.
- Taller: O uso de LinkedIn como ferramenta de aprendizaxe e empregabilidade, José Ramón Porto Pedrido , mércores 10 de novembro.
- Taller: Estas preparad@ para o teu primeiro día de traballo? Antía Blanco Espiñeira. Departamento de RRHH Galchimia. 6 de abril
- Taller Prepárate para afrontar os procesos de selección. Mari Carmen López Segade e Gisela Mato Rivera. Departamento de RRHH Finsa. 27 de abril.

Durante o curso diferentes empresas e organismos contactaron co noso alumnado para presentar alternativas de emprego: ABANCA, Deloitte, Finsa, AEAT, ...

Por outra banda invitouse ao alumnado a participar en diferentes eventos de emprendemento ou relacionados coa Economía Social: III Semana da Economía social , Hackaton Social , Sesión de emprendemento no rural....

En Lugo, durante o curso 21/22 ofertouse un curso de Introdución á análise con Excel como soe ser habitual. Tamén se realizaron unha serie de conferencias ou charlas, en concreto:

- Na materia Auditoría: charla de María Jesús Fernández López, subdirectora de auditoría interna de Fomento de Construcciones y Contratos.
- Na materia Fundamentos da xestión e dos Recursos Humanos: Inserción laboral dos discapacitados down, con traballadores pertencentes a este colectivo, técnicos de emprego da Asociación Down e a responsable do Servizo de Participación e Integración Universitaria da USC.
- Xornada de Orientación Laboral para graduados en ADE: Saídas profesionais no sector financeiro.
- Conferencia: Caso Torre de Núñez Origen 1966.
- Orientación sobre prácticas externas.
- Xornada de presentación do Informe Ejecutivo GEM Galicia 2020-2021.
- Taller dinámico Salud Mental Visible.
- Conferencia inaugural de curso: Novos sistemas de organización de portos pesqueiros.

A satisfacción do alumnado coa titulación (INF 22) é, en xeral, positiva e mellorou respecto o curso pasado, salvo na satisfacción con horarios, o calendario de probas e a satisfacción xeral, aínda que os resultados son bastante similares. A utilidade do campus virtual, a información dispoñible sobre a titulación e os horarios son os ítems que presentan mellores valoracións. A distribución da carga de traballo, oferta de prácticas e equilibrio de contidos presentan valores por debaixo do 2,5. Estes resultados deben analizarse con cautela debido a que a taxa de resposta é do 1,34%.

Mobilidade

En **Santiago**, a porcentaxe de estudiantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN17G-PC-08) viña medrando nos últimos anos se ben non dispoñemos de datos para os últimos cursos. A mobilidade entrante para este curso afectou a 59 estudiantes (14 Erasmus, 44 convenios con outras universidades e 1 Sigue). En canto a mobilidade saínte foron un total de 44 estudiantes (27 Erasmus, e 17 Sigue) (INF 03).

No grao en ADE en Lugo non hai datos de mobilidade saínte nin entrante para este curso no INFO3. Dende a facultade séguese a facer un esforzo importante para dinamizar este tipo de programas, xa que algúns dos convenios firmados con outras universidades quedan sen cubrir. Por iso, estase facendo unha presentación dos programas ao alumnado e cóntase con alumnado-titor para tratar de dinamizar tamén estes programas. Asemade, incentivouse a participación do alumnado nas diferentes actividades organizadas polo Campus Terra.

No curso pasado non dispuxemos de datos da satisfacción dos estudiantes saíntes cos programas de mobilidade (IN15G-PC-08, IN16G-PC, INF.04, INF 05). No curso 2020-21 o grado de satisfacción do alumnado saínte foi de 4,51 tanto en Lugo como en Santiago, superior os curso anteriores para os que si dispoñemos de información. En canto a satisfacción dos estudiantes entrantes cos programas de mobilidade foi de 4,20 en Santiago e en Lugo. En xeral as valoracións son moi positivas sendo os valores más baixos a preparación lingüística proporcionada pola USC e a axuda económica proporcionada.

Para maior detalle consultar o informe de resultados do grao en ADE:

[Informes de resultados 21-22](#)

Prácticas externas

En canto a porcentaxe de estudiantes egresados que ao longo dos seus estudos realizou prácticas en empresas e institucións (IN22G-PC-09), en xeral, vense incrementando nos últimos anos nos dous campus con pequenas variacións anuais.

Santiago: En Santiago no curso 2018-2019 o indicador situase no 39,33%. No 2019/20 a pesar das restricións situouse no 36,59%, no curso 20/21 no 36,33% e no 21/22 o indicador repunta de xeito apreciable ata o 49,59% .

O número de alumnado do grao en ADE que fixeron prácticas curriculares no curso 21/22 foi de 71 (o ano pasado foran 69). Tamén durante ese curso 10 alumnos e alumnas do grao fixeron, prácticas extracurriculares (tanto organizadas pola Facultade como polo Consello Social da USC).

A valoración global do alumnado coas prácticas organizadas pola Facultade é moi positiva, cun valor medio do 4,48 sobre 5 na satisfacción (enquisa realizada por 33 alumnos e alumnas).

Lugo: En Lugo 11 dos 27 egresados no curso 2021-22 fixeron prácticas en empresas e institucións, o que supón un 40,74%. Esta porcentaxe diminuí respecto os cursos anteriores (40,74% fronte a 53,33% no 2020-21), pero aínda así segue a ser superior o curso 2018-19 (35,29%).

Porén, o número total de alumnos que realizaron prácticas foi superior, ascendendo a 27, dos cales 23 correspóndense con prácticas curriculares. A satisfacción dos estudiantes coas prácticas é excelente (5,00) e superior ós cursos anteriores

(3,06 no 2018-19 e 4,67 no 2020-21).

En Lugo a convocatoria de prácticas publicouse o 31 de xaneiro de 2022, aínda que o calendario do procedemento estivo publicado dende o inicio de curso. O convenio colaboración foi asinado por un total de 20 empresas que ofertaron 28 prazas de prácticas. Ademais, 8 empresas adicionais foron propostas polo alumnado. Por outra banda o SERGAS ofertou seis prazas. As prácticas por normal xeral foron realizadas no período habitual, do 1 de abril ao 31 de agosto.

Os axentes implicados nas prácticas externas que responderon á enquisa no 2020-21 (titores externos, titor académico e estudiantes) amosaron unha satisfacción boa coa experiencia. Non temos datos en Santiago dos indicadores relativos a satisfacción media no último curso dos titores académicos (IN21G) nin profesionais (IN20G) en Santiago. Non obstante, no INFO7 tamén se recolle a satisfacción dos titores externos que en xeral, é elevada en Santiago e en Lugo. Nos dous casos o 100% deles volverían a ofertar a praza de prácticas.

En Lugo a satisfacción dos axentes é moi elevada e con traxectoria crecente. Os titores, tanto externos como académicos repotan maior satisfacción que nos cursos precedentes, sendo de 4,71 no primeiro caso e de 5,00 no segundo.

Tamén a satisfacción media do alumnado coas prácticas externas é elevado, tanto en Lugo (5,00) como en Santiago (4,33). Todos os ítem recollidos no INF 06 alcanzan puntuacións superiores a cadro como podemos ver na seguinte táboa.

Traballo fin de grao

Mantivérонse as melloras no deseño e desenvolvemento do TFG levadas a cabo nos cursos anteriores e recollidas nos Informes de Seguimento/Acreditación previos:

- 1. En Santiago elaborouse unha guía docente e publicouse un documento de apoio ás presentacións póster. Ademais organizouse unha sesión de presentación da materia “Traballos de Fin de Grao” (conxunta para todos os matriculados de Economía y ADE). En Lugo fixérонse dúas sesión informativas dirixidas ao alumnado matriculado no Traballo de Fin de Grao, una no mes de setembro e outra no mes de febreiro. Nestas reunións explicouse todo o contido da Guía Docente (metodoloxía, procedemento, tempo, responsabilidades do alumno/a e do titor/a, ...) e indicáronse as fontes dispoñibles de información e as actividades de formación que se ían desenvolver.
- 2. En Santiago, o Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantivo diferentes guías formativas relativas ás competencias informacionais. Estes documentos están dispoñibles na aula virtual e na web dos TFG da Facultade. O alumnado foi invitado a asistiron participar nos cursos de formación en Competencias Informacionais organizado polo biblioteca da facultade. En concreto o nivel avanzado está dirixido á elaboración do Traballo de Fin de Grao.
- 3. Sobre todo en Santiago, segue a ser unha materia cunha xestión complicada nun centro con tanto alumnado. As reformas na normativa pensamos axudaron a mellorar o proceso. No relativo a esta materia, a maioría dos alumnos presentan os traballos en formato póster, (a valoración máxima que pode outorgar o titor é de 7,5 puntos). Ademais, en Santiago mantívose a Aula Virtual do TFG dirixida pola coordinadora do 4º curso do grao, na que se daba conta de aspectos relacionados cos TFG. Asemade, tamén se utilizou como instrumento para solucionar posibles dúbidas que tivera o alumnado matriculado nesta materia.
- 4.- Difusión de TFGs excelentes polo Servizo de Biblioteca a través do repositorio institucional MINERVA.

En canto á materia TFG, cómpre salientar que a taxa de éxito en Santiago mantense en niveis altos nos últimos cursos académico (16/17: 94,40%, 17/18: 100%, 18/19: 98,68%, 19/20: 98,40%, 20/21: 98,62% e 21/22: 100%), mentres que en Lugo se incrementou notablemente situándose nos últimos anos no 100% (15/16, 16/17, 17/18, 18/19 19/20 e 2020-21: 100,00%), este curso descende lixeiramente (96,43%). Ambas as dúas cifras demostran que a materia non presenta problemas especiais unha vez que o alumnado reúne os requisitos para presentarse, xa que praticamente a totalidade do alumnado supera esta materia.

Indicador		2017/18	2018/19	2019/20	2020-21	2021-22
Taxa de éxito TFG (créditos superados/ presentados)	Santiago	100	98,68	98,40	98,62	100
	Lugo	100	100	100	100	96,43
Taxa de evaluación TFG (créditos presentados/matriculados)	Santiago	53,49	61,04	60,68	60,92	60,50
	Lugo	58,16	38,20	54,76	37,50	41,18
Taxa de rendemento TFG (créditos superados/matriculados)	Santiago	53,49	60,24	59,61	60,08	60,50
	Lugo	58,16	38,20	54,76	37,50	39,71

A taxa de rendemento (créditos superados/matriculados) da materia TFG segue a ser baixa nos dous campus, (Santiago 15/16: 41,88%, 16/17: 49,70%, 17/18: 53,49%, 60,24% no 18/19, 59,61% no 19/20, 60,28% no 2020-21 e 60,50% no 2021-22 e en Lugo 15/16: 51,75%, 16/17: 48,62%, 17/18: 58,16%, 38,20% 18/19, 54,76%, 37,50% no 2020-21 e 39,71% no 2021-22).

O mesmo acontece coa taxa de evaluación (créditos presentados/matriculados) nos dous campus (43,18% 2015-16; 50,00% 2016-17, 53,49% 2017-18, 61,04% no 2018-19, 60,68% no 19/20, 60,92% no 2020-21 e 60,50 no 2021-22) no último curso en Santiago e en Lugo (51,75% no 2015-2016, 48,62% no 2016-17, 58,16% no 2017-18, 38,20% no 18/19, 54,76% no 19/20, 37,50% no 2020-21 e 41,18 no 2021-22). De novo, se esta materia non pode ser avaliada sen superar o resto, tampouco pode ser aprobada. Consideramos que as modificacións recollidas no regulamento dos TFG en Santiago de Compostela foi positiva, tanto para o alumnado como para os titores.

Aclarar que para poder presentar o TFG, é preciso ter superados todos os demais créditos da titulación. Ademais, no suposto de que o alumnado non reúna os requisitos para presentar o TFG por ter materias pendentes, considerarase unha renuncia automática, polo que non se computará para os efectos de consumir convocatoria, o que pode incentivar a matricularse nela ánda que finalmente non chegue a examinarse.

A maioría do alumnado non presentou o TFG porque non aprobaron todas as materias do grao e renunciaron a mesma. No curso 2021/22 do total de alumnos matriculados en Santiago (137), 16 renunciaron e non figuraron non presentados. En Lugo, dos 68 alumnos matriculados, 13 renunciaron e 27 non se presentaron (VER INF15).

Resultados da aprendizaxe

As actividades formativas, as súas metodoloxías e sistemas de evaluación están contidos na MVT. Para cada materia, esta información figura na Guía Docente e pódese consultar nas páxinas webs dos centros (Santiago e Lugo).

Na Memoria de Verificación do Título non se incluíron explicitamente os resultados de aprendizaxe para o título e materia posto que, de acordo co establecido na lexislación, só se establecía en termos de competencias. As competencias e os obxectivos que os estudiantes adquieren durante os seus estudos e que son esixibles para outorgar o título de graduado en ADE, segundo a memoria do título e as modificacións do mesmo, axústanse ó establecido nos RD 1393/2007 e RD 861/2010 (que modifica o anterior) e o Marco Español de Cualificacións para a Educación Superior, MECES. Tal e como se establece no artigo 9 do RD 1393/2007, de 29 de outubro, as ensinanzas de Grao teñen como finalidade a obtención por parte do estudiante dunha formación xeral, nunha ou varias disciplinas, orientada á preparación para o exercicio de actividades de carácter profesional.

En base a este principio xeral, o obxectivo fundamental do título de grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade de Santiago de Compostela é a formación, a un nivel xeral, de profesionais que sexan capaces de desempeñar labores de xestión, asesoramento e evaluación nas organizacións produtivas, pois estes labores pódense desenvolver no ámbito global da organización ou en calquera das súas áreas funcionais: producción, recursos humanos, financiamento, comercialización, investimento, administración ou contabilidade. Para alcanzar estes obxectivos, os graduados e graduadas deben adquirir unha serie de competencias xerais, específicas e transversais. A evaluación das competencias recollidas na MVT complétase coa realización e evaluación do traballo de fin de grao presentado por cada alumno.

En relación ao TFG, toda a normativa e documentación relacionada con esta materia (regulamento, guía docente, material de apoio...) pódese consultar polo alumnado no apartado corresponde ao Traballo de Fin de Grao nas webs dos centros ([Santiago](#) e [Lugo](#)).

As disciplinas que componen o Plan de estudos do Grao en ADE están orientadas a garantir que o alumnado adquiere as habilidades e coñecementos, teóricos e prácticos, relativos a todas as formulacións de demanda mencionadas no perfil idóneo. Consideramos que o deseño do Plan cumpre tales características. Asemade, hai unha serie de competencias que se poden complementar con outras actividades ofertadas nos dous centros, tales como as prácticas externas, os programas de mobilidade, o plan de acción titorial e as actividades extra-académicas.

Un posible indicador da consecución das competencias previstas no título é a taxa de éxito (IN35-S01-PM-01) que se sitúa en ambos campus por debaixo da prevista na MVT (80%) despois de terse incrementado moito no curso precedente. Esta taxa mide a relación porcentual entre o número total de créditos que superaron os estudiantes e o número total de créditos aos que se presentaron. Amosa información sobre o grao de eficacia do alumnado e da institución con relación á súa actividade académica.

En ambos campus a taxa de éxito diminuíu no último curso. En Santiago, sitúase no 72,58% (74,17% no 2020/21). En Lugo a taxa diminuíu de novo, 5 puntos no último curso (64,64%), situándose no curso no 2020-21 no 69,66% e no 2019/20 no 84,43%. A media da USC no curso 21-22 foi do 87,21%.

		2017/18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN35-S01-PM-01 Taxa de éxito	Santiago	73,71	72,56	81,63	74,17	72,58
	Lugo	75,95	72,19	84,43	69,66	64,64
	Conxunta	74,24	72,49	82,17	73,37	68,61

Tendo en conta a diferente situación existente nos dous centros farase unha análise por separado en función dos indicadores incluídos neste criterio.

En Santiago, no total dos cursos do grado en ADE o número de alumnos matriculados permanece estable (IN02G-PC-05), no 2018-19 (989), no 2019-20 (928), no 2020-21 (950) e no 2021-22 (929). Sinalar que, a pesar da limitación das prazas ofertadas (IN01G-PC-05) a 200 alumnos nos últimos anos, os alumnos matriculados de novo ingreso por preinscripción (IN04G-PC-05) no último ano foron de 206, cubrindo todas as prazas na convocatoria de xullo dada a gran demanda do mesmo.

Se seguimos a mesma liña de análise para o título de ADE en Lugo, o número de prazas ofertadas é de 70, como se explicou no criterio 1. Neste curso académico mantívose a matrícula conxunta de todo o grado en relación ao curso anterior (247 fronte a 246), pero a matrícula de novo ingreso subiu, 65 a 78 polo que é previsible que a matrícula conxunta se incremente nos próximos cursos. A facultade segue a facer esforzos para manter esa demanda a través de diferentes accións (vídeo promocional, actualización da páxina web, visitas a centros de ensino secundario, visitas dos centros de ensino secundario á facultade, incorporación ao programa “Para estudar, Lugo”, participación no campus de verán Xuven-Ciencia da USC, etc.).

Indicadores satisfacción relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe

Os índices de satisfacción dos estudiantes, do profesorado, dos egresados e doutros grupos de interese relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe son adecuados. Neste punto faremos unha breve referencia a aquellas que consideramos más relevantes.

Código	Nome	Campus	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN46G-S01-PM-01	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	Santiago	3,74	3,83	3,78	3,80	3,97
		Lugo	3,50	3,87	3,73	3,88	3,94
IN47G-S01-PM-01	Satisfacción do PDI coa docencia impartida	Santiago	3,77	4,16	3,97	3,95	4,18
		Lugo	3,90	4,24	4,24	4,25	4,31
IN48G	Taxa de resposta satisfacción alumnado docencia recibida	Santiago	26,79	27,22	34,24	25,52	27,39
		Lugo	52,10	57,74	39,73	40,00	24,41
IN42G-S01-PM-01	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	Santiago	3,31	3,13	3,21	3,39	3,32
		Lugo	3,71	3,40	-	3,39	3,32

Os niveis de satisfacción coa docencia recibida (IN46G-S01-PM-01) presentan valores similares aos cursos anteriores tanto en Santiago (3,80 no 15/16, 3,70 no 16-17, 3,74 no 17-18, 3,83 no 18-19, 3,78 no 19-20, 3,80 no 2020-21, e 3,94 no 2021-22), como en Lugo (3,59 no 15/16, 3,44 no 16-17, 3,50 no 17-18, 3,87 no 18-19 e 3,73 no 2019/20, 3,88 no 2020-21 e 3,97 no 2021-22) e tamén entre eles. Mellorou lixeiramente a taxa de resposta da satisfacción do alumnado coa docencia recibida en Santiago que pasa a ser do 27,39%. Pola contra, en Lugo hai un descenso notable da mesma, pasando do 40% no curso 2020-21 a un 24,41% no curso 2021-22.

Con relación a satisfacción do profesorado coa docencia impartida, compre destacar que ó profesorado está satisfeito, en xeral, coa docencia impartida, tanto en Santiago (4,18) como en Lugo (4,31). En canto ao grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación (IN42G-S01-PM-01) en ambos campus son correctos e toman valore similares. En Santiago presenta valores similares nos últimos anos, pasando do 3,35 no 15-16, 3,20 no 16-17, 3,31 no 17-18, 3,13 no 18-19, 3,21 no 19-20, 3,39 no 20-21 e 3,32 no 21-22. En Lugo pasouse do 3,25 no 15-16, a 3,44 no 16-17, 3,71 no 2017-18, 3,40 no 2018-19, 3,39 no 20-21 e 3,32 no 21-22. En xeral os valores son adecuados e creceron en ambos campus.

A información sobre a satisfacción dos egresados (INF9), en xeral, é positiva, aínda que perciben a formación práctica cun grao de satisfacción comparativamente máis baixo que coa formación teórica. Neste senso, no último informe da ACSUG “Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2014-2015” (Enquisa realizada en 2021) os enquisados sinalan maioritariamente que volverían a cursar a súa titulación na mesma Universidade, tanto no grao en ADE de Santiago (91%) como en Lugo (92,31%), situándose lixeiramente por encima da media de *todos os grados en ADE do SUG* (90,5%).

Indicadores de rendemento

A continuación explícanse as taxas do título para os dous campus: éxito, rendemento e avaliación.

A pesar do esforzo que supuxo para os centros de Santiago e Lugo a implantación do grao, a taxa de rendemento do Grao en ADE experimentou unha tendencia crecente durante o seu ciclo de implantación, agás nos cursos académicos 14/15 e 15/16 que acadou unhas taxa de rendemento conxunta de 62,12% e 63,53% para volver a incrementarse no 16/17 (63,68%), 17/18 (64,07%) e 18/19 (62,26%). No curso 19/20 medrou de forma moi importante ata o 75,78%. No curso 20/21 e 21/22 a taxa sufriu un descenso significativo ata o 63,81% e o 61,12% respectivamente e está por debaixo da prevista na MVT (70%) e da media da USC (79,09).

En canto a taxa de éxito a evolución é similar, lixeiro retroceso no 14/15 e 15/16 (73,19% e 73,32%) para volver a incrementarse no 16/17 (75,16%) con descensos no 17/18 (74,24%) e no 18/19 (72,49%) e crecemento no 2019-20

(82,17%). O curso 20-21 descendeu ata o 63,81% e no 21-22 incrementouse ata o 71,09%, aínda que por debaixo da prevista na MVT (80%) e da media da USC (87,21).

Ademais, a medida que avanza o grado hai que sinalar que a taxa de avaliación do título foise incrementando, pero no último ano houbo un lixeiro descenso, pasando do 92,22% no 19/20 e no 20/21 o 86,96% e neste curso 21/22 o 85,97% (90,68 media USC). A taxa de avaliación acada , en todo caso, cifras moi similares nos cursos analizados, non existindo apenas diferencias entre os dous campus.

A taxa de abandono durante o primeiro curso no 21/22 foi do 21,46%, , mellorando lixeiramente respecto ao ano anterior (20/21: 24,37%). En Santiago este último curso sitúase en valores por debaixo do curso anterior, pasando do 23,03% ao 17,74%. En Lugo o situación é a inversa e sitúase no 36,17%, empeorando respecto ao curso anterior (31,25%). En Lugo supera en todo caso o límite establecido na MVT (25%). A media da USC foi do 13,49%.

En canto e a taxa de abandono segundo o RD 1393 situase no curso 2021-22 no 32,10% (21,70% media USC) fronte o 35,29% no 20/21 (25,42% en Santiago e 50% en Lugo). En Santiago mellorou respecto o curso anterior (33,13% no 20-21) e en Lugo empeorou (41,38% no 20-21).

A taxa de graduación experimenta un descenso en relación ao curso pasado, situándose no 35,80% fronte o 41,63% do curso pasado (63,21% media USC), estando lixeiramente por enriba da prevista na MVT (35%). Esta taxa que é moi dispar entre ambos campus, 39,55% en Santiago e 25,76% en Lugo.

A taxa de graduación (IN37G) está relacionada coa duración media dos estudos, que no último curso se sitúa en 5,41 anos (5,94 en Lugo e 5,33 en Santiago), lixeiramente por encima do curso anterior (4,95 media da USC).

A taxa de éxito dos egresados (IN50G) que é unha relación porcentual entre o nº total de créditos que superou o estudiante ao longo da titulación e o nº total de créditos aos que se presentou, e bastante elevada (85,48% no curso 2015-16; 82,00% no 2016-17; 80,40% no curso 17/18, 79,29% no 18/19, 75,94% no 19/20, 81,87% no 2020-21 e 81,52% no 2021-22) e inda que nos últimos anos diminuí lixeiramente se recuperou significativamente no dous últimos cursos.

A taxa de idoneidade na graduación (IN51G) que mide a porcentaxe de estudiantes que finalizaron os seus estudos no tempo previsto no plan de estudos ou antes e a súa cohorte de ingreso, mellorou en Santiago (23,75% no 19/20, 18,40% en 2020-21 e no 2021-22 o 24,24%), e caeu abruptamente en Lugo (24,14% no 2020-21 fronte ao 6,25% no curso 2021-22).

A taxa de eficiencia dos egresados (IN53G) que é unha relación porcentual entre o nº total de créditos que superou un estudiante ao longo da titulación e o nº total de créditos nos que se matriculou, é bastante elevada (78,38% no curso 2021-22) mellorando en Santiago (79,22%) pero empeorando en Lugo (73,46%), lixeiramente por debaixo da taxa prevista na MVT en Santiago e por debaixo en Lugo (80%).

INDICADOR		CURSO ACADÉMICO					
		2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020-21	2021-22
IN34-S01-PM-01 Taxa de rendemento	Santiago	63,23	63,82	62,55	75,79	65,14	63,06
	Lugo	65,13	64,87	61,17	75,75	57,95	53,18
	Conxunta	63,68	64,07	62,26	75,78	63,81	61,12
IN35-S01-PM-01 Taxa de éxito	Santiago	74,87	73,71	72,56	81,63	64,17	72,58
	Lugo	76,06	75,95	72,19	84,43	69,66	64,64
	Conxunta	75,16	74,24	72,49	82,17	63,81	71,09
IN36-S01-PM-01 Taxa de avaliación	Santiago	84,45	86,58	86,21	92,84	87,83	86,88
	Lugo	85,63	85,41	84,73	89,72	83,18	82,27
	Conxunta	84,73	86,30	85,90	92,22	86,96	85,97
IN37-S01-PM-01 Taxa de	Santiago	29,26	39,34	43,68	39,38	41,72	39,55
	Lugo	28,00	36,84	42,86	22,58	41,38	25,76

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 69 de 129

graduación	Conxunta	28,90	38,75	43,51	34,68	41,63	35,80
IN38-S01-PM-01 Duración media dos estudos	Santiago	5,53	5,28	5,48	5,73	5,38	5,33
	Lugo	5,41	5,28	5,25	5,51	5,22	5,94
	Conxunta	5,50	5,28	5,44	5,67	5,36	5,41
IN40-S01-PM-01 Taxa de abandono durante o primeiro curso	Santiago	17,37	17,50	20,25	13,56	23,03	17,74
	Lugo	20,41	38,71	31,03	42,42	31,25	36,17
	Conxunta	17,99	23,42	23,08	21,40	24,37	21,46
IN41-S01-PM-01 Taxa de abandono RD 1393	Santiago	30,85	32,79	26,32	31,25	33,13	25,42
	Lugo	45,33	35,09	24,49	46,77	41,38	50,00
	Conxunta	34,98	33,33	25,94	35,59	35,29	32,10
IN50G-S01-PM-01 Taxa de éxito dos egresados	Santiago						
	Lugo						
	Conxunta	82,00	80,40	79,29	75,94	81,87	81,52
IN51G-S01-PM-01 Taxa de idoneidade na graduación	Santiago	12,77	18,03	24,21	23,75	18,40	24,24
	Lugo	10,67	15,79	26,53	14,52	24,14	6,25
	Conxunta	12,17	17,50	24,69	21,17	19,91	21,32
IN53G-S01-PM-01 Taxa de eficiencia	Santiago	78,52	81,04	78,76	76,07	77,22	79,22
	Lugo	77,14	78,06	81,49	75,55	82,40	73,46
	Conxunta	78,18	80,34	79,21	75,93	78,05	78,38

Resultados previstos na Memoria do título: Taxa de graduación: 35%, Taxa de abandono: 25%, Taxa de eficiencia: 80% e Taxa de rendemento: 70%.

En relación as taxas medias de rendemento, éxito e avaliación, con respecto o curso 2021-22 fronte o 2020-21 pódese observar que son lixeiramente inferiores. No que se refire as diferencias entre cursos, en xeral, a medida que o alumnado avanza de curso académico as taxas analizadas increménzanse progresivamente, salvo en terceiro curso que diminúen, ata chegar ao 4º curso no que se obteñen as taxas de rendemento, éxito e avaliación más elevadas do grao. Isto é debido a que o alumnado cando chega a Universidade teñen que pasar por un período de adaptación aos novos sistemas de docencia que se imparten nas ensinanzas universitaria, o cal vese reflectido en que estas taxas teñen o valor máis baixo no primeiro curso. Por outra parte, a importante taxa de abandono fai que estas taxas sexan especialmente baixas no primeiro curso. Ademais, o alumnado que está en último curso probablemente teñen unha maior motivación e amosan un maior interese en aprobar as materias porque xa ven preto o obxectivo da graduación.

Así mesmo analizáronse as taxas de rendemento, éxito por curso, por materia e por campus de forma resumida para o curso 2021/22.

Segue a haber un número significativo de materias nas que hai diferenzas intercampus, en especial no primeiro curso. En termos xerais as diferenzas intercampus existentes probablemente estean relacionadas con diferencias previas na nota media de acceso os estudos e en cuestións difícilmente corrixibles como o número de alumnos por grupo (sobre todo interactivo) que necesariamente afecta ós resultados das metodoloxías docentes.

Seguimos a traballar para reducir as desviacións entre cursos e sedes nas diferentes taxas de rendemento e éxito, para elo puxéronse en marcha accións de mellora en anos anteriores analizándose as diferencias significativas tanto por curso como entre as dúas sedes, dando traslado aos departamentos dos resultados das análises e propoñéndolles analizar as causas das diverxencias e, se se estimaba oportuno, propoñer accións de mellora que poidan reducillas.

Indicadores de Inserción laboral

No último informe da ACSUG “Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2014-2015” (Dende xaneiro de 2021 ata marzo de 2021).

Neste informe faise un estudo dos egresados en Ciencias Sociais e Xurídicas I (CCSSXX_I_) (rama no que se recollen os diferentes graos e licenciaturas en ADE e economía en Galicia) e mais concretamente dos diferentes graos en ADE que se imparten no SUG. Destacamos na seguinte táboa os resultados que consideramos mais relevantes, comparando os seis grados en ADE, a rama de Ciencias Sociais e Xurídicas I e de todo o SUG:

En xeral, los graduados en ADE traballan nunha porcentaxe similar tanto o resto de graos da súa rama de coñecemento como do SUG en xeral. O Grado en ADE en Santiago acada a porcentaxe baixa de todos los grados en ADE galegos.

En canto a si buscou e atopou emprego relacionado coa súa titulación de novo os graduado en ADE obteñen valores similares a media do resto de titulacións de CCSSXX_I_ e do SUG en xeral. O grao en ADE en Santiago volve a acadar porcentaxes do (71%) e en Lugo algo mais elevadas (77%), ambos lixeiramente por debaixo da media dos graos en ADE do SUG (79%).

En canto o tempo que tardou en atopar o primeiro emprego relacionado coa titulación nos graduados en ADE-SUG é algo inferior a media do resto de titulacións de CCSSXX_I_ e do SUG en xeral. Neste aspecto os graduados en ADE en Santiago tardan 9,63 meses, mentres que en Lugo un pouco máis, 10 meses (media ADE-SUG, 8,77).

En canto o tipo de contrato na súa maioría é indefinido, pero por debaixo do resto das titulacións de CCSSXX_I_(65%) e da media SUG (63%). O grao en ADE en Santiago presenta valores por debaixo da media (49%), mentres que Lugo presenta os valores mais altos pero tamén por baixo da media (59%).

En canto o salario neto mensual, a media do SUG-ADE (1.556,03€) e lixeiramente superior ao resto das titulacións de CCSSXX_I_ (1544,14€) e da media do SUG (1518,40€). En Santiago (1554,35€) os graduados en ADE teñen un salario medio similar a media do SUG-ADE. En Lugo o salario é significativamente inferior ao do resto e rolda os 1354,35€.

En canto a si as funcións que desenvolla no seu traballo son específicas da titulación, o grao en ADE en Santiago acada a mellor puntuación de tódolos graos galegos en ADE (87%), Lugo (78%) sitúase por debaixo da media do SUG-ADE (82,88%). Estas porcentaxes son superiores as da rama de coñecemento (81%) e do SUG no seu conxunto (82%).

En canto a se volvería a cursar a mesma titulación de novo os graduados en ADE-SUG (81,26%) outorgan puntuacións mellores que a súa rama de coñecemento (80%) ou o conxunto do SUG (79%). Os graduados en ADE en Santiago valoran positivamente este ítem (82%) ao igual que en Lugo (80%).

En canto a si volvería a cursar a súa titulación na mesma Universidade as puntuacións son moi similares tanto nos graos SUG-ADE, na rama de coñecemento ou a totalidade do SUG. O grao en ADE tanto en Santiago (91%) como en Lugo (94%) se sitúan lixeiramente por enriba media da media do SUG-ADE (90,5%).

Destacar que os graduados en ADE (Santiago) de forma maioritaria traballan en Galicia e en particular na propia provincia (43%), moi por enriba dos graduados en Lugo (5,00%).

Estes datos reflecten que os graduados en ADE, e en particular na USC, presentan en xeral datos similares de inserción laboral (traballan, emprego na súa titulación, ...) que o resto dos egresados en Ciencias Sociais e Xurídicas I e do SUG no seu conxunto. Destacar que unha ampla maioría volvería a cursar a mesma titulación e na mesma universidade, medida indirecta da satisfacción coa mesma.

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 71 de 129

Indicadores de satisfacción

Con base nos datos dispoñibles, proporcionados pola Área de calidad e mellora dos procedementos da USC, fíxose unha análise pormenorizada das enquisas de satisfacción tanto dos alumnos ou egresados, como do PDI, PAS e titores nos programas de prácticas externas.

Código	Nome	Campus	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN15G-PC-08	Satisfacción dos estudiantes saíntes cos programas de mobilidade	Santiago	3,57	3,88	-	4,51	5,00
		Lugo	3,94	4,14	-	4,51	-
IN16C-PC-08	Satisfacción dos estudiantes entrantes cos programas de mobilidade	Santiago	3,80	1,71	-	-	-
		Lugo	4,75	4,06	-	-	-
IN19G-PC-09	Satisfacción dos estudiantes cos programas de prácticas externas	Santiago	4,39	4,38	-	4,25	4,33
		Lugo	4,17	3,06	-	4,67	5,00
IN20G-PC-09	Satisfacción dos titores externos cos programas de prácticas externas	Santiago	4,17	4,15	-	-	-
		Lugo	3,99	4,14	-	4,70	4,71
IN21G-PC-09	Satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas	Santiago	4,20	4,88	-	-	-
		Lugo	-	4,88-	-	4,00	5,00
IN23G-PC-09	Satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible	Santiago	3,21	3,06	3,33	-	-
		Lugo	3,63	3,70	-	-	-
IN28G-PS-01	Satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas (USC)	Santiago	4,39	4,29	4,46	-	-
		Lugo	4,39	4,29	4,46	-	-
IN29-PS-01	Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas (USC)	Santiago	3,99	7,84(1-10)	7,64	-	-
		Lugo	3,99	7,84(1-10)	7,64	-	-
IN42G-S01-PM-01	Grao de satisfacción xeral dos	Santiago	3,31	3,13	3,21	3,39	3,32
		Lugo	3,71	3,40	-	3,39	3,32

	egresados coa titulación						
IN46G-S01-PM-01	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	Santiago	3,74	3,83	3,78	3,80	3,97
		Lugo	3,50	3,87	3,73	3,88	3,32
IN47G-S01-PM-01	Satisfacción do PDI coa docencia impartida	Santiago	3,77	4,16	3,97	3,95	4,18
		Lugo	3,90	4,24	4,24	4,25	4,31
IN48G	Taxa de resposta satisfacción alumnado docencia recibida	Santiago	26,79	27,22	34,24	25,52	27,39
		Lugo	52,10	57,74	39,73	40,00	29,41
IN49-PM-02	Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido	Santiago	4,25	3,72	3,75	-	-
		Lugo	4,40	4,52	4,60	-	-

Neste contexto xeral, debemos sinalar que non temos datos para o último curso académico dos indicadores relacionados coa satisfacción dos estudiantes entrantes cos programas de mobilidade, nin dos tutores de prácticas. En Santiago, os últimos datos dispoñibles do curso pasado, pódense considerar satisfactorios, o igual que son os de Lugo para este curso do que si temos información. En canto as actividades formativas desenvolvidas por PAS e PDI non dispoñemos de indicadores para este curso. A satisfacción dos estudiantes cos programas de mobilidade saíntes é as prácticas é moi elevada en Santiago e en Lugo.

Tamén se expresa satisfacción coa docencia, recibida e impartida, sendo moi semellantes as valoracións medias do alumnado e do profesorado, que en xeral crece levemente no último ano. En canto a satisfacción do alumnado coa docencia recibida presenta valores lixeiramente superiores aos obtidos en cursos anteriores en Santiago (3,97), e algo por debaixo en Lugo (3,32). A elevada taxa de resposta da satisfacción do alumnado coa docencia recibida en Lugo nos últimos cursos perdeuse e no 2021-22 pasa a ser do 29,41%. En Santiago esta taxa sube lixeiramente ata o 27,39%.

Con relación a satisfacción do profesorado coa docencia impartida, compre destacar que ó profesorado está satisfeito, en xeral, coa docencia impartida, tanto en Santiago (4,18) como en Lugo (4,31).

- Grao en Economía

Admisión do alumnado

En relación cos **criterios de admisión**, para o Grao en Economía da USC non se determinaron outros distintos dos derivados da limitación de prazas de novo ingreso e dos establecidos pola legislación vixente para os estudos de Grao. Pode resultar de interese lembrar que na fase específica da ABAU deuse a ponderación máxima (0,2) ás materias Economía, Economía da Empresa, Matemáticas II e Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais que coincidimos en considerar que son aquelas nas que os nosos estudiantes necesitan maior formación.

As accións de captación para o grao en Economía (ao igual que para o grao en ADE) xa foron comentadas na Directriz 1.

Recoñecementos de estudos

En relación aos recoñecementos de estudos, como se comentou no caso do grao en ADE¹, á facultade só chegan solicitudes de recoñecemento para alumnado de graos da USC cos que non existen táboas directas de recoñecementos.

¹ O procedemento é común para os dous graos (ADE e Economía).

En total, no curso 21-22, resolvéreronse na facultade 23 solicitudes de recoñecemento de estudos para a titulación de Economía.

Plan de acción titorial

Aplícase o xa comentado para o caso do Grao en Administración e Dirección de Empresas no campus de Santiago.

Mobilidade

Indicador	Nome	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN18G	Estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (%)	4,35	2,44	4,40	1,00	2,85
IN17G	Estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (%)	3,86	6,17	-----	-----	-----
IN15G	Satisfacción dos estudantes saíntes cos programas de mobilidade (1-5)	3,29	3,96	-----	4,51	4,50
IN16C (centro)	Satisfacción dos estudantes entrantes cos programas de mobilidade (1-5)	3,80	1,71	-----	4,20	-----

O alumnado recibido por programas de **mobilidade** (IN18G) supuxo o 2,85% sobre o total de matriculados, cifra máis elevada que a do curso anterior, o que pode deberse a que se reduciron as incertezas relacionadas coa evolución da pandemia da COVID-19. Non dispoñemos este curso do IN17G.

Dos 31 alumnos/as saíntes no 21-22 (INF.03), 21 eran ERASMUS, procedentes sobre todo de Polonia (8); 8 eran SICUE ; e 2 eran de convenios con outras universidades (Xapón e Uruguay). Nos datos de mobilidade entrante, no INF.03 figuran 17: 14 ERASMUS, principalmente de Italia (8); 2 SICUE e 1 de convenios con outras universidades (Universidade do Sagrado Coraçao, de Brasil). Mentre que o número de estudantes saíntes praticamente se mantén como o curso pasado, o número de estudantes entrantes crece, aumentando de 6 a 17.

En canto á satisfacción cos programas de mobilidade, os estudantes saíntes puntúan a experiencia cun 4,5 (IN15G), igual á media da USC (INF.04). No informe de satisfacción relativo á mobilidade saínte (INF.04) do 2021-22, o alumnado que respondeu a enquisa valorou positivamente a experiencia. As valoracións de todos os ítem foron, en xeral, boas, excepto as relativas á preparación lingüística proporcionada pola USC (2,59), á suficiencia da bolsa recibida (2,6) e á información sobre as validacións (3,05). A taxa de resposta foi do 12,9% (4 enquisas cubertas). En canto á mobilidade entrante, o informe de satisfacción (INF.05) presenta os resultados para toda a USC, polo que non podemos extraer del conclusións específicas para a nosa titulación. Tampouco dispoñemos do dato de satisfacción do estudantado entrante (IN16C), dato que, en calquera caso, referiríase a todo o centro e non especificamente á titulación en Economía.

A porcentaxe de profesorado do título que participou en programas de mobilidade no curso 2021-22 foi o 5,19%, o que supón un incremento con respecto ao 3,80% do curso anterior.

Prácticas externas

Indicador	Nome	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN22G	Estudantes egresados nun curso académico que ao longo dos seus estudos realizou prácticas en empresas e institucións (%)	38,36	31,40	36,00	28,28	37,11
IN19G	Satisfacción dos estudantes cos programas de prácticas externas (1-5)	4,43	4,24	-	4,00	5,00
IN20G	Satisfacción dos tutores profesionais coas prácticas externas (1-5)	4,58	4,67	-	4,00	4,67
IN21G	Satisfacción dos tutores académicos cos programas de prácticas externas (1-5)	4,80	4,94	-	-	-

A porcentaxe de estudantes egresados que realizou prácticas en empresas ou institucións ao longo dos seus estudos aumentou no curso 2021-22 con respecto á do curso anterior, situándose no 37,11%.

Os axentes implicados nas prácticas externas que responderon á enquisa no 2021-22 (tutores externos e estudantes) amosaron unha satisfacción moi alta coa experiencia. A satisfacción dos tutores profesionais (IN20G) foi un 4,67 sobre 5 e a dos estudantes (IN19G) dun 5 sobre 5. Para o curso 2021-22 non dispoñemos do dato da satisfacción media dos tutores académicos (IN21G) nin do informe sobre a enquisa de satisfacción dos mesmos (INF.08).

Como cabía esperar pola puntuación do IN19G, as valoracións que da o alumnado que fixo as prácticas en todos os ítem da enquisa da USC son moi elevadas (INF.06). Por outra parte, os resultados más específicos das enquisas de satisfacción dos tutores profesionais (INF.07) comentámoslos no criterio 6 no punto “Valoración das competencias dos alumnos polos **tutores profesionais** das prácticas externas”.

Por outra banda, na facultade incrementouse o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas en virtude da acción de mellora **AM-10/21-22**.

Tendo en conta o exposto, consideramos que o programa de prácticas amosa unha evolución positiva e satisfactoria no Grao en Economía para o alumando das prácticas e os tutores profesionais.

Traballo de fin de grao

A materia TFG desenvolveuse conforme ao planificado e con todas as melloras que se foron incorporando nos cursos anteriores, destacando os seguintes aspectos:

- *Información.* Todos os cursos lévase a cabo as seguintes accións desde a coordinación do TFG: actualización da guía docente ampliada; actualización das diapositivas coas preguntas mais frecuentes; sesión de presentación da materia ao alumnado de 4º curso; deseño e mantemento da aula de coordinación no Campus Virtual; atención ao alumnado desde a aula de coordinación. Pola súa banda, a unidade de xestión de apoio ao centro mantivo toda a información na Web da Facultade
- *Curso de competencias en Información.* O Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais desenvolve a través da aula virtual un curso avanzado de competencias en Información orientado ao TFG.
- *Difusión de TFGs excelentes* polo Servizo de Biblioteca a través do repositorio institucional MINERVA.
- *Documentos de apoio ás presentacións póster.* Documento no que se explica o procedemento e documento cunha plantilla de póster académico adaptada ás recomendacións da Comisión do TFG da Facultade.
- Desenvolvemento das presentacións a distancia do TFG, nos casos que o requiren.
- *Documentos de apoio para a solicitude telemática da defensa do TFG.* Elaborado polo Xestor Académico do centro.
- *Enquisa sobre a satisfacción coa materia TFG.* Levada a cabo polo vicedecanato de calidade da Facultade.

Recollemos, nas dúas táboas seguintes, os resultados nesta materia (INF. 15; INF. 17; INF.18; INF. 19):

	TFG 17-18	TFG 18-19	TFG 19-20	TFG 20-21	TFG 21-22
Taxa de éxito (%)	100	98,85	99,01	99	100
Taxa de rendemento (%)	52,90	60,56	69,93	66,44	65,99
Taxa de avaliación (%)	52,90	61,27	70,63	67,11	65,99

Podemos subliñar que a **taxa de éxito** (superados/presentados) foi do 100% e que, sobre o total de presentados o **7% acadou matrícula de honra, o 72% notable** e o 21% aprobado (o 4,79%, o 47,95% e o 13,70% sobre o total de matriculados, respectivamente). Estamos a utilizar os datos que nos aportou directamente a Área de calidad e mellora dos procedementos, que non coinciden exactamente cos que aparecen no INF 15. Este curso aumenta algo a porcentaxe de notables e non hai sobresalientes fora dos que acadaron matrícula de honra. Ao valorar as porcentaxes, debe terse en conta que a persoa que elixe avaliación por titor/a sabe que non poderá obter máis dun 7,5, e son moitos os que se decantan por esta opción, o que tende a limitar a cualificación nesa nota e explica a porcentaxe elevada de notables.

Debe sinalarse que a **taxa de rendemento** (superados/matriculados) é do 65,99%, cifra explicable xa que se esixe ter todas as restantes materias aprobadas para poder defender o traballo e, cando se matriculan a comezos do curso, non saben se cumplirán co requisito. A renuncia este curso foi moi similar á do curso anterior.

Como xa se comentou previamente, o vicedecanato de calidad realizou unha enquisa sobre o TFG ao alumnado que o lera en xuño e setembro do 2022. As valoracións obtidas sobre a información recibida, os procedemento de asignación, a orientación prestada polos titores/as, a adecuación dos coñecementos obtidos durante a titulación e as competencias que permitiu desenvolver o **TFG foron moi elevadas**. O 66% dos egresados responderon á enquisa (64 persoas), o que supón un nivel de resposta elevado. Á pregunta sobre a satisfacción global coa materia a valoración promedio foi dun 4,41 sobre 5.

Resultados da aprendizaxe

Indicador	Nome	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	Media USC 21-22
IN34G	Taxa de rendemento	63,73	65,87	75,26	65,66	60,37	79,09
IN35G	Taxa de éxito	74,73	76,84	82,77	73,96	70,69	87,21
IN36G	Taxa de avaliación	85,28	85,72	90,92	88,78	85,4	90,68
IN37G	Taxa de graduación	32,26	42,96	34,56	45,32	45,9	63,21
IN38G	Duración media dos estudos	4,93	5,39	4,99	5,20	5,23	4,95
IN40G	Taxa de abandono durante o primeiro curso	28,68	21,58	34,43	26,32	26,92	13,49
IN41G	Taxa de abandono RD 1393	45,97	29,58	39,71	32,37	44,26	21,70
IN53G	Taxa de eficiencia (rendemento dos egresados)	84,84	77,55	81,95	80,00	78,65	n.d

Resultados previstos na Memoria do título:

- Taxa de graduación: 35%,
- Taxa de abandono: 25%
- Taxa de eficiencia: 80%

A **taxa de graduación** (IN37G, porcentaxe de estudiantes que remata os estudos no tempo previsto no plan de estudios ou nun ano académico mais en relación coa súa cohorte de entrada) aumenta ata o 45,9%, a taxa máis elevada de toda

a serie e por riba do previsto na Memoria do título.

Esta porcentaxe está moi por baixo da que presenta a media da USC (63,21%). Agora ben, debe terse en conta que a taxa de graduación nas titulacións presenciais no ámbito da Economía nas Universidades españolas para a cohorte de ingreso do 16-17 foi do 41,70% (dato obtido da Educabase do Ministerio de Educación e Formación Profesional).

http://estadisticas.mecd.gob.es/EducaDynPx/educabase/index.htm?type=pcaxis&path=/Universitaria/Indicadores/2022/1_Grado&file=pcaxis&l=s0

Tendo en conta o exposto, pero considerando que o noso dato é mellorable, compre analizar os principais indicadores que poden estar directamente vinculados a que a taxa de graduación non sexa más elevada: o número de anos que tarda o estudiantado en rematar os seus estudos e a taxa de abandono.

Con respecto ao primeiro (IN38G), obsérvase que no 2021-22 a duración media é de 5,23 anos (segundo datos de Educabase, a duración media dos estudos de Grao en Economía nas universidades presenciais españolas foi de 5,14 anos, non moi lonxe do noso dato). Dado que a taxa de graduación é, como xa dixemos, a porcentaxe dos que rematan como máximo en 5 anos, non parece que as cifras non moi altas en dita taxa poidan explicarse por este factor.

IN38G-Duración media dos estudos	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Economía USC	4,93	5,39	4,99	5,20	5,23
Media Economía SUE	5,10	5,10	5,22	5,17	5,14
Media USC	4,98	5,06	5,06	5,07	4,95

Compre, polo tanto, prestar atención ao segundo factor. A **taxa de abandono RD 1393** (IN41G) (porcentaxe de estudiantes dunha cohorte de novo ingreso que deberon obter o título no ano académico anterior e que non se matricularon nin nese curso académico nin no anterior) acada o 44,26%, porcentaxe moi elevado e moi por riba do previsto na Memoria do título, e a **taxa de abandono** no primeiro curso (IN40G) sitúase no 26,92%. Semella entón que é a taxa de abandono a que pode explicar que as taxas de graduación non sexan más elevadas.

Dado que este ven sendo un problema recorrente, foron moitas as accións de mellora que se puxeron en marcha para tratar de comprender a natureza do problema. Ata o Informe de seguimento do 2017-2018, desenvolvéronse múltiples enquisas para coñecer as causas do abandono pero as conclusións que se obtiñan eran moi limitadas dado o baixo número de respostas. Tamén se solicitaron datos a área de Calidade có mesmo obxecto, pero non estaban dispoñibles. Finalmente, atendendo á acción de mellora AM-9/18-19, incluída no Informe de seguimento do curso 17-18, obtivéronse máis datos, proporcionados ao centro pola área de Calidade e polo representante da Universidade na CIUG, o que permitiu seguir afondando no coñecemento das causas do abandono na titulación, especialmente no primeiro curso. Desde o vicedecanato de Docencia e Titulacións desenvolveuse un informe exhaustivo baseado nos datos. Enumeramos a continuación as principais conclusións do mesmo (pódese consultar o informe completo na evidencia que acompaña a dita acción de mellora):

- A media da taxa de abandono en Economía da USC é parecida á do conxunto español
- Ven provocada fundamentalmente polo abandono en primeiro curso
- A maioría do alumnado que abandona a titulación tivo moi malos resultados no ano de inicio
- Obsérvase unha relación positiva significativa relativamente alta entre a nota de acceso e o número de créditos superados no ano de inicio
- O 35% dos estudiantes que abandonaron o Grao matriculáronse noutro grao da USC pertencente maioritariamente á área de Ciencias Sociais e Xurídicas e tamén de Humanidades. Ditas áreas teñen contidos menos cuantitativos cos de Grao en Economía, sendo este un dos factores (xunto co nivel de dificultade do Grao), sinalado polo alumnado como causa de abandono en enquisas previas.

No marco da mesma acción de mellora, deseñouse unha enquisa para coñecer mellor o perfil do estudiantado de novo ingreso e a súa posible relación coa taxa de abandono. A enquisa pasouse ao alumnado de primeiro no acto de benvida

do curso 19-20. No Informe de seguimento do curso 18-19 inclúuse unha nova acción de mellora (AM-6/19-20) dirixida a analizar o perfil do alumnado de primeiro, sobre a base dos resultados de dita enquisa, e a súa vinculación coa taxa de abandono.

Das respostas das 131 persoas que contestaron á enquisa, extraemos as seguintes conclusións que poden ter algúns vínculos coa taxa de abandono:

- O 29% non escolleu Economía como primeira opción.
- O 71% que opta en primeiro lugar pola titulación faino por “vocación”, sendo o pragmatismo o 2º motivo en importancia aínda que cun peso moito menor (13%). No cuestionario contemplábase a opción de que o motivo fora porque a nota acadada non lle permitía acceder a outras titulacións de máis interese, pero non foi sinalada por ningún alumno.
- O 65% procede do bacharelato de Ciencias Sociais ou Humanidades; deles o 75% escolleu Economía en primeira opción. O 33% procede dos Bacharelatos de Ciencias/Tecnoloxía, e neste caso o 62% optou por Economía como primeira opción.
- O 80% ten cursado a materia de Economía no bacharelato; o 100% do alumnado que procede do bacharelato de Ciencias Sociais ou Humanidades.
- Unicamente 2 alumnos indican que non teñen cursado matemáticas no bacharelato (posiblemente os alumnos que proceden da modalidade de Humanidades). Un terzo do alumnado que contestou á enquisa cursaron as matemáticas dos bacharelatos de Ciencias ou Tecnoloxía.
- O 86,6% do alumnado ten cursado Estatística no bacharelato.
- A nota media de entrada foi dun 9.42, a nota más alta 13.7 e a más baixa 5.4.
- No alumnado que accede á titulación con nota inferior a 8 baixa significativamente a escolla da titulación como primeira opción (dun 71% a un 55%) e naqueles que optan por Economía como 1ª preferencia ten moita maior importancia o pragmatismo e o mellor mercado laboral (o motivo vocacional baixa ao 50%).

Para seguir avanzando no coñecemento e redución das causas do abandono, especialmente en primeiro, incluímos no anterior informe de resultados a acción de mellora **AM-3/20-21**, cun dobre obxectivo. Por unha banda, acadar máis información sobre o alumnado que figura no informe de abandono potencial en primeiro curso e analizala e, pola outra, mellorar a descripción que se ofrece sobre o título na web, co obxecto de que o alumnado que se matricule sexa máis consciente do que pode atopar nel. En relación con esta última, escribiuse unha nova redacción na que se poña máis de manifesto o contido cuantitativo da titulación. Con respecto á primeira, obtivéronse máis datos sobre o alumnado en risco de exclusión e se analizou. As principais conclusións foron as seguintes:

- i) Perfil do alumnado de novo ingreso:
 - A medida que aumenta a cualificación de acceso, diminúe a porcentaxe dos que non se matricularon en primeira opción.
 - o A porcentaxe diminúe drasticamente no grupo do alumnado que entrou con 9 ou máis.
 - Aproximadamente o 30% do alumnado de novo ingreso está en risco de abandono no primeiro cuatrimestre.
- ii) Perfil do alumnado **en risco de abandono**:
 - Ten cualificacións inferiores a 10 e non elixiu a titulación como primeira opción.
 - o A porcentaxe dos que non aprobaron ningunha no primeiro cuatrimestre é moi elevada entre os que están na franxa de cualificacións do 6, distribúese de xeito bastante uniforme entre os que están nas franxas do 7, 8 e 9 e cae drasticamente entre o alumnado que entrou con 10 ou máis.
 - o A porcentaxe dos que non elixiron a titulación como primeira opción é considerablemente máis elevada entre os que están en risco de abandono (57%) que entre os que aprobaron algunha (28%).
 - Aproximadamente a metade do alumnado en risco de abandono non se volveu matricular en 21-22.
- iii) Perfil do alumnado en risco de abandono que **non se matriculou** no 21-22:
 - O 62,5% non elixira o Grao en primeira opción
 - Non se observa un perfil claro por cualificacións, excepto que son inferiores a 10
- iv) Perfil dominante no alumnado en risco de abandono que **si se matriculou** no 21-22:
 - O 48% non elixira o Grao en primeira opción
 - Non se observa un perfil claro por cualificacións, excepto que son inferiores a 10.

No curso 21-22, en virtude da **AM-6/21-22** realizouse unha enquisa ao profesorado do centro co obxecto de coñecer a importancia da avaliación continua nos resultados do alumnado e en virtude da **AM-11/21-22**, acción esta relativa ao abandono, elaborouse un informe cos resultados específicos da enquisa para o primeiro curso. Os resultados da enquisa, tanto para o conxunto do Grao como para o primeiro curso, poden sintetizarse en que a meirande parte do profesorado considera que a avaliación continua mellora a aprendizaxe xeral do alumnado e contribúe a incrementar a porcentaxe do mesmo que supera a materia. Non obstante, aproximadamente un 38% dos enquisados considera que dificulta a obtención de sobresalientes, cuestión que debería terse en conta para non penalizar ao alumnado de cualificacións más elevadas. Supoñemos que a razón podería estar en que pode resultar complicado manter o sobresaliente en todas as actividades que se desenvolven ao longo do curso. Esta relación entre avaliación continua e cualificacións pode ser relevante para mellorar a vinculación do alumando á titulación.

A pesar de tratarse dun problema reiterado, sorprende a elevada cifra que acada no 2021-2022 a taxa de abandono. Ademais dos xa comentados en informes anteriores, podería haber algúns factores que influíran en que esta taxa fose superior neste curso. Calculamos que a cohorte de acceso foi a do 2017-18 (os que debían rematar no 2020-21). Entendemos que a taxa de abandono no primeiro curso correspondente a dita cohorte é 34,43% (porcentaxe dos estudantes dunha cohorte de ingreso matriculados no título no curso académico X, que non se matricularon nos cursos X+1 e X+2), isto é, sería a más elevada de toda a serie. Se a isto engadimos que o alumnado desta cohorte padeceu a pandemia nos cursos 3º e 4º, podería explicarse unha taxa de abandono tan por riba da do cursos anteriores.

Entre as actuacións desenvolvidas durante o curso 2021-22 que puideran ter algunha incidencia na redución da taxa de abandono nos vindeiros cursos compre sinalar as seguintes:

- Todas as accións levadas a cabo polo equipo decanal e polo profesorado do centro para atraer talento á Facultade (como a posta en marcha do plan de captación **AM-3/21-22**, o programa A Ponte, a mellora da información sobre a titulación dispoñible na web).
- No curso 2021-2022, a Xunta de Facultade aprobou reducir as prazas ofertadas en primeiro de 150 a 125 para o curso 2022-2023, co obxecto de axustarse ao que figura na MVT. Verase nos próximos cursos se isto ten algunha incidencia na porcentaxe de alumnado que entra en primeira opción, nas cualificacións de primeiro curso e na taxa de abandono.
- As accións levadas a cabo para estimular a participación e o interese do alumnado na vida do centro (**AM-8/21-22**).

Finalmente, este tema tamén está sendo considerado pola Comisión de Modificación do Grao en Economía de cara á formulación dun novo plan de estudos. A través deste órgano, están en conversa profesorado de todos os departamentos que imparten docencia no Grao.

Taxa de rendemento (IN34G)

Taxa de rendemento = Nº de créditos superados/Nº de créditos matriculados

IN34G-Taxa de rendemento	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
1º curso	44,84	47,58	57,99	45,35	41,37
2º curso	68,57	66,83	78,12	64,38	65,59
3º curso	71,83	79,11	89,27	83,21	70,39
4º curso	86,05	83,85	89,30	86,73	86,60
Sen asignación a curso	85,65	88,32	82,77	75,55	85,42
Total (%)	63,73	65,87	75,26	65,66	60,37
Media USC	78,48	79,49	88,71	80,97	70,09

Como se aprecia na táboa anterior, a taxa de rendemento total (60,37%) diminúe cinco puntos porcentuais con respecto á do curso anterior, e sitúase no nivel máis baixo da serie considerada. Segue a estar por baixo da media da USC (70,09%).

Taxa de éxito (IN35G)

Taxa de éxito = Nº de créditos superados/Nº de créditos presentados

IN35G-Taxa de éxito	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
1º curso	55,74	60,17	66,85	53,41	52,06
2º curso	79,34	75,59	83,89	73,81	76,03
3º curso	80,06	86,91	94,45	87,42	76,16
4º curso	96,88	95,25	96,29	93,90	95,33
Sen asignación a curso	100,00	94,50	99,03	100,00	97,62
Total (%)	74,73	76,84	82,77	73,96	70,69
-Media USC	87,21	87,78	94,17	87,92	87,21

Como se observa na táboa anterior, a taxa de éxito (total) sitúase no 70,69% no 2021-22, e redúcese lixeiramente con respecto á do curso anterior (73,96%). Segue a estar por baixo da media da USC (87,21%).

Taxa de evaluación (IN36G)

Taxa de evaluación = Nº de créditos presentados/Nº de créditos matriculados

IN36G-Taxa de evaluación	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
1º curso	80,43	79,07	86,75	84,91	79,47
2º curso	86,42	88,42	93,13	87,22	86,27
3º curso	89,73	91,03	94,51	95,19	92,42
4º curso	88,83	88,03	92,74	92,37	90,84
Sen asignación a curso	85,65	93,46	83,58	75,55	87,5
Total (%)	85,28	85,72	90,92	88,78	85,40
Media USC	89,99	90,55	94,21	92,09	90,68

A taxa de evaluación (total) é o 85,4%. Aínda que baixa lixeiramente con respecto á do curso anterior, segue a amosar que a meirande parte do alumnado matriculado preséntase ás evaluacións. Segue a estar por baixo da media da USC (90,68%).

Para maior detalle consultar o informe de resultados do grao en Economía:

[Informes de resultados 21-22](#)**INDICADORES DE INSERCIÓN LABORAL**

Dispoñemos de dúas fontes: os datos de afiliación á Seguridade Social dos egresados no 2015-16 e os resultados do estudio de inserción laboral da ACSUG realizado no 2021 aos egresados no 2014-15.

Datos de afiliación á Seguridade Social

Estes datos refírense aos estudantes universitarios egresados **no curso 2015-16** e que están afiliados á Seguridade Social e de alta laboral nalgún día do mes de marzo nos anos posteriores a egresar. As fontes son: Sistema Integrado de Información Universitaria (SIIU). Secretaría General de Universidades. Y la Tesorería General de la Seguridad Social. Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones. Obtivérонse no seguinte enlace: <https://www.universidades.gob.es/indicadores-de-afiliacion-a-la-seguridad-social-de-los-egresados-universitarios/>

Taxa de afiliación (egresados 2015-16)

	1 año	2 años	3 años	4 años
	Tasa de afiliación	Tasa de afiliación	Tasa de afiliación	Tasa de afiliación
Economía SUE	55,19	66,78	72,00	72,75
Economía USC	31,48	58,33	62,96	64,81

% Indefinidos (egresados 2015-16)

	1 año	2 años	3 años	4 años
	% indefinidos	% indefinidos	% indefinidos	% indefinidos
Economía SUE	55,59	65,42	75,63	80,85
Economía USC	..	50,00	69,49	79,31

% Régime de autónomos (egresados 2015-16)

	1 año	2 años	3 años	4 años
	% autónomos	% autónomos	% autónomos	% autónomos
Economía SUE	4,71	4,96	4,68	4,75
Economía USC	0,00	0,00	2,94	2,86

% grupo titulados (egresados 2015-16)

	1 año	2 años	3 años	4 años
	Grupo titulados	Grupo titulados	Grupo titulados	Grupo titulados
Economía SUE	28,13	32,69	36,23	39,00
Economía USC	5,88	12,70	26,47	35,71

Base de cotización media anual (egresados 2015-16)

	1 año	2 años	3 años	4 años
	BCM. Anual	BCM. Anual	BCM. Anual	BCM. Anual
Economía SUE	17.451,83	20.309,33	25.021,98	27.341,74
Economía USC	12.768,96	15.931,38	21.440,79	22.711,69

Nas táboas anteriores obsérvase que a taxa de afiliados e a porcentaxe en régime de autónomos ao cuarto ano dos egresados no 2015-2016 son más baixas que as do conxunto de Economía no SUE. Isto contrasta co que sucedía cos egresados no 2014-2015 que, como recollíamos en informes anteriores, presentaban taxas de afiliación as catro anos por riba tanto da titulación de Economía no SUE como da total do SUE.

Taxes de afiliación (egresados 2014-2015)

	Taxa de afiliación 2015	Taxa de afiliación 2016	Taxa de afiliación 2017	Taxa de afiliación 2018
Economía USC	28,1	57,8	73,4	76,6
Economía- SUE	49,4	62,4	69,5	72,6
Total SUE	47	59,6	67,8	72,3

Datos estudio de inserción laboral da ACSUG

Neste caso, os datos son o resultado dunha enquisa realizada en 2021 pola ACSUG aos egresados no SUG no curso 2014-

2015.

<http://www.acsug.es/gl/insercion/graduados/eil1415/titulacions>

Egresados no curso 2013-2014					
	Economía -USC (%)	Economía – SUG (%)	CCSSXX_I -SUG (%)	SUG (%)	
Traballa actualmente	89	87	86	87	
Contrato indefinido	66	68	65	63	
Realiza funcións de nivel universitario	77	76	81	82	
Volvería a cursar estudos universitarios	95	88	88	87	
Volvería a cursar a súa titulación	83	79	80	79	
Volvería a cursar a súa titulación na mesma universidade	97	93	91	90	

Os datos de inserción laboral do Grao en Economía na USC recollidos pola ACSUG poden considerarse bons. En 2021 traballaba o 89% dos egresados no curso 2014-2015 (o 88% das mulleres e o 89% dos homes). A cifra é dous puntos máis elevada que a do conxunto das titulacións de Economía do SUG. O 66% ten contrato indefinido (o 60% das mulleres e o 73% dos homes) e o 77% realiza funcións específicas de nivel universitario. O 23% está a traballar no resto de España e o 3% no resto da Unión Europea. Non aparecen explicitamente nos resultados da enquisa a porcentaxe que traballa por conta alrea. As porcentaxes dos que volverían a cursar estudos universitarios (95%), a estudiar a mesma titulación (83%) e os que o farían na mesma universidade (97%) son elevadas.

Indicadores de satisfacción

A satisfacción do alumnado coa docencia recibida (3,97 sobre 5) e a do profesorado coa docencia impartida (4,26) son elevadas. Tamén é alta a satisfacción coa titulación que expresa o alumnado que leu este curso o seu TFG (4,06). A esta última enquisa responderon 64 persoas. Algo máis baixa é a satisfacción coa titulación que amosan os egresados na enquisa realizada pola USC (3,32), pero a taxa de resposta a esta enquisa foi moi baixa.

Código	Nome	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN15G	Satisfacción dos estudiantes saíntes cos programas de mobilidade	3,29	3,96	-	4,51	4,5
IN16C (centro)	Satisfacción dos estudiantes entrantes cos programas de mobilidade	3,80	1,71	-	4,20	-
IN19G	Satisfacción dos estudiantes coas prácticas externas	4,43	4,24	-	4,00	5,00
IN20G	Satisfacción dos tutores externos coas prácticas externas	4,58	4,67	-	4,00	4,67
IN21G	Satisfacción dos tutores académicos cos programas de prácticas externas	4,80	4,94	-	-	-
IN23G	Satisfacción dos egresados coa información pública disponible	2,83	3,40	-	-	-
IN33G	Grao de satisfacción dos egresados cos servizos	3,50	4,13	-	-	-
IN42G	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	2,94	3,35	-	3,39	3,32
IN46G	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	3,62	3,88	3,71	3,69	3,97

IN47G	Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	3,85	4,15	4,00	4,02	4,26
-------	--	------	------	------	------	------

Rango de valoración entre 1 e 5.

Código	Nome	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN48G	Taxa de resposta na enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida (%)	29,15	36,27	30,29	27,41	15,27

Con base nestes indicadores e nos informes dispoñibles, faremos unha análise das enquisas de satisfacción dos egresados, alumnado e profesorado.

1.- Satisfacción dos **egresados** coa titulación [IN42G, INF.09 e enquisa ao alumnado que leu o TFG neste curso]

Non dispoñemos do IN23G nin do IN33G. Ademais, o informe de egresados de este curso (INF.09) recolle os resultados de toda a USC, sen desagregar por titulacións, o que non nos permite obter conclusións relevantes. O indicador de satisfacción dos egresados coa titulación (IN42G) é un 3,32 sobre 5.

Consideramos unha información máis fiable a que ofrece a enquisa realizada polo vicedecanato de calidade na Facultade ao alumnado que leu o seu TFG neste curso, xa que son 64 os alumnos/as que responderon á mesma. A valoración media á titulación nesta enquisa é un 4,06.

Poden consultarse os resultados obtidos na enquisa no seguinte link.

<https://nubeusc.sharepoint.com/sites/centro-ciencias-economicas-empresariais/SitePages/Calidate.aspx>

2.- Enquisas de satisfacción aos **estudantes**

En relación cos **estudantes**, dispoñemos das enquisas de satisfacción coa docencia recibida e de satisfacción coa titulación.

- *Satisfacción coa docencia recibida* [IN46G e INF 13]. O alumnado que responde á enquisa amosa unha **satisfacción alta** coa docencia recibida (practicamente un 4 sobre 5).

A taxa de resposta do alumnado á enquisa sobre a docencia recibida baixou ao 15,27%.

- *Satisfacción coa titulación*. [INF. 22]. O alumnado puntúa a satisfacción global coa titulación cun 4,00 e a valoración global da enquisa é dun 3,90. As **valoracións son altas**. Esta enquisa tivo unha taxa de resposta moi baixa (1,44%).

Por outra banda, un dos principais inconvenientes desta enquisa é que descoñecemos o curso concreto do alumado que responde, o que dificulta a interpretación dos resultados, sobre todo nos aspectos formativos. Non é o mesmo que o alumnado de cuarto curso diga que a titulación está mal organizada a que o diga o alumnado de segundo, porque nos primeiros cursos a aproximación ao coñecemento acumulado e ás ferramentas analíticas pode desequilibrar a balanza. Axudaría máis dispoñer dos resultados por curso.

3.- Enquisas ao **profesorado**

En canto ao **profesorado**, contamos con dúas referencias: a enquisa da satisfacción do profesorado coa docencia impartida [INF 14], a enquisa de satisfacción coa titulación [INF 23].

- A satisfacción do profesorado coa docencia impartida (IN47G) é **moi elevada** (4,26 sobre 5). En xeral, a valoración que se dan aos ítem da enquisa INF. 14 son moi satisfactorios, especialmente aqueles relacionados co desempeño propio da labor docente. A participación nesta enquisa foi bastante alta en comparación coas anteriores (54,43%).

- En canto á satisfacción do profesorado coa titulación (INF 23), o profesorado amósase notablemente satisfeito (3,97 sobre 5). O alumnado asiste con regularidade ás clases (3,28) e o alumnado implícase na titulación (3,22) son os

puntos peor valorados, áínda que cando se pregunta se o alumnado cumple coa planificación académica sen problemas o puntúan cun 3,78. A participación foi dun 45,57%.

- Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación

Orientación Académica

O proceso de acollida do Máster DEIN comeza antes da propia admisión. O correo electrónico así como o teléfono e as redes sociais reciben numerosas consultas de posibles candidatos que solicitan información ou resolución de dúbidas. Son realmente numerosas, sobre todo de estudiantes internacionais e, de xeito moi especial, ao longo de todo o período de matrícula anticipada, durante o curso 2019-2020 recibíronse un total de 37 consultas para o curso 2021-2022, das cales más do 80% proviñan de persoas candidatas de fora do espazo europeo de educación superior. A coordinación do Máster encárgase de resolver estas dúbidas ou derivalas ao servizos da USC competentes para facelo. Unha vez pasada a fase de admisión, realiza un primeiro contacto co alumnado a través do correo electrónico onde se lles dá a primeira benvida informándolles das formas de comunicación coa coordinación do Máster, así como dos horarios e do calendario académico. Igualmente, neste correo, convócaselles para unha primeira sesión presencial de benvida o primeiro día de curso. Nesta sesión de benvida, participan, conxuntamente co coordinador do título, o profesorado parte da Comisión Académica. Esta sesión é a primeira toma de contacto, onde se lles explica o funcionamento do Máster, organización docente, recursos, horarios, prácticas, deixando tamén tempo para algúnsha dinámica participativa na que se dea a coñecer tanto o profesorado como o alumnado como primeira toma de contacto.

Con respecto ao acceso e admisión, ademais da realización das actividades previstas na memoria, contémplanse máis aspectos, que supoñen unha importante dedicación por parte da coordinación do máster. A experiencia dende a implantación desta titulación amosa que a atención requirida polo estudantado é moi alta ao longo de todo o proceso (dende o momento previo á matriculación ata o seguimento durante o curso e posteriormente para ter en conta a opinión dos egresados e coñecer a súa inserción laboral). Para este curso 2021-2022, participouse nas iniciativas que se levaron a cabo tanto dende a vicerreitoría de titulacións como dende o propio centro, esencialmente actividades de promoción de carácter virtual.

A información previa á matrícula é ofrecida institucionalmente pola propia Universidade de Santiago de Compostela. Ademais, o máster conta cunha páxina web propia con información útil e preguntas frecuentes sobre a titulación, que inclúe cuestións académicas e outros aspectos de interese (bolsas, prezos públicos, ligazóns, ...). Dita páxina é xestionada pola coordinación dende a implantación da titulación. Ademais, ofrécese a información personalizada demandada por correo electrónico, teléfono ou encontros presenciais con calquera persoa interesada na titulación.

Tamén hai que sinalar que o máster conta coa colaboración do persoal de apoio do grupo de investigación vinculado a este título, para a colaboración nas tarefas de administración e organización e, en particular, de atención ao alumnado.

Ademais de manter todas as accións de difusión aplicadas nos últimos cursos (como información a través do centro, participación nas xornadas informativas sobre másters que organiza a Facultade e a Universidade, correo personalizado ás persoas graduadas nas titulacións de acceso, potenciais interesados, entradas no blog de egresados, ...), utilizan habitualmente as redes sociais. Así, o máster está presente nas redes sociais Facebook, LinkedIn e Twitter, e conta cun blog. Igualmente, dispón dunha conta de correo electrónico propio para información e consultas.

O sistema de selección e admisión do alumnado nos másters oficiais realiza de forma centralizada, seguindo os criterios establecidos pola USC e a prelación de titulacións establecidas na memoria verificada (prioridade para titulados de Economía e ADE, despois titulados doutras ciencias sociais e xurídicas e finalmente as demais titulacións). Ao tratarse dun máster con límite de prazas e criterios xerais de selección, no caso de que a matrícula sexa superior ás prazas ofertadas, para a adxudicación de prazas téñense en conta as cotas de reserva, as prelacións segundo as titulacións de orixe e o expediente académico.

O título conta con tres materias de nivelación (Introdución á Economía, Introdución á Empresa e Finanzas e Introdución á Econometría), que deben cursar todas as persoas matriculadas que non sexan tituladas en Economía ou Administración e Dirección de Empresas e que non teñan coñecementos previos sobre esas áreas. Non se teñen detectado dificultades especiais por parte dos estudiantes procedentes de titulacións que non sexan Economía e Administración e Dirección de Empresas. Pola contra, ese perfil variado é un aspecto valorado moi positivamente polos distintos grupos implicados na titulación.

Mobilidade

Con respecto á mobilidade entrante, debe indicarse que no curso 2021-2022 non se recibiron estudiantes de intercambio. Aínda que o máster participa no programa Erasmus, tendo asinado convenios con distintas Universidades de Italia, Portugal ou Francia, non se envían alumnos de mobilidade. Este feito explícase polas dificultades de realizar a mobilidade Erasmus para un máster de carácter anual, dado que as datas de solicitude e estancia non coinciden cos tempos do propio Máster.

Prácticas externas

En relación coas prácticas, para a súa realización é necesario ter asinado un convenio coa entidade, seguindo o modelo establecido pola USC. Antes de que finalice o primeiro cuatrimestre, habitualmente no mes de decembro, ofértanse as entidades coas que hai convenio vixente para que o alumnado exprese as súas preferencias. Varias entidades ofertan máis dunha praza anualmente. Unha vez asignada a entidade para realizar as prácticas seguindo a Normativa da USC e o procedemento establecido pola Comisión Académica do Máster, cada estudiante conta cun titor/a académico e un titor/a profesional, para realizar o seguimento e avaliación das prácticas.

Todos os cursos amplíanse as entidades con convenios para a realización de prácticas. En xeral, mantéñense vixentes os convenios coas entidades, excepto que esa entidade non continúa a súa actividade. No curso 2021-2022, 13 persoas realizaron prácticas. Debe sinalarse que o alumnado tende a seleccionar entidades localizadas en Santiago de Compostela ou no seu entorno, debido á proximidade, aínda que tamén poderían ser de moito interese outras empresas ou institucións.

A entidade na que se realizan prácticas asígnase tendo en conta a preferencia dos estudiantes e a dispoñibilidade das entidades para recibir máis dunha persoa cando hai colisión. Na medida do posible intétase que a actividade realizada en prácticas estea relacionada co seu traballo fin de máster. As instalacións desas entidades son axeitadas para a correcta adquisición das competencias vinculadas á materia práctica.

Dende o curso 2016-2017 o máster organiza máis actividades complementarias, como seminarios de emprendemento en empresas de base tecnolóxica, centros de I+D ou tecnolóxicos, ou parques científico-tecnolóxicos e empresariais. Esas visitas foron posibles polo financiamento de GAIN e as axudas ás prácticas de campo convocadas pola USC nas materias que inclúen as visitas na súa programación docente.

Non se conta con datos sobre a satisfacción dos/as estudiantes co programa de prácticas externas para o curso 2021-2022. Historicamente nos cursos precedentes a valoración das prácticas era positiva, sendo no 2018-2019 de 3,58 sobre 5 e no 2017-2018 de 4,24 o que amosa o alto grado de satisfacción coas prácticas. En canto á satisfacción dos titores profesionais tampouco se conta con datos para o curso 2021-2022, no curso 2020-2021 foi de 4,33 sobre 5. Non se conta co grao de satisfacción do persoal de tutoría académica das prácticas.

Traballo fin de máster

As competencias propostas na memoria son coherentes co deseño do plan de estudos, sendo traballadas e avaliad as en distintas materias. As materias Prácticas Externas e Traballo Fin de Máster (TFM) permiten avaliar dun xeito integral a adquisición das competencias que deben acadar os egresados.

A situación tan extraordinaria vivida por mor do COVID-19 e as restricións derivadas desta situación que aínda duraron en parte do 2021 e do 2022 marcaron tamén a taxa de presentación de TFM, que neste curso non foi considerablemente alta con 17 TFM presentados. Sen embargo, a taxa de graduación, como inclúe o alumnado do curso anterior foi do 47,37%. A pandemia tivo unha influencia negativa na taxa de graduación, sendo inferior que no curso precedente. Outro factor determinante na baixa taxa de graduación foi o número de estudiantes, principalmente de orixe china que se matriculan e despois non se incorporan de xeito efectivo nin á docencia nin ao resto de actividades do Máster incluíndo TFM e prácticas. Tamén hai que destacar que hai alumnado a tempo parcial e/ou que compatibiliza estes estudos co traballo, polo que a elaboración do TFM en prazo supón un maior esforzo. A tendencia previa á pandemia era á mellora da taxa de graduación, especialmente relevante no curso 2018-2019, o que indica a efectividade das actuacións implementadas no título nos últimos cursos e se que manteñen como acción periódica todos os cursos. Hai que recoñecer que más aló das actuacións realizadas, a Comisión Académica do máster ten unha limitada capacidade de

actuación neste ámbito. Á hora de elaborar un traballo fin de máster, hai un traballo autónomo que lle corresponde ao estudiantado, más alá do papel de titorización e apoio no proceso por parte do profesorado que dirixe os traballos e do equipo organizador do título. Dende a organización do máster insistiuse na importancia de que defendan o TFM no curso de inicio no máster, para o que se debería comenzar a realizar o TFM como moi tarde ao inicio do segundo cuatrimestre. Adíntase a asignación de tema e tutor de TFM; os temas son suxeridos polo profesorado; e recoméndase que na medida do posible o estudiantado orientara as prácticas e as tarefas que deben realizar nas distintas materias a temáticas claramente relacionadas co seu Traballo Fin de Máster.

Indicadores de Rendimento

Na análise dos indicadores de satisfacción e rendemento cómpre mencionar, tal e como se indicou en anteriores apartados, a distorsión que provoca nestes ítems o feito de que haxa estudiantado matriculado que non asiste a clase nin participa de ningún xeito do Máster, pero si consta como matriculado. Este alumnado é esencialmente o que se matricula dende China e que en algunas ocasións nunca fai acto de presencia e noutras, asiste a primeira semana e despois non volve asistir, pero seguen matriculados e están reflexados nas listas de alumnado como tal.

- As taxas das diferentes materias están, en xeral, dentro dos parámetros deseables.
- A taxa de rendemento (relación porcentual entre o número total de créditos ordinarios que superou o estudiantado e o número total de créditos ordinarios en que se matricularon no curso analizado) é do 88,19% para o curso 2021-2022, un valor bastante superior ao curso anterior.
- A taxa de éxito, relación porcentual entre o número total de créditos ordinarios que superaron os estudiantes e o número total de créditos ordinarios aos que se presentaron está no 99,46% en consonancia coa media da USC e mantendo a tendencia dos últimos anos.
- A taxa de avaliación foi do 88,6% superior á tendencia do Máster nos últimos cursos.
- A taxa de graduación, tal e como se comentou anteriormente foi do 47,37, con un descenso en relación ao curso anterior.
- A duración media dos estudos foi de 1.31 seguindo a tendencia que se viña amosando nos últimos anos, a pesar do descenso na taxa de graduación e rendemento.
- A taxa de abandono foi para o curso 2020-2021 do 36,84% o que incrementa a taxa que no ano anterior foi do 9,52%, esta tendencia ven marcada por persoas que inicialmente se matricularon pero que finalmente non asistiron a clase.

Polo que se refire aos indicadores de satisfacción, destácanse os seguintes:

- IN42 Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación, foi do 3,55, en liña coa tendencia dos últimos anos.
- No caso do indicador IN46 Satisfacción do alumnado coa docencia recibida, a puntuación recibida, 4,68, está en coerencia coa tendencia dos últimos anos sendo lixeiramente superior ao ano anterior. Destaca a boa valoración que deron as persoas participantes á comunicación cos docentes.
- Polo que se refire ao indicador IN47 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida, a puntuación alcanzada é alta, na liña dos últimos anos, sendo de 4,58 sobre 5. Destácase a alta puntuación dada a comunicación e interacción co alumnado.

- Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas

Orientación académica

Aproximadamente unha semana antes do inicio do curso, a coordinación do mestrado organiza unha sesión de acollida para os estudiantes. A sesión de acollida está especialmente recomendada para os alumnos estranxeiros, pero é aberta a todo o estudiantado do mestrado. Conta dunha parte desenvolvida na aula e dunha visita polo centro, se as condicións sanitarias o permiten. Na sesión desenvolvida na aula, trátanse as seguintes cuestións:

- Estrutura do plan de estudos e cuestión básicas do seu funcionamento.
- Información básica sobre a web da USC e o seu funcionamento.
- Información básica sobre o Campus Virtual.

- Información básica sobre a Secretaría Virtual.
- Lugares da USC onde se realizan algunas xestións relevantes para o alumnado.
- Coméntanse os horarios da materia.

Na visita ao centro, amósanse as aulas nas que impartirá o centro e os lugares comúns de utilidade para o alumnado (Biblioteca, aulas de informática, conserxería...).

Posteriormente á sesión de acollida, na presentación do mestrado, se revisan as cuestións más relevantes expostas na sesión de acollida. O material entregado ao alumnado inclúe copia dos horarios de clase e das datas de exames de todas as materias.

Orientación profesional

No curso 2021-22, o alumnado do máster foi informado pola coordinadora dunha serie de actividades complementarias prácticas (cursos, talleres...) desenvolvidas na Facultade de CC Económicas e Empresariais ou outros centros da USC e orientadas á adquisición de competencias transversais de interese para os futuros egresados, como por exemplo o Programa de conferencias “Aprendendo das Empresas”, organizado polo Decanato da Facultade.

As actividades formativas desenvolvidas no programa do máster, ademais, compleméntanse coa presenza do alumnado e o profesorado nas redes de información e decisión do ámbito turísticos. Así, o máster participa nas actividades da Rede Interuniversitaria de Posgraos en Turismo (RedIntur). Esta é unha rede de cooperación no estudo, intercambio de experiencias e propostas de actuación co obxectivo de colaborar para a mellora continua.

Admisión do alumnado

O sistema de admisión do alumnado no máster realiza de acordo ao establecido na memoria do título, que establece que se seguirán os criterios e procedementos establecidos no Regulamento de Posgrao Oficial da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. A Normativa Académica da USC relativa á admisión dos estudiantes faise pública previa anualmente previa aprobación do Consello de Goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse na web corporativa.

Dado que o alumnado estranxeiro ten unha presenza importante no máster, é relevante o proceso de admisión para os estudiantes con este perfil. Neste caso, a memoria do título establece que poderán acceder ao máster as persoas tituladas conforme a sistemas educativos alleos ao Espazo Europeo de Educación Superior sen necesidade da homologación dos seus títulos, previa comprobación pola Universidade de que aqueles acreditan un nivel de formación equivalente aos correspondentes títulos universitarios oficiais españoles que facultan no país expedidor do título para o acceso a ensinos de posgrao. O acceso por esta vía non implicará, en ningún caso, a homologación do título previo de que estea en posesión o interesado, nin o seu recoñecemento a outros efectos que o de cursar os ensinos de máster. Ademais da información dispoñible nas diferentes webs institucionais da USC relativas aos mestrados, este máster utiliza a web propia <https://uscturismo.com/> e as redes sociais Facebook e Twiter para a captación de alumnado.

A coordinación do mestrado recibe por email durante todo o curso numerosas solicitudes de información de alumnado interesado en realizar o mestrado, destacando as solicitudes de alumnado estranxeiro. Faise un esforzo importante por responder a estes emails con celeridade e proporcionarse apoio sobre a aplicación e procedemento de matrícula a todo o alumnado que o solicita. A implicación da coordinación do mestrado é considerada relevante para facilitar a matrícula, sobre todo, do alumnado estranxeiro.

Cando o permiten os recursos dispoñibles, o mestrado publicítase en xornais dixitais. Elíxese para ilo o período de matrícula. Até 2020 publicáronse dous anuncios por curso no diario *La Voz de Galicia* e este último ano un único anuncio no diario *La Opinión*. Nos cursos 2020-21 e 2021-22 non se dispuxo de financiamento para realizar publicidade. No curso 2021-22 recibíronse 10.200 € da Axencia Galega de Turismo, en concepto de patrocinio dos anos Xacobeos 21 e 22 en toda a documentación do mestrado. Este importe foi investido integralmente na xestión das redes sociais.

No curso 2021-2022 desenvolveuse, en colaboración co Servizo de Captación Internacional da USC, unha actividade conxunta con outros mestrados e consistente na gravación de vídeos informativos protagonizados polas coordinadoras e coordinadores para seren presentados nun Webminar en directo. Unha moderadora irá introducindo os vídeos e os coordinadores e coordinadoras respostarán ás preguntas do alumnado.

Complementos formativos, curso de adaptación ou de nivelación

Dende o curso 2019-20 establecécese un módulo preparatorio de complementos de formación que consta de dúas materias de dous créditos cada unha: Fundamentos de Contabilidade e Fundamentos de Finanzas. Fundamentos de Finanzas debe ser cursada por todo o alumnado que non realizase un mínimo de 2 créditos en materias sobre finanzas en titulacións universitarias. Fundamentos de contabilidade deberá ser cursada por todo o alumnado que non realizase un mínimo de 2 créditos en materias sobre contabilidade en titulacións universitarias.

A superación das materias que conforman o módulo preparatorio é un requisito obligatorio para obter o título para os alumnos/as que deban cursalo.

Durante o proceso de matrícula, a coordinación do máster revisa que os alumnos/as que deben cursar o módulo preparatorio o fan e insta a modificar a matrícula a aquelas persoas que deben facelo e non o fan.

Mobilidade

Non hai estudiantes entrantes nin saíntes integrados en programas de mobilidade este curso. Porén, si existe unha cifra elevada de estudiantes estranjeiros, que supoñen no curso 2021-22 un 31,25% do alumnado matriculado (como xa se sinalou neste mesmo informe).

Prácticas externas

As prácticas externas son unha materia optativa. A pesares de non ser obligatorias, son realizadas pola maioría do estudiantado do mestrado (IN22M). Nos últimos 5 anos, a porcentaxe más baixa de alumnos que realizou prácticas foi do 83,33%. No curso 2020-21 un 89% do alumnado realizou prácticas externas.

As enquisas relativas á satisfacción co programa de prácticas externas presentaban, no pasado, o problema da baixa taxa de resposta por parte dos tutores/as externos, do alumnado e -en menor medida- dos tutores/as académicos. Isto pode deberse a que o mestrado elabora enquisas propias para estes colectivos que, adicionalmente, deberían responder as enquisas proporcionadas pola área de Calidade e Mellora dos Procedementos. Para evitar este problema, acordouse coa citada área que, a partires do curso 2016-17 a área de Calidade e Mellora dos Procedementos non realice estas enquisas, empregando os datos das enquisas elaboradas polo máster.

A enquisa desenvolvida pola coordinación do mestrado está destinada aos tutores profesionais, académicos e ao alumnado. No curso 2021-22, temos respuestas completas do 68,75% dos tutores académicos e profesionais e do alumnado.

Os resultados obtidos poden consultarse no informe de resultados do título.

Informes de resultados 21-22

O cuestionario destinado aos tutores académicos incluía 13 ítems valorados nunha escala Likert cun rango entre 1 e 5 puntos, relativos ao funcionamento do programa de prácticas, ao centro de prácticas e as actitudes do estudiante. A partir do curso 2019-20, o cuestionario simplificouse, incluíndo tres ítems ("Estou satisfeito/a co alumno/a titorizado"; "Estou satisfeito/a coa empresa de prácticas"; "Estou satisfeito co programa de prácticas")².

A redución no número de ítems empregados débese a que os tutores/as académicos manifestaron que non teñen suficiente información para responder con precisión a algúns dos ítems previamente considerados, o que podería distorsionar os resultados da avaliación. Na Comisión de Prácticas do centro debateuse sobre como poder mellorar o cuestionario e recomendouse aos títulos seguir este formato de cuestionario abreviado. Ademais o cuestionario inclúe unha valoración global do alumno/a nunha escala de 0-10, sendo esta valoración a nota de prácticas.

A valoración media dos tres ítems a máxima (4,64 puntos sobre 5) é alta; aínda que baixa respecto dos cursos anteriores por mor do descenso da menor satisfacción co alumnado manifestada polo profesorado titor (posiblemente debida á concentración das solicitudes de prácticas nunhas poucas empresas e nos tutores encargados da interacción).

O cuestionario destinado aos tutores profesionais presenta 18 ítems, relacionados cos aspectos formais e normas básicas

² Estes ítems valóranse nunha escala Likert entre 1 e 4, se ben neste informe normalízanse os valores a un rango 1-5, para poder comparar cos valores de cursos anteriores.

de funcionamento, e as competencias, coñecementos e actitudes do alumnado. A valoración media de tódolos ítems é elevada (4,18 puntos sobre 5), mais baixa respecto dos últimos anos, posiblemente pola mesma razón que a dos titores académicos (concentración do alumnado nunhas poucas empresas).

O cuestionario dedicado ao alumnado inclúe 15 ítems relativos a avaliación do programa, avaliación do empregador e do titor académico. A valoración media de tódolos ítems é de 4,10 puntos sobre 5. Aínda que se tentaron de satisfacer as preferencias do alumnado na elección de empresas, e pese a concentrar un número excesivo (vistos os resultados comentados nos parágrafos anteriores) de persoas nunhas poucas organizacións, unha parte do alumnado non quedou satisfeita, ben pola empresa asignada, ben polo período asignado (algunhas persoas rexeitaron facer as prácticas no verán).

Traballos fin de máster

A organización do Traballo fin de Mestrado (TFM) xestiónase a través do Regulamento de TFM do mestrado, disponible na web:

https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/tfm/tfm_turismo.html. Nesta web proporcionase ao alumnado toda a documentación e información precisa para a correcta realización do TFM.

Dado que o Regulamento actual foi aprobado en 2013, considerouse necesario revisalo e actualizalo, para que recollera os cambios que se foron producindo dende que entrou en vigor, como o depósito online do traballo.

Tamén se considerou interesante crear unha Guía docente do TFM, como un documento de axuda adicional para realización do TFM. Esta guía publicouse na mesma web que o Regulamento de TFM. Estas modificacións recolléronse como accións de mellora para o curso 2020-21 (AM02 e AM03) e xa foron executadas.

Asignación dos temas e titores de TFM

Rematado o prazo de matrícula, a Comisión Académica do Máster abrirá o proceso para o desenvolvemento dos TFM nese curso académico. Primeiro extraeráse a lista de alumnado repetidor que, mediante escrito razoado e co visto e prace do seu titor/a; solicite repetir título e titor/ra. Os que non o fagan someteranse ao procedemento novo de asignación que se vai abrir, onde se integrarán no caso de que non fose posible esa repetición. Esta opción para os estudiantes repetidores só poderá utilizarse unha vez.

O proceso de asignación de TFM realizarase segundo o seguinte procedemento:

- Cada curso académico, a Coordinación do máster comunicará ao alumnado unha relación das liñas xerais de Traballos Fin de Máster.
- O alumnado remitirá a organización do no prazo establecido pola coordinación unha orde de preferencia das liñas propostas.
- A asignación de traballo e director ou codirector realizarase, tendo en conta as preferencias expresadas polo alumno na petición de asignación, seguindo un criterio de prioridade en función do expediente académico de cada solicitante.
- A Comisión Académica aprobará a asignación definitiva e a remitirá ao/a coordinador/a para a súa publicación.

Supervisión do alumnado

Cada estudiante contará cun titor ou titora. O titor/ra programará sesións de traballo co estudiante, que serán as que indique a normativa da USC, nas que establecerá a programación das tarefas que debe realizar e orientará o traballo. A avaliación do alumnado explícase con más detalle no Artigo 10 do Regulamento do TFM.

Avaliación do TFM

A avaliación do TFM será realizada por un tribunal. Cada Tribunal estará formado por tres membros que serán persoal docente e investigador da titulación, dos que en todo caso un debe pertencer a unha área de coñecemento afín ás liñas temáticas do traballo, e, polo menos, un suplente. Os titores/as dos traballos avaliados non poderán formar parte dos tribunais. A participación nos tribunais é obligatoria para as persoas nomeadas, agás causa de forza maior debidamente acreditada. A avaliación do TFM explícase con más detalle no Capítulo 5 do Regulamento do TFM.

Resultados dos TFM

INDICADOR	DESCRICIÓN	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
IN53M	Taxa de rendemento (%)	40,63%	50,00%	23,53% 77,78%	86,64%	87,12%
IN50M	Taxa de éxito (%)	86,87%	86,96%	57,14% 100%	98,73%	95,12%
IN36M	Taxa de avaliación (%)	46,88%	57,50%	41,18% 77,88%	87,67%	84,76%

As taxas de rendemento e avaliación do TFM tendían a ser claramente inferiores das do resto de materias, mais no curso 2019-20 comezaron a mellorar considerablemente, acadando no curso 2021-22 unhas cifras de 87,12% e 84,76%, respectivamente.

O aumento dos valores dos indicadores para os novos alumnos/as desde o curso 2019-20 pode entenderse tendo en conta as diferentes accións de mellora implementadas en cursos anteriores.

Indicadores de rendemento³

A taxa de éxito (97,75%) é elevada no curso 2021-22- e semellante á de cursos anteriores. A taxas de rendemento e avaliación (82,86 e 84,76%, respectivamente) son das más altas dos últimos 5 anos. O aumento do rendemento e avaliación do TFM dos alumnos de novo ingreso é un factor que pode explicar esta mellora.

A taxa de graduación descendeu desde o 94,44% ao 68,75%, volvendo ás cifras habituais antes da COVID-19.

As taxas das diferentes materias están, en xeral, dentro dos parámetros desexables.

Indicadores de inserción laboral

Dispoñemos dos datos de inserción laboral do mestrado obtidos do Estudo de Inserción Laboral dos Titulados en Másteres no SUG no curso 2013-2014, realizado pola ACSUG no curso 2018/2019, resumidos na táboa seguinte.

	MTUXET	CSeX USC	CSeX SUG
Traballa na actualidade (%)	71,40	68,20%	74,60%
Non traballa na actualidade, pero traballaron alguma vez desde a finalización do máster (%)	28,60	18,40%	16,60%
Tempo dende que finalizou o máster ata o primeiro emprego (meses)	11,67	7,96	7,47
Tempo traballado dende que finalizou o máster (meses)	16,00	19,47	21,00
Tempo traballado dende que finalizou o máster nun emprego relacionado (meses)	5,43	10,60	13,14

A táboa mostra diferentes indicadores relacionados coa inserción laboral dos titulados, ofrecendo información dos datos deste mestrado (MTUXET) e dos mestrados ofertados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas na Universidade de Santiago de Compostela (CSeX USC) e no Sistema Universitario Galego (CSeX SUG).

Os datos dispoñibles amosan que o 71,40% dos titulados do mestrado ao rematar o curso 2013-14 traballan na actualidade. Considerando, ademais dos que traballan na actualidade, a aqueles que traballaron alguma vez dende a finalización do mestrado, a porcentaxe acada o 100,00%. Estas porcentaxes son superiores ás referidas ao conxunto de mestrados do ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da Universidade de Santiago de Compostela (68,20% e 86,60%, respectivamente) e similares ás do Sistema universitario Galego do mesmo ámbito (74,60% e 91,20%).

³ Para consultar os datos de cursos anteriores, ver informe de resultados do título. [Informes de resultados 21-22](#)

Con respecto ao tempo necesario para atopar emprego, os titulados neste mestrado tardan 11,67 meses en atopar o primeiro emprego dende que obteñen o título. É un período máis longo que o existente para o conxunto de másteres do ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da Universidade de Santiago de Compostela (7,96 meses) e dos Sistema Universitario Galego (7,47 meses). Os titulados deste mestrado tardan algo máis de tempo en atopar emprego que os titulados doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas, pero traballan ou traballaron nunha porcentaxe máis elevada que os titulados en mestrados da USC e nunha porcentaxe similar considerando aos os titulados en mestrados do Sistema Universitario Galego.

Os datos amosan que, en promedio, o tempo traballado despois de rematar o mestrado no momento de realizar o estudo é de 16,00 meses, fronte aos 19,47 e 21 meses dos titulados doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da USC e o SUG. Este dato é coherente co comentado anteriormente: ao atopar o primeiro emprego máis tarde, os titulados deste mestrado teñen menos meses traballados que os seus compañeiros titulados doutros másteres no mesmo curso, considerando a mesma data de referencia.

Quizais a principal diferenza nos datos considerados estea no período de tempo traballado nun emprego relacionado coa titulación. Neste caso, os datos do Máster en Turismo Urbano e Xestión de empresas Turísticas (5,43 meses) son inferiores aos dos doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da USC e o SUG (10,60 e 13,14 meses, respectivamente).

A realización de prácticas en empresas e, particularmente, en empresas do sector turístico pode contribuír a que os titulados, una vez finalizadas, manteñan vínculos coas empresas onde as realizan. Eses contactos poden ser útiles para atopar empregos vinculados coa titulación na propia empresa ou en contactos realizados dende o período de prácticas. De aí que no curso 2018-19 propuxéramos unha acción de mellora relativa a incrementar os convenios de prácticas con empresas do sector turístico, buscando mellorar a vinculación laboral dos titulados coas empresas do sector. Na actualidade, estase a traballar nesta liña.

Indicadores de satisfacción

En canto á análise da satisfacción dos estudiantes coas prácticas externas, satisfacción dos tutores profesionais coas prácticas externas e a satisfacción dos tutores académicos cos programas de prácticas externas, os resultados amosan valores elevados de satisfacción dos tutores/as académicos (4,64), tutores profesionais (4,18) e alumnado coas prácticas realizadas (4,10), aínda que mais baixos que en anos anteriores. Estes resultados poden estar relacionados coa alta concentración do estudiantado en prácticas nunhas poucas empresas.

A satisfacción do alumnado coa docencia recibida (4,30) acada un valor que iguala ao máximo dos cinco cursos anteriores. Cabe destacar que a taxa de resposta a esta enquisa (33,33%) empeora moito respecto do curso pasado (57,89%). A satisfacción do profesorado coa docencia impartida (4,47) é a mais alta do último quinquenio. A satisfacción dos egresados (3,55) acada o máximo do quinquenio.

Queixas, suxestións e reclamacións do alumnado

O alumnado non realizou queixas formais durante o curso 2021-22.

0 Máster en Dirección de Empresas

Orientación académica

Con carácter previo ao inicio do curso, a coordinación do MUDE organiza unha sesión de acollida para o estudiantado. Esta sesión está especialmente recomendada para o alumnado estranxeiro, pero é aberta a todo o estudiantado. Neste contexto, desenvolveuse unha parte da sesión na aula e compleméntase con unha visita polo Centro. Nesa sesión trátanse distintas cuestións de interese para o alumnado, como poden ser:

- Estrutura do plan de estudos e cuestións básicas de seu funcionamento.
- Información básica sobre a web da USC.
- Información básica sobre o Campus Virtual.
- Información básica sobre a Secretaría Virtual.

- Lugares da USC onde se realizan algunas xestións relevantes para o alumnado.
- Horarios das materias.

Na visita ao centro, móstranse as aulas nas que se impartirá docencia no centro e os lugares comúns de utilidade para o alumnado (Biblioteca, aulas de informática, conserxería ou fotocopiadora, por exemplo).

Admisión do alumnado

O proceso de admisión é competencia única e exclusiva dos servicios xerais da USC, que aplican uns criterios e ponderacións xerais ao marxe da intervención do MUDE. En termos xerais, o alumnado que cumple os requisitos é admitido por orde de solicitude, non sendo necesario realizar ponderación algunha por canto se trata dun criterio temporal.

No informe recibido para a verificación da nova Memoria do MUDE, sinalouse a conveniencia de equiparar títulos con competencias e contidos similares ás titulacións que dan acceso ao MUDE. Neste senso, e seguindo a recomendación da Comisión, procedese a incluír a expresión *titulacións equivalentes* onde procede, entre os criterios de admisión.

Complementos formativos

Cómpre sinalar que, tal e como se indica na Memoria MUDE, ao comezo do curso desenvólvese un módulo preparatorio de complementos formativos dirixido a estudiantes de titulacións distintas ao perfil ADE. O devandito módulo consta de dúas materias de dous créditos cada unha: Fundamentos de Contabilidade e Fundamentos de Finanzas. Fundamentos de Finanzas debe ser cursada por tódolos estudiantes que non teñan superado un mínimo de 2 créditos en materias de finanzas nas titulacións universitarias. Fundamentos de Contabilidade debe ser cursada por todo o alumnado que non teña cursado un mínimo de 2 créditos en materias de contabilidade nas titulacións universitarias. A superación das materias que integran o módulo preparatorio é requisito obligatorio para a obtención do título para o alumnado que o deba cursar. Durante o proceso de matrícula, a coordinación do máster comproba que o alumnado que debe cursar os complementos formativos estea matriculado nos mesmos, e insta a aquellas persoas que non o estean a modificar a matrícula. Dito módulo desenvolveuse no curso 2021-2022 cun nivel de cumplimento do 100% para o alumnado das titulacións establecidas, permitíndolle acadar os complementos formativos necesarios para levar a cabo o resto do programa formativo.

Prácticas externas

En relación ás prácticas externas, proponse facer a convocatoria de prácticas e publicar a oferta de empresas para cada curso con anterioridade aos prazos establecidos para o cambio de matrícula a principios do segundo semestre, co fin de que poidan actualizar a súa matrícula. adecuadamente. En canto á necesidade de coordinación para equilibrar a carga de traballo, especialmente no primeiro semestre, no que se imparte a maior carga de traballo do máster correspondente ao módulo obligatorio, establecerase un número recomendado de actividades de avaliación continua para desenvolver por materia, así como se solicitará ao profesorado que realice no primeiro semestre, co fin de desenvolver un calendario que programe adecuadamente as devandas actividades de avaliación continua

Por outra banda, hai competencias necesarias para o futuro desenvolvemento persoal e profesional que non se poden traballar na aula, de xeito que as prácticas externas permiten realizar un tipo específico de actividades formativas que enriquecen a adquisición de habilidades e, polo tanto, o proceso formativo. dos estudiantes.

Neste curso académicos formalizáronse novamente acordos de colaboración con empresas adicionais, o que permitiu a realización de prácticas o 60% dos estudiantes do campus de Santiago e o 66,67% dos estudiantes do campus de Lugo. En relación coa satisfacción do alumnado coas prácticas externas, unicamente hai datos dispoñibles de Santiago. Neste caso, a valoración global é de 3.52, ademais o alumnado valora especialmente a atención recibida por parte dos tutores na empresa e na USC (4.33) e a duración das prácticas (4.67).

Traballo fin de Máster

Para promover o aumento do número de TFM presentados ao final do curso, adiantase a asignación de temas e tutores ao mes de novembro, de xeito que se consiga o comezo efectivo do traballo final do máster, así como as prácticas en

empresas dentro do segundo semestre, co fin de poñer máis tempo a disposición do estudiante ao final do segundo semestre e así facilitar a realización do TFM.

No curso 21-22, en Santiago, dos/as 23 alumnos/as matriculados, presentáronse con éxito 17 traballos (73%), aínda que se inclúen datos de cursos anteriores entre os traballos presentados, o que fai caer o dato medio. En Lugo había 27 alumnos matriculados dos que 9 se presentaron e aprobaron o TFM. 8 dos/as alumnos/as non se presentaron e 10 non puideron facelo porque non cumplían os requisitos para poder presentarse, é dicir, ter tódalas materias da titulación aprobadas. A meirande parte deste alumnado procede de China e non cursaron o Máster.

Para seguir incidindo sobre a mellora da taxa de graduación, durante o curso 21-22 leváronse a cabo as seguintes accións de mellora:

AM-1/21-22/MUDE: Volver a realizar a enquisa entre o alumnado matriculado no TFM, para poder ter datos históricos e analizar a evolución dos indicadores revisados, coa finalidade de analizar as causas que impiden a defensa do TFM e poder adoptar medidas correctoras.

AM-2/21-22/MUDE: Elaboración dunha Guía Docente do TFM como medio para informar ao alumnado das competencias e contidos, a metodoloxía de ensino, o estilo e o formato da memoria, o sistema de avaliación, o procedemento de revisión e reclamación e o calendario do procedemento.

AM-5/21-22/MUDE: Realización dunha reunión co alumnado do MUDE (Santiago, Lugo) unha vez realizado o período de prácticas para saber en que punto do proceso de elaboración do TFM están, identificar as posibles dificultades que poidan estar tendo, e poder establecer acciones correctivas se é necesario.

Indicadores de rendemento

Os indicadores de rendemento (taxa de rendemento, taxa de éxito e taxa de avaliación, taxa de graduación, duración media dos estudos e taxa de abandono), presentan os seguintes resultados no curso 2021-2022.

A táboa seguinte permite establecer unha comparativa dos indicadores en relación coa media obtida por titulacións comparables na USC:

Indicadores de rendemento (MUDE vs valores medios)

INDICADOR	SANTIAGO	LUGO	INTERCAMPUS	USC
IN34M-Taxa de rendemento	86,39	48,59	68,94	87.41
IN35M-Taxa de éxito	98,35	91,91	96,16	98.50
IN36M-Taxa de avaliación	87,84	52,88	71,7	88.75
IN37M-Taxa de graduación	56,25	68,75	62,5	80.51
IN38M-Duración media dos estudos	1,13	1,56	1,29	1.50
IN41M-Taxa de abandono RD 1393/2007	31,25	0,00	15,63	7.41

Todos os indicadores quedan por debaixo da media da USC, salvo a duración media dos estudos. A taxa de abandono duplica a media rexistrada na USC, pese a mellorar os valores dos cursos pasados. Este dato debe ser obxecto de especial seguimento e control. En particular, a finalización dos estudos está directamente relacionada cos TFM pendentes de presentar (dado que, en termos xerais as taxas das diferentes materias están dentro dos parámetros desexables), un asunto de preocupación recorrente na Comisión Académica Intercentros

Indicadores de satisfacción

Os resultados obtidos das enquisas **de satisfacción do alumnado coa docencia recibida** amosan niveis positivos en ambos campus, superiores a 4,00 (en escala de 1 a 5) en todos os apartados dispoñibles. No Campus de Lugo, este curso produciuse un descenso na satisfacción do alumnado coa docencia recibida (3,85), o que pode ser debido a unha menor taxa de resposta á de anos anteriores.

En termos xerais, as puntuacións concedidas polo estudiantado do Campus de Lugo son lixeiramente inferiores ás de Santiago. Con todo, as medias de puntuación sitúanse en torno a 4,4 puntos, sendo os ítems más valorados os relativos ao grao de cumprimento do plan de traballo previsto (4,61) e o axuste entre o programa e o cronograma temporal da materia (4,53), e os menos valorados os que se refiren ao aproveitamento das clases e á comprensión da importancia da materia para o futuro profesional (4,23 nos dous casos).

No que se refire ás enquisas realizadas ás persoas titoras das prácticas profesionais de empresa, no Campus de Santiago non hai datos dispoñibles, mentres que no campus de Lugo só cubriu a enquisa un dos sete titores profesionais polo que os resultados obtidos non se poden considerar relevantes.

0 Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira

Orientación académica

O primeiro día de clase realiza unha xornada de benvida aos novos estudantes do Máster, na que se orienta ao alumnado tanto nos asuntos docentes relacionados co título, como dos medios e infraestruturas dispoñibles na facultade (biblioteca, salas de informática, etc) para o correcto seguimento da titulación. No segundo cuatrimestre, a coordinadora do Máster volve a realizar unha reunión co alumnado o primeiro día de clase coa finalidade de recalcar a importancia das materias correspondentes a dito cuatrimestre e de xeito especial o relativo as Prácticas en Empresa e ao TFM. Durante todo o curso realizan sesións informativas sobre os diferentes problemas que poidan xurdir e utilizase a Aula Virtual de Coordinación do Máster para manter informado a todo o alumnado das novidades que poidan ser do seu interese, entre outros, prácticas, becas, postos de traballo, seminarios, conferencias, xornadas ou cursos.

Admisión do alumnado

Na Memoria do Máster indicase, en relación aos requisitos de acceso, que o acceso é a capacidade que dan as leis para que unha persoa cuns estudos determinados poida cursar un determinado Máster. O artigo 16 do Real Decreto 1393/2007 establece de forma xenérica que para acceder aos ensinos oficiais de máster será necesario estar en posesión dun título universitario oficial español ou outro expedido por unha institución de educación superior do Espazo Europeo de Educación Superior que faculten, no país expedidor do título, para o acceso á docencia do máster. Así mesmo, poderán acceder os titulados conforme a sistemas educativos alleos ao Espazo Europeo de Educación Superior sen necesidade dá homologación dos seus títulos, previa comprobación pola Universidade de que aqueles acrediten un nivel de formación equivalente aos correspondentes títulos universitarios oficiais españoles que facultan no país expedidor do título para o acceso aos ensinos de posgrao. O acceso por esta vía non implicará, en ningún caso, a homologación do título previo de que estea en posesión o interesado, nin o seu recoñecemento a outros efectos que o de cursar os ensinos do máster.

O perfil de ingreso que se busca é o dun alumno interesado en profundar na Dirección e Xestión empresarial, desde unha perspectiva financeira ou contable, pero sempre consciente de que, antes de centrar o seu interese nun aspecto concreto, debe coñecer de forma suficiente o contexto económico-financeiro no que se enmarcan as realidades empresariais que deseja analizar e establecer as oportunas relacións entre elas.

En canto ás condicións específicas para o acceso ao Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira: Poderán acceder a este Máster os que estean en posesión de calquera título de grao.

En canto aos requisitos de admisión, estes poden verse na páx. 7 da Memoria do Máster:

[Dirección e Xestión Contable 2020 21.pdf \(azureedge.net\)](#)

A admisión ao Máster cumpre a normativa da USC para másteres con límite de prazas e criterios xerais de selección.

O sistema de admisión do alumnado realizarase de acordo cos criterios e procedementos establecidos no Regulamento dos estudos oficiais de Posgrao da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. Dirección URL:

<http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/normativa/descargas/rgelestudosoficiaisposgra.pdf>

A Comisión Académica do Máster ten as competencias en materia de admisión, tal como establecése na normativa da USC:

<http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/rrdesreguestudosposgra.pdf>

Establécense como criterios de selección os seguintes, por orde de preferencia, para o caso en que o número de preinscritos supere o número de prazas dispoñibles:

1. Graduados en ADE e Licenciados en ADE e Licenciados en Ciencias Empresariais.
2. Diplomados en Ciencias Empresariais
3. Graduados en Economía e Licenciados en Economía.
4. Titulados en Enxeñaría Superior
5. Outros graduados ou licenciados.

No caso de estudiantes con necesidades educativas específicas derivadas de discapacidade, a Comisión Académica do Máster, en colaboración co Servizo de Participación e Integración Universitaria (<http://www.usc.es/gl/servizos/sepiu/integracion.html>) avaliarán a necesidade de posibles adaptacións curriculares, itinerarios ou estudos alternativos. O Servizo ofrece apoio a estudiantes con discapacidade, estudo de adaptacións curriculares, un programa de aloxamento para estudiantes con discapacidade, un programa de eliminación de barreiras arquitectónicas e un Centro de Documentación para a vida independente

Mobilidade

O máster non tivo ningún alumno procedente de programas de mobilidade nos cursos 2018/2019, 2019/2020 e 2021/2022 (IN18M). No curso 2020/2021 estivo matriculado, na materia Produtos Financeiros, un alumno de Intercambio Internacional procedente de Italia.

Prácticas externas

A realización de Prácticas externas é opcional. Para lograr alcanzar as competencias previstas na materia e evitar lagoas, a persoa responsable da tutela académica de ditas prácticas é a Coordinadora do Máster, a cal establece periodicamente contacto tanto cos estudiantes como coas persoas encargadas da titorización nas empresas para coñecer o desenvolvemento das prácticas e tentar mitigar as posibles desviacións. Indicar que en ningún caso foi necesario cambiar as prácticas dos alumnos.

Procedemento:

1.- Realizar a convocatoria de prácticas en empresa. Exemplo 2021/2022:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Convocatoria-prácticas-DIXECOFI-21_22.pdf_asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com/:f/Convocatoria-practicas-DIXECOFI-21_22.pdf_asinado.pdf)

2.- Cubrir e presentar o formulario de prácticas o alumnado no Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da USC. Exemplo en 2021/2022:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Formulario solicitude prácticas. Master Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira. Curso 2021_2022.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com/:f/Formulario_solicitud_practicas_Master_Universitario_en_Dirección_e_Xestión_Contable_e_Financeira_Curso_2021_2022.pdf)

3.- Realizar a asignación provisoria de prácticas. Exemplo 2021/2022:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Asignación provisoria prácticas DIXECOFI_21_22.pdf_asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com/:f/Asignación_provisoria_prácticas_DIXECOFI_21_22.pdf_asinado.pdf)

4.- Realizar a asignación definitiva de prácticas. Exemplo 2021/2022:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Asignación definitiva practicas DIXECOFI 21 22.pdf asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

No curso 2021/2022 realizaron as prácticas en empresa o 55,56% dos alumnos do máster (IN22M).

Algunhas empresas non aceptaron alumnos en prácticas ver por ter un ERTE ou ben por outros motivos. Finalmente conseguiuse que varias empresas aceptasen a máis de un alumno tal como se pode observar na táboa seguinte:

Empresas 2021/2022	Nº de alumnos
Abanca	2
Auditores Asociados AAGC, SAP	2
Auditores, Consultores y Expertos Independientes, SLP	3
Auto Ferrol, S.A.	1
Cámara Oficial de Comercio Industria e Navegación de Santiago de Compostela	1
Consello de Contas de Galicia	1
Tecnología Plexus S.L.	1

Dende o curso 2018/2019 as enquisas de satisfacción dos estudiantes, dos titores profesionais e da titora académica coas prácticas externas non as realiza a área de Calidade e Mellora dos Procedementos (debido ás baixas taxas de participación nos cursos anteriores) e utilízanse as enquisas realizadas pola coordinadora do Máster no momento da finalización de ditas prácticas, tanto aos alumnos como aos titores na empresa.

En base aos datos de que dispón dita titora, no curso 2018/2019 realizaron as prácticas 13 alumnos, no curso 2019/2020, 10 alumnos, no curso 2020/2021, 6 alumnos e 11 alumnos no curso 2021/2022.

Coa finalidade de coñecer a valoración das prácticas a Titora académica realizou dúas enquisas, unha aos alumnos e outra aos titores na empresa. Ditas enquisas foron contestadas polo 90% dos alumnos e o 100% dos titores no curso 2019/2020, polo 100% dos alumnos e dos titores no curso 2020/2021 e polo 100% dos alumnos e o 100% dos titores no curso 2021/2022

Para maior detalle sobre a enquisa revisar o informe de resultados do título.

[Informes de resultados 21-22](#)

Traballos fin de máster

A avaliación final do título realiza-se a través Traballo de Fin de Máster (TFM) e o seu Regulamento e información xeral que lle afecta, pódese atopar na seguinte dirección web:

[tfm_dixecofi_regulamento.pdf \(usc.gal\)](#)

O proceso de asignación de temas e titores e o seguinte:

1.- Realízase a convocatoria de asignación de temas e titores de TFM. Exemplo curso 2022-2023:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Convocatoria TFM DIXECOFI 22-23.pdf asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

2.- O alumno ten que cubrir e enviar ao Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais o formulario de solicitude do tema e titor do TFM. Exemplo curso 2022/2023:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Formulario solicitude temas e titores TFM dixecofi 2023.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

3.- Asignación provisoria de temas e titores en función da nota media obtida nas materias obligatorias do primeiro semestre. Exemplo 2022/2023:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Asignación provisional TFM febreiro 2023.pdf asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

4.- Asignación definitiva de temas e titores. Exemplo 2022/2023: Se non hai reclamacións, coincide ca anterior:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Asignación provisional TFM febreiro 2023.pdf asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

Alumnado repetidor

Os alumnos que cursaron o máster no ano anterior e teñen pendente o TFM poden repetir título e titor.

A convocatoria realiza previamente a convocatoria xeral. Exemplo 2022/2023:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Convocatoria repetición título e titor a TFM. DIXECOFI. Curso 22-23.pdf asinado.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

O alumnado ten que cubrir o formulario correspondente a solicitude de Titor/a ano anterior e que se inclúe na convocatoria. Exemplo 2022/2023:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - Formulario repetición TFM DIXECOFI.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

Asemade, o Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantén guías formativas na páxina relativa ao TFG da Facultade que son plenamente aplicables ao TFM:

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - instruccions_tfg_tfm.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

[Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais - tfg_alum_recursos_e_fontes_de_informacion.pdf - Todos os documentos \(sharepoint.com\)](#)

Doutra banda, varios titores de TFM realizaron guías específicas para a elaboración de determinados traballos tales como, por exemplo, "Análise Económico Financeiro da entidade ,,".

Indicadores de rendemento

En relación á análise dos resultados do título, no curso 2020/2021 todos os indicadores melloran de xeito significativo. As taxas das diferentes materias están, en xeral, dentro dos parámetros desexables. No curso 2021/2022 resulta significativo a baixada na duración media dos estudos que se sitúa en un ano, así como as taxas de éxito dos graduados e de eficiencia que se sitúan no 99,10%.

ANÁLISE DOS RESULTADOS DO TÍTULO		2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
IN34M	Taxa de rendemento (en %)	67,72	79,58	85,60	87,70	69,9
IN35M	Taxa de éxito (en %)	89,12	95,02	95,54	95,91	84,21
IN36M	Taxa de avaliación (en %)	75,98	83,75	89,60	91,44	83,01
IN37M	Taxa de graduación (en %)	51,85	42,86	55,00	77,27	68,75
IN38M	Duración media dos estudos	1,53	1,57	1,57	1,50	1,00
IN41M	Taxa de abandono RD 1393 (%)	7,41	14,29	5,00	4,55	0,00
IN50M	Taxa de éxito dos graduados (%)	91,46	91,45	87,50	95,81	99,10
IN53M	Taxa de eficiencia (%)	91,46	91,45	87,50	91,43	99,10

A Taxa de Abandono (IN41M), que indica a porcentaxe de alumnos que non se matricularon neste curso académico nin

no anterior, baixa de xeito moi significativo, do 14,29% no curso 2018/2019, ao 5% no curso 2019/2020, e ao 4,55% no curso 2020/2021 e a 0 no curso 2021/2022.

A Taxa de Éxito dos graduados (IN50M, relación porcentual entre o número de créditos que superou un estudiante ao longo da titulación na que foi graduado e o número total de créditos aos que se presentou) foi do 87,50% en 2019/2020 subindo ao 95,81% no curso 2020/2021 e ao 99,10% no curso 2021/2022.

A Taxa de Eficiencia (IN53M, relación porcentual entre o número total de créditos que superou un estudiante durante a titulación na que se graduou e o número total de créditos nos que se matriculou) sitúase no 91,43% no curso 2020/2021 e no 99,10 no 2021/2022.

Satisfacción dos estudiantes

En relación á Satisfacción do alumnado coa docencia recibida (IN46M) a valoración sitúase en 3,41 (cunha participación do 33,33%) no curso 2019/2020, en 4,06 (cunha participación do 54,55%) en 2020/2021 e en 4,00 en 2021/2022 (cunha participación non significativa do 7,41%)

Satisfacción dos graduados

Obtense información por primeira vez do Grao de satisfacción xeral dos graduados ca titulación (IN42M) no curso 2017/2018 cun valor de 3,54 sobre 5, subindo a 3,97 sobre 5 no curso 2018/2019. Non se dispoñen dos datos correspondentes ao curso 2019/2020, no curso 2020/2021 sitúase en 3,26 sobre 5 e no curso 2021/2022 no 3,55 sobre 5.

A Satisfacción dos graduados coa información pública dispoñible (IN23M) é de 3,69 sobre 5 no curso 2017/2018 e de 3,33 sobre 5 no curso 2018/2019 (non hai datos dispoñibles para o máster do curso 2019/2020, 2020/2021 e 2021/2022). En relación a Satisfacción dos egresados cos Servizos (IN33M) é de 4,05 no curso 2017/2018 e de 5 sobre 5 no curso 2018/2019 (non se dispoñen de datos nos cursos 2019/2020, 2020/2021 e 2021/2022).

Satisfacción do profesorado

A Satisfacción do profesorado coa docencia impartida (IN47M) en 2019/2020 situouse en 4,59 sobre 5, pasando a 4,12 sobre 5 no curso 2020/2021 e a 4,29 no curso 2021/2022.

No INF 14 obsérvase que, en xeral, a satisfacción coa docencia impartida supera os 4 sobre 5 puntos, excepto na titulación dos TFM que se sitúa en 3,50.

0 Máster en Economía

Mobilidade

Dado o perfil e duración do Máster, non se considerou a posibilidade de mobilidade do alumnado no curso 2021-22. Porén, no curso 2021-22 cursaron materias do Máster 6 alumnas ERASMUS na UDC (2), USC (2) e na UVigo (2).

Prácticas externas

O Máster conta dentro da súa oferta docente con prácticas curriculares que realiza o alumnado a partir do segundo semestre. No Máster existe un procedemento interno e descentralizado.

Na UDC un profesor ten desgravación docente para encargarse de buscar empresas para o alumnado dese Campus. Na USC, seguindo a normativa interna da universidade, teñen un conxunto de empresas para realizar prácticas, e existe un procedemento regrado con diversos prazos onde se saca unha oferta de empresas, o alumnado desta universidade

establece as súas preferencias dentro dun prazo, realizaase unha asignación pola coordinación da USC (segundo as notas do primeiro semestre), publicítase a asignación dando un prazo para reclamacións, e finalmente resólvense as reclamacións e publicítase a asignación definitiva. Na UVigo o procedemento é personalizado. O coordinador de cada universidade consulta individualmente a cada alumno/a o perfil de empresa onde desexa realizar as prácticas, para logo buscar dentro do menú de empresas cas que ten convenio o Máster e a Universidade aquela práctica que resulta mais axeitada para cada alumna/o. Tamén se permite ao alumnado buscar a empresa para realizar as prácticas, e logo o coordinador encárgase da labor administrativa.

As empresas de prácticas elixíronse de entre as que ten convenios o Máster e/ou as universidades participantes do programa. En particular, Arestora Consultores, Asociación de Emprendedores de Galicia (ASCEGA), Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, Coinscrap Finance, Concello de Arteixo, Concello de Cambre, Concello de Oleiros, Franquicias Gacela, Opseekers Tech, Paradores Nacionais, Pérez Rumbao, Qubitia Solucións, Txstockdata S.L., Valora Consultores de Gestión, Caja Rural de Zamora e Santamarina.

A duración das prácticas curriculares son de 150 horas non remuneradas. Existe a posibilidade de estender as prácticas, converténdose en prácticas non curriculares.

Traballo fin de Máster

A materia Traballo de Fin de Máster evidencia unha gran complexidade na súa organización e no seu desenvolvemento (traballos individuais baixo a tutela dun profesor/a). Cada membro do profesorado con docencia no Máster en Economía ten que ofertar como mínimo un TFM.

A proposta dos coordinadores do Máster, no curso 2018-2019 a Comisión Académica aprobou un regulamento sobre os TFM, casando as normativas das tres universidades participantes. Tamén no curso 2018-2019 a Universidade de Vigo aprobou unha nova normativa para os Traballos de Fin de Máster que entrou en vigor no curso 2019-2020. Nela estableceuse que o alumnado pode elixir entre ser avaliado polo seu titor ou ben por un tribunal colexiado. Esta normativa da Universidade de Vigo aplicarase ao Máster evitando colisionar cas normativas das demais universidades e sempre que non sexa en prexuízo da igualdade de oportunidades de todo o alumnado que curse o Máster.

Porén, a normativa de TFM tivo que ser modificada novamente no curso 2019-2020 para adaptarse á nova normativa da UVigo.

Os TFM idealmente deberían agruparse por itinerarios, para que o Tribunal realizara unha avaliación comparativa mais xusta entre o alumnado. Porén, cada unha das 3 universidades participantes teñen un calendario de TFM completamente diferente. Na UVigo ten dúas convocatorias (Xuño e Xullo), e a USC e a UDC teñen duas (Xuño e Setembro), e a maiores, a UDC ten unha “convocatoria adiantada” de Setembro na última semana de Xullo. Esta disparidade de calendarios fai moi difícil (senón imposible) crear tribunais que avalien so alumnado do seu propio itinerario. Por esta razón, os coordinadores de Campus solicitaron á Comisión Académica que, mentres as 3 universidades non presenten un calendario común, os Tribunais de TFM se organicen por universidade e non por itinerarios.

No curso 2021-2022, 16 estudiantes defendieron o seu traballo ante tres tribunais colexiados paritarios compostos por tres membros. A distribución por universidades foi: 4 na UDC, 4 na USC e 7 na UVigo. A impresión xeral dos tribunais é que os TFM son traballos orixinais e de calidade. Adicionalmente, 1 alumna da UVigo, pertencente ao Itinerario Economía e Finanzas, non superou o seu TFM.

Indicadores de rendemento

Un dos problemas que está tendo o Máster é que moitos alumnos non están rematando os estudos dentro do período lectivo (1 ano académico). De feito, a taxa de graduación (Indicador I014-DO) na UVigo para o curso 2021-22 foi do 20% (2019-20 (100%), 2020-21 (20%)). Existen varias razóns para esa taxa tan baixa:

- Inicialmente, débese indicar que os alumnos que están a tempo completo no Máster si o finalizan dentro do curso académico. Así que son aqueles alumnos que traballan e están a tempo parcial os que non son quen de finalizar o Máster dentro do período consignado.
- Adicionalmente, os alumnos (e algún titores) queren presentar un TFM de gran calidade, polo que de retrasarse o inicio da elaboración do TFM, os alumnos da UVigo non finalizan o TFM na convocatoria de Xullo.

Porén, débese indicar que nas 4 edicións do Máster ningún alumno foi quen de presentar o seu TFM na convocatoria de Xuño.

No que se refire a outros indicadores de rendemento, en Santiago, a taxa de éxito do 21-22 é do 93,67%, a de rendemento é do 77,53% e a de avaliación é do 82,77%.

Indicadores de satisfacción

Cabe resaltar os seguintes indicadores:

- O grao de satisfacción do estudantado (ítem I02-MC-I4) no curso 2021-22 foi de 3,62, inferior ao 2020-21 (4) e 2019-20 (4,56) e, moi superior ao acado no curso no curso 2018-19 (2,98).
- Referente ao grao de satisfacción do profesorado (ítem I03-MC-I4) non houbo enquisas no curso 2021-22. Nos cursos anteriores (2018-19 (4,18), 2020-21 (4,46)) acadáronse resultados elevados; e, especialmente,
- Referente ao grao de satisfacción do estudantado titulado (ítem I04-MC-I4) non hai datos para este curso (2019-20 (3,24), 2020-21 (3,24)).

O alumnado mantivo a súa valoración do Máster en todos os ítems entre o curso académico 2021-20 e os anteriores:

- A actividade docente (ítem I04-DO-I8) 3,62 (2018-19 (3,67), 2019-20 (4,68), 2020-21 (4))
- A planificación da docencia (ítem I05-DO-I8) 3,56 (2018-19 (2,98), 2019-20 (4), 2020-21 (3,91)).

No curso 2018-19 a baixa calidade percibida polo alumnado puido ser debida a que a docencia dunha mesma materia foi impartida por varios profesores de diferentes universidades. Isto pode levar a descoordinacións, solapamento de contidos docentes e excesiva carga de traballo para avaliar ao alumnado. Parece que as medidas implementadas pola Comisión Académica no curso 2019-20 foron as acertadas, e esta percepción mantense no curso 2021-22. En canto a planificación e desenvolvemento da ensinanza do alumnado (I05-DO) e do profesorado (I06-DO), semella que é o ítem peor valorado e cunha peor evolución no curso 2021-22. Haberá que pensar nos vindeiros anos como mellorar a percepción do alumnado.

Directriz 4. Garantía e mellora da calidad dos recursos humanos

Estándar: o centro ten implantados procedementos que garanten a mellora da calidad do persoal académico e de apoio á docencia (capacitación, competencia e cualificación)

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidad do persoal académico:
 - Mantemento, cando menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación.
 - Tipoloxía do profesorado que imparte docencia nos distintos niveis da titulación (por exemplo, primeiro curso, docencia teórica versus práctica, materias optativas, supervisión de traballos finais, etc.), distinguindo entre titulacións de grao e máster.
 - Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións do persoal académico relativos ao contorno de traballo.
 - Formación do profesorado e mobilidade.
 - Actividade investigadora.
 - Detección de necesidades de persoal académico.
- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidad do persoal de apoio
 - Mantemento, cando menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación.
 - Accións para promover a formación do persoal de apoio á docencia.
 - Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións do persoal de apoio en relación co seu traballo.
 - Detección de necesidades de persoal de apoio á docencia

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:**Persoal académico**

En termos xerais, os recursos humanos con que conta o centro para o bo desenvolvemento dos distintos títulos que nel se imparten cumplen cos requisitos necesarios para impartir unha docencia de calidad aos estudiantes. Polo tanto, pode considerarse que, en xeral, o profesorado é suficiente para o correcto desenvolvemento dos títulos.

A continuación preséntase unha serie de táboas cos indicadores relativos ao PDI (que xa se comentaron previamente):

Porcentaxe de PDI doutor sobre PDI total (IN25C-PS-01)

	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	73,47	73,20	74,29	74,23	76,6
Grao en Economía	75,95	75,32	77,92	79,73	84,06
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	79,17	85,19	84,62	78,57	96,55
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	66,67	75,00	68,42	70	77,78
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	86,67	84,62	85,71	83,33	83,33
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	100	100
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	73,91	64,00	71,43	75,00	80,00
Total	75,00	74,90	76,21	80,12	85,47

Porcentaxe de PDI funcionario sobre PDI total (IN26C-PS-01)

	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	51,02	48,45	48,57	45,36	43,62
Grao en Economía	49,37	45,45	48,05	47,30	40,58
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	45,83	48,15	53,85	46,43	51,72
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	38,10	37,50	47,37	30,00	50,00
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	53,33	69,23	64,29	66,67	58,33
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	73,33	73,33
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	47,83	40,00	42,86	35,00	50,00
Total	48,85	46,77	49,07	49,16	52,51

Porcentaxe de PDI con sexenio sobre PDI total (IN24M-PS-01)

	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	50,00	52,31	50,70	52,38	53,33
Grao en Economía	47,37	50,00	47,17	52,00	61,36
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	72,22	80,00	80,00	75,00	85,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	75,00	92,31	81,82	80,00	90,91
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	41,67	40,00	40,00	55,56	55,56
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	80,00	80,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	80,00	85,71	86,67	72,73	76,92
Total	54,89	59,77	57,22	66,81	71,87

A porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, experimentou un crecemento nos últimos 5 anos (como xa se comentou na directriz 1).

A maioría do PDI con docencia no centro son funcionarios (52,51%), sensiblemente inferior a media da USC (57,81%). A paralización dos procesos de estabilización e promoción do profesorado, e concretamente as promocións de profesores contratados doutores a profesores titulares, xunto coas xubilacións do profesorado, entre as que se inclúe unha elevada porcentaxe de profesorado funcionario, provocaron que o peso do PDI funcionario en relación ao total do PDI que imparte docencia na titulación sexa moi similar nos últimos cursos.

O peso do PDI doutor sobre o total do PDI é do 85,47%, a porcentaxe está crecendo nos últimos anos de tal forma que, no curso 21-22 está lixeiramente por encima da media da Universidade (85,10%).

No conxunto do centro, a porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, experimentou un crecemento constante nos

cursos analizados ata situarse no curso 2018/19 no 59,77%, no curso 19-20 descendeu ata o 57,22% e nos cursos 20-21 e 21-22 experimentou un crecemento considerable chegando ao 71,87%. Existe unha considerable diferenza con respecto á porcentaxe da USC (85,91%), o cal se podería explicar pola dificultade para acceder aos sexenios no campo 8 da Economía e a Empresa, e aos problemas derivados da excesiva carga docente debido á elevada ratio de alumnos por profesor existente na titulación. De todos os xeitos, e polas dificultades antes apuntadas, sería deseable que as comparacións deste indicador se puidesen facer en relación con outras titulacións de Economía ou polo mesmo da área de Ciencias Sociais e Xurídicas.

A continuación faise unha análise do profesorado en función da súa categoría profesional e a súa experiencia docente e investigadora (tomando como referencia os datos para o grao en ADE).

Categoría Profesional	Curso Académico		Curso Académico		Curso Académico		Curso Académico	
	2018/19		2019/20		2020/21		2021/22	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Catedrático de Universidade	2	2,04	2	2	3	3,06	3	2,91
Titular de Universidade	43	43,88	42	42	39	39,80	38	36,89
Titular de Escola Universitaria	1	1,02	2	2	1	1,02	1	0,97
Contratado Doutor	18	18,37	19	19	19	19,39	21	20,39
Colaborador	3	3,06	1	1	1	1,02	1	0,97
Axudante Doutor	3	3,06	7	7	7	7,14	5	4,85
Asociado de Universidade	15	15,31	15	15	13	13,27	13	12,65
Interino por Substitución/Vacante	12	12,24	8	8	14	14,29	9	8,74

Na Facultade de CC Económicas e Empresariais a porcentaxe máis elevada de profesorado atópase na categoría de titular de universidade (36,89%), seguida polos profesores contratados doutores (20,39%). Sinalar tamén o importante número de Asociados de Universidade (12,65%).

Outro aspecto relevante en relación á calidad da docencia, é a actualización por parte do profesorado nos métodos de ensino-aprendizaxe, polo que é interesante incentivar a presenza do profesorado nestes cursos.

Como se pode observar na seguinte táboa, en termos xerais, en anos pasados, en torno a un 20-25% do profesorado participou en plans de formación. É de destacar o incremento tan pronunciado nas porcentaxes que se observa para o curso 2019-20 debido posiblemente á necesidade do profesorado de formarse nas ferramentas de docencia telemática empregadas durante o confinamento. No curso 20-21 a porcentaxe mantense no 54% pero no 21-22 a porcentaxe descendeu de novo ata o 28,06%. En este senso, formulouse unha acción de mellora co obxecto de incrementar o interese do profesorado por desenvolver este tipo de cursos (**AM-5/22-23**).

Porcentaxe de participación do profesorado do título nos plans de formación	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas	36,00	31,31	58,82	59,00	25,71
Grao en Economía	30,12	24,69	50,62	49,40	25,00
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	39,29	23,08	51,85	46,43	36,36

Máster Universitario en Dirección de Empresas	23,81	41,67	64,71	55,00	26,32
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3,57	15,79	65,00	47,62	15,88
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	31,82	30,77	84,62	69,23	53,85
Máster Universitaria en Economía		12,50	47,06	53,33	13,33
Total	27,44	26,00	60,00	54,00	28,06

A porcentaxe de profesores/as que participaron en programas de mobilidade no curso 21-22 foi do 12,7%, por encima dos datos de anos anteriores.

Porcentaxe de profesores/as que participan en programas de mobilidade sobre o total do profesorado do título	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Grao en Administración e Dirección de Empresas	2,00	8,16	6,00	4,08	8,82
Grao en Economía	1,20	2,47	6,33	3,80	5,19
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	3,45	6,90	17,86	13,33	
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,76	16,67	11,76	5,00	26,32
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	13,64	16,00	11,00		11,11
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	6,67	7,69	7,69	25,00	30,77
Máster Universitario en Economía		6,25	5,88		6,67
Total	5,29	9	9	7	12,70

Persoal de apoio

Como xa se comentou, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais conta con 25 persoas que prestan apoio para un correcto desenvolvemento das actividades docentes e investigadoras realizadas no centro así como para a xestión da biblioteca, que conta con 10 postos de traballo. A *Unidade de Xestión de Centro e Departamentos* subdivídese na área de conserxería e na área administrativa. A área de conserxería está dotada con 5 postos de traballo: 1 conserxe, 1 oficial de servizos e 3 auxiliares técnicos informáticos. A área administrativa conta con 10 postos de traballo: 1 responsable da Unidade, 1 responsable de Asuntos Económicos, 1 persoa na secretaría de decanato, 6 responsables administrativos dos que a cada un dos 5 departamentos da facultade se adscribe 1 deles, e 1 posto base.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha complexidade especial na xestión administrativa, derivada do elevado número de títulos que se imparten e xestionan, 2 títulos de grao, 5 títulos de máster e 2 programas de doutoramento. Por este motivo, considérase que sería oportuno contar con persoal de apoio adicional para a xestión administrativa dos títulos do centro. Esta problemática foi trasladada ao Reitorado.

A satisfacción do PAS do centro co traballo desenvolvido (IN49C) é alta, acadando no 2021-22 un valor de 3,57.

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 104 de 129

		2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
IN49C-Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido	3,76	3,72	3,75	3,84	3,57	
I7. Porcentaxe de participación do PAS do centro nos plans de formación	67,00	62,96	61,54	64,00	40,00	
IN29- Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas (1-5 ata o curso 2017/2018) (1-10 a partir do curso 2018/2019)	3,99	7,84	7,64	7,64	7,64	

A asistencia do PAS a cursos de formación é necesaria para axudar á mellora da xestión do centro no que prestan os seus servizos. A porcentaxe de PAS do centro que realizou algúun curso de formación organizado pola Universidade situouse no 40% no 2011/22. O nivel de satisfacción coas actividades formativas da totalidade do PAS da USC (Indicador: IN29-PS-01) é notable, acadando unha puntuación de 7,64 puntos sobre 10.

Directriz 5. Garantía e mellora da calidad dos recursos materiais e servizos

Estándar: o centro ten implantados procedementos que garantan a mellora da calidad dos recursos materiais e servizos para o axeitado desenvolvemento da aprendizaxe do alumnado.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidad dos recursos materiais e os servizos:
 - Mantemento, polo menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación e dos compromisos incluídos nelas, de ser o caso.
 - Disposición de accesibilidade universal e de medios que garantan a saúde e a seguridade no desenvolvemento das actividades de aprendizaxe.
 - Xestión e mantemento dos recursos materiais e servizos: equipamento científico-técnico, asistencias e artístico; campus virtual; TIC; aulas; salas de estudo; aulas de informática; salas de reunión; laboratorios; talleres; postos de lectura en biblioteca; servizos reprográficos; bibliografía recomendada, etc.
 - Detección de necesidades de novos recursos ou servizos.
- Os servizos de orientación académica (selección de materias, problemas de aprendizaxe, necesidades especiais, aloxamento...) e orientación profesional postos a disposición do alumnado son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os servizos de Xestión académica (documentación, informes de cualificacións, actas, certificados académicos, tramitación de solicitudes de validacións ou de traslado...) postos á súa disposición son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os programas de acollida e apoio ao alumnado oriéntano no funcionamento da institución.
- No caso de que os títulos contemplen a realización de prácticas externas, as instalación onde se realizan son adecuadas para a adquisición das competencias.
- Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións relativos aos recursos materiais e os servizos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Na Facultade existe unha comisión de Asuntos Económicos e Infraestruturas que toma decisións relativas ás necesidades de infraestruturas do centro. Esta comisión está formada por representantes do equipo decanal, profesorado, PAS e alumnado e séguense os procedementos descritos no SGC do centro.

No curso 2021-22 procedeuse, do mesmo xeito que se fixo no cursos anteriores, a facer unha análise e revisión das carencias e necesidades de mellora no ámbito dos recursos e infraestruturas necesarias para o desenvolvemento dunha docencia de calidade no ámbito do EEES.

A continuación realiza unha análise dos recursos materiais e servizos cos que conta o centro.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais está situada nun edificio que, se ben dispón das tecnoloxías necesarias para o ensino/aprendizaxe no Espazo Europeo de Educación Superior, en termos de infraestruturas e mobiliario presenta varias carencias tanto en equipamento como na estrutura do edificio. Non obstante a Facultade de Ciencias Económicas está adaptada ás persoas con diversidade funcional. Así, conta con prazas de aparcamento reservadas a persoas con mobilidade reducida, ascensores, rampas de acceso, servizos adaptados, portas de dobre folla nas aulas, seminarios, etc. que facilitan a accesibilidade ao edificio sen limitación algúns por razón de deficiencia, discapacidade ou minusvalía. Por outra banda dispón das infraestruturas e das tecnoloxías necesarias para o ensino/aprendizaxe no Espazo Europeo de Educación Superior. O acceso a internet, fixo ou por wifi, está dispoñible en toda a Facultade.

A web da Facultade dispón dun directorio propio onde se indica o número de despacho do profesorado para facilitar o acceso á información ao alumnado. Tamén se dispón dun acceso coa información dos espazos do centro dentro da propia páxina web: http://www.usc.es/gl/centros/ecoade/infraestruturas_servizos.html.

A maiores da información sobre infraestruturas, a web do centro inclúe tamén un apartado de Planos da Facultade (https://www.usc.es/gl/centros/ecoade/infraestruturas_servizos.htm) onde se pode consultar a situación dos despachos do profesorado, das aulas, dos seminarios, das aulas de informática, do Decanato, etc., e tamén un apartado de servizos de interese para o alumnado e dos recursos de que dispón en este ámbito (http://www.usc.es/gl/centros/ecoade/modules/destacados/news_0005.html).

As instalacións que ofrece o centro para o desenvolvemento da actividade académica son as seguintes:

- 37 aulas de docencia teórica / seminario. Tódalas aulas dispoñen de monitor tv ou canón de vídeo con pantalla de proxección, cámara fixa ou portátil, e ordenador conectado á rede e 5 das aulas máis grandes están dotadas de megafonía. A práctica totalidade das aulas do centro están cableadas. Ademais, a Facultade pon a disposición de todo o profesorado diversos elementos portátiles: ordenadores, canóns de vídeo, pantallas, cámaras, encerados e dispositivo de megafonía. Hai que destacar tamén que a Facultade dispón de rede wifi accesible en todas as instalacións.
- 7 aulas de informática para docencia con 116 postos. Tamén dispón dun aula para libre disposición de alumnado con ordenadores conectados á rede. O relevo de equipos obsoletos por outros novos é unha acción que se realiza de forma continua no tempo e á que se destinan numerosos recursos.
- Outros espazos: biblioteca con acceso libre a libros e revistas, que inclúe ademais de sala de estudio, e mesas de traballo colaborativo; 3 salas de traballo para grupos pequenos de estudiantes, e 3 salas de traballo con múltiples postos para estudio e traballo colaborativo para estudiantes (unha delas, ademais, dispón de forno microondas e serve como zona para que poidan comer a mediodía), 3 espazos con mesas e bancos (próximas a varias entradas/saídas do edificio) que serven para reunión/estudo/traballo dos estudiantes, 5 locais para asociacións e representantes do alumnado, 1 Sala de Xuntas do Centro, 1 Salón de Graos, 6 salas de reunión/actividades para membros dos diferentes departamentos con sé na facultade), 1 sala de reunión para o persoal de administración e servizos, servizo de reprografía, cafetaría/comedor universitario; 2 dos baños comúns dispoñen de duchas.

A Biblioteca do centro da servizo na actualidade ao alumnado dos graos en Economía e Administración e Dirección de Empresas. Forma parte da Biblioteca Universitaria de Santiago de Compostela e xunto á Biblioteca Intercentros “Concepción Arenal”, (Políticas, Dereito e Relacións Laborais) aglutina os recursos bibliográficos indispensables na área de Ciencias Sociais e Xurídicas.

Accesible dende a planta baixa da Facultade, desfruta dunha boa visibilidade. O seu espazo repártese en tres plantas en alzado, en torno a un patio central. Na planta baixa está a sala de lectura, con 348 postos de lectura. Con grandes ventanais, goza dunha excelente iluminación natural, ademais de estar dotada dun sistema de refrixeración de aire. Nesta mesma planta, pero na zona de acceso, está o mostrador de atención ao público, tras o que se instalaron 83 metros lineais de estantes para conter as coleccións de Documentos de Traballo e Referencia; os despachos de traballo do persoal técnico, unha zona de lectura de prensa con outros 10 postos máis, un PC con acceso a Internet e 4 “Webopacs” que

permiten acceder ao catálogo automatizado de toda a Biblioteca Universitaria. Na segunda planta o primeiro semisótano, ubícase o depósito de monografías, que albergan o resto dos fondos, fundamentalmente de investigación, tamén en libre acceso. O equipamento complétase con outro PC destinado tanto á consulta do catálogo como de outros recursos en rede. A terceira planta o segundo semisótano, está ocupada pola Hemeroteca, onde poden consultarse en 23 postos de lectura toda a colección en libre acceso de revistas impresas en papel, tanto do último ano como retrospectivos. As revistas electrónicas e as bases de datos propias da BUSC e do Consorcio de Bibliotecas de Galicia, poden consultarse tamén dende outros 2 PCs situados na mesma sala de lectura, onde tamén se ubica outro “webopac”.

Toda a superficie da biblioteca permite conexión inalámbrica á rede. Tres fotocopiadoras, dúas delas de autoservicio e pertencentes a unha empresa externa, un fax, un scanner, un lector-reproductor de microformas, e tres impresoras, unha delas en rede, completan a dotación da biblioteca.

En resumen, a Biblioteca ocupa unha superficie total de 1844 m², e conta cunha dotación global de 3143 m lineais de estanterías, que aloxan un total de máis de 70.000 volumes de monografías, repartidos nunha colección de libros permanentemente actualizada (uns 3500), de Documentos de Traballo (6500), Obras de Referencia (390), Teses e Memorias de Licenciatura (115), Bibliografía profesional (135) mapas (16), títulos en CD e DVD (353). O resto corresponde fundamentalmente ao fondo de investigación. A isto hai que engadir a colección de publicacións periódicas, formada por 2900 títulos dos que 700 se reciben actualmente na súa edición impresa e delas, 82 tamén en versión electrónica. Para consultar os seus fondos “in situ”, a biblioteca ofrece un total de 381 postos de lectura, e para acceder aos seus recursos de información 5 “Web opacs” e 4 Pcs.

Como o resto dos puntos de servizo da Biblioteca Universitaria, brinda aos seus usuarios as prestacións de formación, consulta en sala, préstamo a domicilio e interbibliotecario, fotodocumentación e acceso a todos os recursos web.

Continuáronse realizando accións de mellora e actualización dos contidos da páxina web do centro (infraestruturas, planos da facultade, servizos, TFG, prácticas externas, mobilidade), así como o mantemento actualizado das redes sociais da Facultade con información das actividades.

En novembro de 2021 recibiu o informe de riscos, elaborado polo Servizo de Prevención de Riscos da Universidade, onde se sinalaban determinadas carencias nas instalacións do centro. Ao longo do curso 21-22, corrixíronse boa parte das mesmas, entre as que cómpre destacar as seguintes:

- **BIBLIOTECA:** Arranxo de diferentes fiestras para facilitar a súa apertura e peche, recolocación de extintores segundo a normativa vixente.
- **SALÓN DE GRAOS:** Reorganización dos cables nas zonas de paso, recollida de cables eléctricos dos diversos equipos e colocados fóra do alcance dos membros inferiores das persoas usuarias.
- **SECRETARÍA DO DECANATO:** Compra e substitución da cadeira por unha que cumple os requisitos mínimos da normativa vixente.
- **UNIDADE DE XESTIÓN ADMINISTRATIVA:** Sinalización das portas transparentes con bandas de cor e anchura adecuada para previr riscos de golpes, compra e colocación de estores nas fiestras, colocación de extintores segundo a normativa vixente.
- **CONSERXARÍA:** Sinalización da porta transparente con bandas de cor e anchura adecuada para previr riscos de golpes.
- **AULAS 7 E 8:** Colocación de varanda en escaleiras e lateral da tarima e colocación de cinta para sinalizar o final da tarima e evitar así caídas de persoas a distinto nivel.
- **DIVERSAS AULAS:** Reorganización e canalización de cables en zonas de paso, recollida de cables eléctricos dos diversos equipos e colocados fóra do alcance dos membros inferiores das persoas usuarias.
- **DIVERSOS DESPACHOS:** Instalación de máis tomas de corrente, retirada de arquivadores metálicos que permitían abrir varios caixóns á vez, retirada de mobiliario en desuso, retirada de mobiliario en mal estado e substitución por outro adecuado.
- **EDIFICIO:** Arranxo integral das escaleiras de emerxencia, eliminando os chanzos existentes de madeira en mal estado por outros metálicos adecuados á normativa vixente. Pintado de toda a escaleira. Arranxo de porta de saída, reparación de humidades en diferentes lugares do edificio, sinalización de medios de extinción e pulsador en diferentes puntos, mellora da iluminación exterior.

Ademais, durante o curso académico 2021-2022 a Facultade puxo en marcha unha acción de mellora (**AM-14/21-22**) destinada a renovación de aulas e outros espazos de traballo. Neste senso, dende o Centro realizáronse unha serie de melloras nas infraestruturas que xa foron comentadas.

Na mesma liña, para o curso 22/23 formulouse a Acción de Mellora **AM-8/22-23** que supón realizar melloras no equipamento das aulas e dos espazos comúns do centro.

Con respecto aos servizos de orientación académica e profesional dispoñibles, a USC conta con diferentes servizos de atención ao estudiante que, incluíndo estudiantes estranxeiros e egresados (programas de apoio ao estudiante como as xornadas de acollida e orientación, plan de acción titorial, programa de *mentoring*, servizos para visitantes, oficina de apoio a persoas con discapacidade, bolsas e axudas). Estas iniciativas teñen por obxecto lograr, a través dunha atención personalizada ao estudiante, a mellora no seu labor de aprendizaxe. Pola súa banda, a área de Orientación Laboral leva a cabo diversas actuacións dirixidas a apoiar e orientar ao estudiante na procura de emprego, para mellorar o seu empregabilidade e favorecer a inserción laboral, contando así mesmo cunha bolsa de emprego. A Universidade tamén pon ao servizo do alumnado e do profesorado a área de Valorización, Transferencia e Emprendemento. Esta área vai dirixida, entre outros, a emprendedores da comunidade universitaria que teñan interese en pór en marcha un novo proxecto empresarial baseado no coñecemento.

Para facilitarle a adaptación ao alumnado que accede por primeira vez á universidade, o centro organiza unha xornada de acollida e orientación. Nela desenvólvense charlas informativas para dar a coñecer a estrutura da Universidade e da Facultade, o seu funcionamento, normativas, actividades, as canles de información, os servizos que oferta, os responsables académicos e as súas funcións. Ademais de explicarles o funcionamiento do centro, da biblioteca e os servizos que ten ao seu alcance, reciben información precisa sobre a localización das distintas dependencias e dos contidos da web do centro e xeneral da USC que están especificamente dirixidos a eles. A esta xornada de acollida común para os estudiantes de novo acceso, súmase a presentación que o persoal da Biblioteca realiza deste servizo.

De igual maneira desenvólvense outras actividades enfocadas á orientación profesional: actividades e talleres sobre saídas profesionais, elaboración de currículos, etc., sesión informativa sobre os títulos de Máster que se imparten na facultade, así como impartición de conferencias sobre temáticas relacionadas coa orientación profesional e a docencia.

Para continuar avanzando no desenvolvemento de actividades enfocadas á orientación do alumnado, formúllase a acción de mellora **AM-2/22-23** para o curso 22-23.

Un modo de poder valorar os recursos materiais e servizos do centro é a satisfacción dos usuarios.

No que se refire á satisfacción dos estudiantes e egresados cos mesmos e analizando os datos do informe da satisfacción dos egresados, obsérvase que nos últimos cursos académicos a satisfacción dos egresados coas infraestruturas, recursos tecnolóxicos, biblioteca e cafetería/comedor é moi positiva e bastante por encima da media da USC. A enquisa de satisfacción dos egresados foi modificada e nos últimos anos non se pregunta pola satisfacción coas infraestruturas e os materiais dispoñibles no centro.

Dende o centro, no curso 21/22 realizouse unha enquisa propia na que se preguntou sobre estes aspectos.

Os/as egresados/as de ADE valoraron cunha puntuación de 4.15 (nunha escala 1-5) os recursos educativos, infraestruturas e materiais dispoñibles no centro (enquisa contestada polo 66,12% dos egresados no curso 21/22). No caso dos egresados en Economía, a puntuación foi de 4.16 (enquisa contestada polo 66% dos/as egresados/as).

Directriz 6. Información pública

Estándar: o centro debe ter implantados procedementos que lle permitan publicar información relevante, actualizada, clara, precisa, obxectiva e accesible relativa ao desenvolvemento das súas ensinanzas, conxuntamente cos resultados e indicadores vinculados ao seguimento e acreditación dos seus títulos..

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa información pública.
 - Recollida, análise e utilización da información.
 - Publicación da información
 - Medida da eficacia, utilidade e satisfacción coa información pública.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

O procedemento de información pública implantado dentro do SGC (PC-12) ten como obxectivo establecer o sistema para facer pública a información relevante das titulacións impartidas no centro, así como o modo no que se realiza a súa revisión periódica e actualización con fin de manter informados aos seus grupos de interese. Alcanza á totalidade de información publicada sobre cada unha das titulacións oficiais impartidas nos centros.

Trátase, ademais de garantir a transparencia, de facilitar información aos grupos de interese nos procesos de toma de decisións, en particular ao estudiantado e profesorado implicado no proceso de ensino-aprendizaxe. Deste xeito, cómprese a función de render contas á sociedade sobre a evolución pasada, actual e previsible do título.

Na web do centro/título públicase información actualizada e axeitada sobre o desenvolvemento dos títulos e o seu plan de estudos (programas, horarios, calendarios de exames, prácticas, mobilidade, etc.), sendo accesible a todos os grupos de interese, internos e externos. Os cambios sobrevidos xunto con calquera outra información de interese, resáltanse na web do centro no apartado de “Novidades”.

Froito das reflexións do seguimento dos títulos realizadas nos cursos pasados, fixéronse na Facultade pequenos cambios que consideramos melloraron este aspecto concreto que estamos a avaliar:

- Desde que funcionan as aulas virtuais de coordinación, empréganse para enviar mensaxes a todo o alumnado con información diversa sobre as actividades desenvolvidas no centro.
- Hai dúas pantallas para transmitir a información pública no centro
- Organízanse a sesión de acollida en primeiro onde, entre outras moitas cousas, se lle informa ao alumnado das fontes de información dispoñibles;
- Realízanse sesións de presentación presenciais da materia Traballo Fin de Grao, dos programas de mobilidade, dos posgraos que se imparten na Facultade, etc.
- O centro conta con perfiles nas redes sociais Instagram, Youtube, Twitter, Facebook e Linkedin. A través destas redes faise difusión de todo o que acontece no centro e de cuestións de relevancia para a comunidade universitaria.

Unha das liñas estratéxicas que rexen as accións de mellora do centro é a mellora da comunicación do mesmo. O obxectivo xeral é mellorar as políticas de comunicación, tanto cara dentro como cara ao exterior.

En xeral, consideramos que os títulos impartidos no centro cumplen con todos os requerimentos da ACSUG en materia de información pública, xa que a información relevante dos distintos títulos está dispoñible para os axentes interesados na mesma.

A pesar disto, nos últimos anos véñense desenvolvendo diferentes accións de mellora co fin de avanzar neste obxectivo, como por exemplo as seguintes:

- Elaboración dunha guía do estudiante coa información máis relevante sobre o funcionamento do centro.
- Elaboración dunha guía do profesorado enfocada ao profesorado de nova incorporación.
- Posta en funcionamento de perfiles en diferentes redes sociais.
- “Welcome day” para o alumnado estranxeiro
- Elaboración de horarios específicos por grupo de interactiva e posta a disposición dos mesmos na páxina web do centro

- Elaboración de indicadores propios do centro: enquisa de perfil, enquisa TFG (na que tamén se recolle información sobre a satisfacción coas infraestruturas e servizos do centro, coa información dispoñible e coa titulación).
- Publicación de actas das comisións académicas dos títulos do centro
- Publicación periódica en relación á actividade do centro

Co fin de avaliar a satisfacción dos egresados/as coa información pública dispoñible, o centro ven elaborando unha enquisa propia dende o curso 20-21. Os/as egresados/as de ADE valoraron cunha puntuación de 3.95 (nunha escala 1-5) a información dispoñible sobre o título (enquisa contestada polo 66,12% dos egresados no curso 21/22). No caso dos egresados en Economía, a puntuación foi de 4.03 (enquisa contestada polo 66% dos/as egresados/as).

1. Plan de Melloras do centro(As accións de mellora dos títulos de Máster poden consultarse nos respectivos informes de resultados) ([Informes de resultados 21-22](#))

Obxectivo a conseguir: Formalizar a Aula Profesional ECOADE					
Responsable do obxectivo: Vicedecana de Relacións coas Empresas e Institucións	Data inicio: 01/09/2022 Data fin: 21/12/2023				
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos.				
Procesos clave relacionados	PE-02 Revisión e mellora				
Indicador/es de medición	Índice de satisfacción, número de alumnado participante	Meta a conseguir	Obter un índice de satisfacción do alumnado coa Aula Profesional por encima de 4.		
Accións de mellora relacionadas AM-1.1	Organizar un programa formativo complementario á formación oficial conformado por cursos (Power Bi, R, Office 365), talleres (elaboración currículo, Linkedin), ciclos de conferencias, ciclo de cine, etc. Ofrecer ao alumnado unha certificación pola participación nestas actividades ou créditos ECTS.				
Obxectivo a conseguir: Diminuir a taxa de abandono e manter a satisfacción do alumnado coas titulacións. Necesidade de formalizar e desenvolver en maior medida o plan de acción titorial, engadindo novas sesións de orientación e acompañamento ao alumnado.					
Vicedecana de Calidade e Innovación Docente. Vicedecano de Estudantes e Relacións Internacionais. Vicedecana de Relacións coas Empresas e as Institucións. Coordinadores/as de grao e curso.	Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023			
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante.				
Procesos clave relacionados	PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación				

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 111 de 129

		PC-02 Planificación das ensinanzas PC-03 Apoio a estudiantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas	
Indicadores de medición	Taxa de abandono graos, satisfacción coa titulación	Meta a conseguir	Taxa de abandono por debaixo do límite establecido na MVT (25%). Satisfacción global coa titulación por encima da media dos últimos 5 anos.
Accións de mellora relacionadas AM-2.1 AM- 2.2		Sesións de orientación sobre optativas, sobre saídas profesionais, sesións con delegados/as, sesións de apoio adicionais para mobilidade. Elaborar un plan de acción titorial para os másteres oficiais.	
Obxectivo a conseguir: Incrementar as taxas de resposta das enquisas de satisfacción coa docencia recibida.			
Vicedecana de Calidade e Innovación Docente Coordinador de Calidade Coordinadores/as de titulación e curso		Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante.	
Procesos clave relacionados		PC-03 Apoio a estudiantes	
Indicadores de medición	Indicador da satisfacción coa docencia recibida	Meta a conseguir	Acadar o 20% de taxa de resposta no primeiro ano.
Accións de mellora relacionadas AM-3.1		Realizar un programa no que un docente se responsabilice de cada curso de grao e lle facilite ao alumnado o tempo necesario para cubrir as enquisas de tódalas materias do curso. O obxectivo é conseguir incrementar a taxa de resposta das enquisas por encima da media da USC (10% aproximadamente) e intentar acadar o 20%.	

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 112 de 129

Obxectivo a conseguir: Facilitar as labores administrativas vinculadas á mobilidade.

Responsable do obxectivo: Vicedecano de Estudiantes e Relacións Internacionais		Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante.	
Procesos clave relacionados		PC-03 Apoio a estudiantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas	
Indicadores de medición	Indicadores de satisfacción vinculados a mobilidade	Meta a conseguir	Axilizar os procedementos e minimizar erros. Valores dos indicadores de satisfacción coa mobilidade por encima da media dos últimos 5 anos.
Accións de mellora relacionadas AM-4.1		<ol style="list-style-type: none"> 1. Xuntanza co profesorado coordinador para harmonizar criterios na mobilidade. 2. Xuntanza informativa co alumnado Erasmus para que saiban como cubrir o seu acordo de estudos. 3. Xuntanza informativa co alumnado SICUE para que saiban como cubrir o seu acordo de estudos. 4. Xuntanza informativa co alumnado Erasmus para obter o certificado electrónico e así facilitar os procesos nas solicitudes e entrega de documentos. 5. Xuntanza informativa co alumnado SICUE para obter o certificado electrónico e así facilitar os procesos nas solicitudes e entrega de documentos 6. Mellora dos procedementos nos fluxos de información: redución dos trámites da táboa de apoio e OLA, que vai facilitar o traballo das persoas coordinadoras, do Responsable Académico de Mobilidade e das persoas encargadas de mobilidade na Unidade de Xestión Académica no centro. 	
Obxectivo a conseguir: Destacar a relevancia da formación continua do profesorado.			
Responsable do obxectivo: Vicedecana de Calidade e Innovación Docente		Data inicio: 01/01/2023	Data fin: 30/06/2023
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos	
Procesos clave relacionados		PS-01: Xestión dos recursos humanos	

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 113 de 129

Indicadores de medición	Porcentaxe de profesorado que realiza cursos de formación docente, xornada de innovación docente.	Meta a conseguir	Premio de Innovación Docente Porcentaxe de profesorado por encima da media dos últimos 5 anos.	
Accións de mellora relacionadas AM-5.1, 5.2		Convocar e resolver o I Premio de Innovación Docente Compartir experiencias docentes con profesorado doutras universidades. Crear un repositorio na páxina web coas iniciativas presentadas e desenvolver unha xornada de innovación docente na que se expoñan		
Obxectivo a conseguir: Facilitar a través de diferentes vías a incorporación do novo persoal ao centro				
Responsable do obxectivo: Responsable da Unidade de Xestión		Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023	
Equipo Decanal, Dirección de departamentos.				
Obxectivo estratégico relacionado		Directriz 4. Garantía e mellora da calidad dos RRHH		
Procesos clave relacionados		PS-01 Xestión dos recursos humanos		
Indicadores de medición	Protocolo de acollida, manual de procedementos, Satisfacción do PAS co traballo realizado.	Meta a acadar	Facilitar a incorporación das novas incorporacións. Índice de satisfacción do PAS co traballo realizado por encima do promedio dos últimos 5 anos.	
Accións de mellora relacionadas AM 6.1, 6.2		Elaborar un protocolo de acollida para facilitar a integración e adaptación do PAS que se incorpore á Unidade de Xestión		

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 114 de 129

		Realizar xuntanzas co persoal de nova incorporación para facilitar a adaptación				
Obxectivo a conseguir: Dispor de información actualizada dos procedementos que xestiona a Unidade de Xestión						
Responsable do obxectivo: Responsable da Unidade de Xestión		Data inicio: 02/09/2021		Data fin: 21/12/2023		
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 6. Información pública				
Procesos clave relacionados		PS-06 Información pública				
Indicadores de medición	Catálogo de procesos, Satisfacción do PAS co traballo realizado.	Meta a acadar	Documentar as tarefas responsabilidade da Unidade, catálogo de procesos, Índice de satisfacción do PAS co traballo realizado por encima do promedio dos últimos 5 anos.			
Accións de mellora relacionadas AM-7.1		Elaboración dun catálogo de todos os procesos que se realizan na Unidade, co máximo nivel de desagregación en tarefas que sexa posible.				
Obxectivo a conseguir: Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro						
Responsable do obxectivo: Vicedecana de Calidade e Xestión Económica, Decano		Data inicio: 02/09/2022		Data fin: 21/12/2023		
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos.				
Procesos clave relacionados		PS-02 Xestión dos recursos materiais e servizos				
Indicadores de medición	Satisfacción usuarios dos infraestruturas coas	Meta a acadar	Mellorar as instalacións do centro Satisfacción dos egresados coas infraestruturas por encima da media dos últimos 5 anos.			
Accións de mellora relacionadas AM-8.1, 8.2, 8.3		Realizar melloras no equipamento das aulas				

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 115 de 129

	Restauración e conservación do patrimonio artístico da facultade Realizar melloras no acondicionamento de zonas comúns e despachos		
Obxectivo a conseguir: Automatizar a solicitude e asignación de determinados procedementos			
Responsable do obxectivo: Responsable da Unidade de Xestión		Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023
Obxectivo estratéxico relacionado		Directriz 6. Información pública	
Procesos clave relacionados		PS-06 Información pública	
Indicadores de medición	Satisfacción dos egresados información disponible coa Satisfacción co apoio recibido	Meta a acadar	Aminorar carga de trabalho, menor consumo de papel, axilzar prazos de asignación e minimizar erros. Indicadores de satisfacción coa información e apoio recibido por encima da media dos últimos 5 anos.
Accións de mellora relacionadas AM-9.1		Informatización de solicitude e asignación dos seguintes procedementos: cambios de quenda, prácticas en empresa, mobilidade, TFG..	

Obxectivo a conseguir: Incrementar o número de alumnado representante en Xunta de Facultade			
Responsable do obxectivo: Vicedecano de Estudiantes e Relacións Internacionais		Data inicio: 02/09/2022	Data fin: 21/12/2023
Obxectivo estratéxico relacionado			Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante.
Procesos clave relacionados			PC-03 Apoyo a estudiantes

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 116 de 129

Indicadores de medición	Número de estudiantes representantes en Xunta de Centro	Meta a acadar	Incrementar o número de representantes nun 20%.
Accións de mellora relacionadas AM-10.1		Insistir nas vantaxes representativas e curriculares de ser representante na sesión de benvida, nas sesións do PAT das primeiras semanas, nas xuntanzas con delegados/as...	

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 117 de 129

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de Acción mellora	Código	AM-1
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito Definición	Ámbito de aplicación	Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos. PE-02 Revisión e mellora
		Análise causa	Necesidade de complementar a formación ofrecida polos títulos de grao oficial.
		Definición/descripción proposta	Formalizar a Aula Profesional ECOADE
		Data prevista de finalización	31/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables	da	Responsable implantación	Vicedecana de Relacións coas Empresas e Institucións
Tarefa 1		Código	AM-1.1
		Descripción tarea	Organizar un programa formativo complementario á formación oficial conformado por cursos (power bi, R, office 365), talleres (elaboración currículo, linkedin), ciclos de conferencias, ciclo de cine...Ofrecer ao alumnado unha certificación pola participación nestas actividades ou créditos ECTS.
	Data prevista de finalización	30-6-2023	
		Persoa responsable	Vicedecana de Relacións coas Empresas e Institucións

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de Acción mellora	Código	AM-2
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito Ámbito de aplicación		Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante. PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación PC-02 Planificación das ensinanzas PC-03 Apoyo a estudiantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 118 de 129

Definición	Análise causa	Detección de problemas de asistencia, desmotivación, carencias de información e determinados problemas nos resultados.
	Definición/descripción proposta	Necesidade de formalizar e desenvolver en maior medida o plan de acción titorial, engadindo novas sesións de orientación e acompañamento ao alumnado.
	Data prevista de finalización	21/12/2023
	Data inicio	02/09/2022
Responsables	Responsable da implantación	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente.
		Vicedecano de Estudantes e Relacións Internacionais. Vicedecana de Relacións coas Empresas e as Institucións. Coordinadores/as de grao e curso.
Tarefa1	Código	AM 2-1
	Descripción tarefa	Sesións de orientación sobre optativas, sobre saídas profesionais, sesións con delegados/as, sesións de apoio adicionais para mobilidade.
	Data prevista de finalización	21/12/2023
	Persoa responsable	Vicedecana de Calidade e Innovación docente Vicedecano de Estudantes e Relacións Internacionais
Tarefa 2	Código	AM 2.2
	Descripción tarefa	Elaborar un plan de acción titorial para os másteres oficiais.
	Data prevista de finalización	21/12/2023
	Persoa responsable	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente. Coordinadores/as dos títulos de máster oficiais.

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de acción de mellora	Código	AM-3
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante. PC-03 Apoyo a estudiantes
		Análise causa	Baixas taxas de resposta das enquisas de satisfacción coa docencia recibida.
	Definición/descripción proposta	Insistirle ao alumnado para que cubran as enquisas deixándolles tempo para facelo durante unha sesión de clase.	

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 119 de 129

		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables	Responsible da implantación	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente Coordinador de Calidade. Coordinadores/as de titulación e curso	
Tarefa1	Código	AM 3.1	
	Descripción tarefa	Realizar un programa no que un docente se responsabilice de cada curso de grao e lle facilite ao alumnado o tempo necesario para cubrir as enquisas de tódalas materias do curso. O obxectivo é conseguir incrementar a taxa de resposta das enquisas por encima da media da USC (10% aproximadamente) e intentar acadar o 25%.	
	Data prevista de finalización	21/12/2023	
	Persoa responsable	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente Coordinador de Calidade. Coordinadores/as de titulación e curso	

ACCIÓNS DE MELLORA			
	de Acción de mellora	Código	AM-4
		Tipo	Acción de Mellora
Definición	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante. PC-03 Apoio a estudiantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas
		Análise causa	Detectáronse problemas relativos a cuestións administrativas vinculadas á mobilidade.
		Definición/descripción proposta	Realizar sesións informativas e de orientación a coordinadores académicos e alumnado de mobilidade
	Definición	Data prevista de finalización	21/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables	Responsible da implantación	Vicedecano de Estudiantes e Relacións Internacionais	
Tarefa1	Código	AM.4.1	

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 120 de 129

	Descripción tarefa	Xuntanza co profesorado coordinador para harmonizar criterios na mobilidade. Xuntanza informativa co alumnado Erasmus para que saibam como cubrir o seu acordo de estudos. Xuntanza informativa co alumnado SICUE para que saibam como cubrir o seu acordo de estudos. Xuntanza informativa co alumnado Erasmus para obter o certificado electrónico e así facilitar os procesos nas solicitudes e entrega de documentos. Xuntanza informativa co alumnado SICUE para obter o certificado electrónico e así facilitar os procesos nas solicitudes e entrega de documentos. Mellora dos procedementos nos fluxos de información: redución dos trámites da táboa de apoio e OLA, que vai facilitar o traballo das persoas coordinadoras, do Responsable Académico de Mobilidade e das persoas encargadas de mobilidade na Unidade de Xestión Académica no centro.
	Data prevista de finalización	21/12/2023
	Persoa responsable	Vicedecano de Estudiantes e Relacións Internacionais Coordinadores/as mobilidade Responsable da Unidade de Xestión

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de acción mellora	Código	AM-5
	Ámbito Definición	Tipo	Acción de Mellora
		Ámbito de aplicación	Directriz 4. Garantía e mellora da calidad dos recursos humanos PS-01 Xestión dos recursos humanos
		Análise causa	Relevancia da formación continua do profesorado, descenso no porcentaxe de profesorado que realiza cursos de formación docente.
		Definición/descripción proposta	Convocar o I Premio de Innovación Docente e dar difusión ás propostas presentadas.
		Data prevista de finalización	30/06/2023
		Data inicio	01/01/2023
Responsables		Responsable da implantación	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 121 de 129

Tarefa1	Código	AM. 5.1
	Descripción tarefa	Convocar e resolver o I Premio de Innovación Docente
	Data prevista de finalización	30/04/2023
	Persoa responsable	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente
Tarefa 2	Código	AM. 5.2
	Descripción tarefa	Crear un repositorio na páxina web coas iniciativas presentadas e desenvolver unha xornada de innovación docente na que se expoñan.
	Data prevista de finalización	30/06/2023
	Persoa responsable	Vicedecana de Calidade e Innovación Docente Responsable da Unidade de Xestión

ACCIÓN S DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-6
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 4. Garantía e mellora da calidad dos RRHH PS-01 Xestión dos recursos humanos
		Análise causa	Elevado volume de cambios no persoal da unidade de xestión do centro.
		Definición/descripción proposta	Facilitar a través de diferentes vías a incorporación do novo persoal ao centro.
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables	Responsable da implantación	Responsable da Unidade de Xestión Equipo Decanal, Dirección departamentos	
Tarefa 1	Código	AM. 6.1	
	Descripción tarefa	Elaborar un protocolo de acollida para facilitar a integración e adaptación do PAS que se incorpore á Unidade de Xestión	
	Data prevista de finalización	21/12/2023	
	Persoa responsable	Responsable da Unidade de Xestión	

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 122 de 129

Tarefa2	Código	AM. 6.2.
	Descripción tarefa	Realizar xuntanzas co persoal de nova incorporación para facilitar a adaptación.
	Data prevista de finalización	21/12/2023
	Persoa responsable	Dirección de Departamentos Equipo Decanal Responsable da Unidade de Xestión

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-7
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 4. Garantía e mellora da calidad dos RRHH PS-01 Xestión dos recursos humanos
	Definición	Análise causa	Dispor de información actualizada dos procedementos que xestionan a Unidade de Xestión
		Definición/descripción proposta	Documentar as tarefas que son responsabilidade da Unidade, co obxectivo de que sexa un instrumento para a planificación, para a organización do traballo e para a integración do persoal que se incorpora a postos de traballo da Unidade
	Data prevista de finalización		21/12/2023
		Data inicio	02/09/2021
Responsables	Responsable da implantación	Responsable da Unidade de Xestión	
Tarefa1		Código	AM. 7.1
		Descripción tarefa	Elaboración dun catálogo de todos os procesos que se realizan na Unidade, co máximo nivel de desagregación en tarefas que sexa posible.
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Persoa responsable	Responsable da Unidade de Xestión

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 123 de 129

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de Acción mellora	Código	AM-8
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 5. Garantía e mellora da calidad dos recursos materiais e servizos.
	Definición	Análise causa	Detección de determinado mobiliario e instalacións obsoletas.
		Definición/descripción proposta	Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro.
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables		Responsable da implantación	Decano
Tarefa 1		Código	AM. 8.1
		Descripción tarea	Realizar melloras no equipamento das aulas
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Persoa responsable	Decano
Tarefa 2		Código	AM.8.2
		Descripción tarea	Restauración e conservación do patrimonio artístico da Facultade
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Persoa responsable	Decano
Tarefa 3		Código	AM. 8.3
		Descripción tarea	Realizar melloras nas zonas comúns e nos despachos do PDI
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Persoa responsable	Decano

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 124 de 129

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de Acción mellora	Código	AM-9
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 6. Información pública PS-06 Información pública
	Definición	Análise causa	Realización de determinados procedimentos de trámite ordinario que se viñan realizando manualmente coa conseguinte carga de traballo.
		Definición/descripción proposta	Automatizar a solicitude e asignación de determinados procedimentos.
	Definición	Data prevista de finalización	21/12/2023
		Data inicio	02/09/2022
Responsables		Responsable da implantación	Responsable da Unidade de Xestión
Tarefa 1		Código	AM. 9.1
		Descripción tarea	Informatización de solicitud e asignación dos seguintes procedimentos: cambios de quenda, prácticas en empresa, mobilidade, TFG..
		Data prevista de finalización	21/12/2023
		Persoa responsable	Responsable da Unidade de Xestión

ACCIÓN DE MELLORA			
Definición	de Acción mellora	Código	AM-10
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudiante. PC-03 Apoio a estudiantes
	Definición	Análise causa	Descenso no número de representantes do alumno en Xunta de Facultade.
		Definición/descripción proposta	Insistir nas vantages representativas e curriculares de ser representante.
	Definición	Data prevista de finalización	21/12/2023

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 125 de 129

		Data inicio	02/09/2022
Responsables	Responsable da implantación	Decano Vicedecano de Estudantes e Relacións Internacionais	
Tarefa 1	Código	AM. 10.1	
	Descripción tarefa	Insistir nas vantages representativas e curriculares de ser representante na sesión de benvida, nas sesións do PAT das primeiras semanas, nas xuntanzas con delegados/as...	
	Data prevista de finalización	21/12/2023	
	Persoa responsable	Decano Vicedecano de Estudantes e Relacións Internacionais	

2. Modificacións nos diferentes títulos

MODIFICACIÓN DO PLAN DE ESTUDOS		
TÍTULO	MODIFICACIÓN	XUSTIFICACIÓN

3. Listaxe de evidencias e indicadores

Diretrices	Nº	Evidencia / Indicador	Documento/enlace
2,3	E1	Memoria vixente do título	ACSUG
2,3	E2	Informes de verificación, modificación, seguimento incluíndo os plans de mellora	ACSUG
2,3	E3	Análise do perfil real de ingreso/egreso	Memoria, Directrices 2 e 3
2,3	E4	Guías docentes das materias (competencias, actividades formativas, metodoloxías docentes, sistemas de avaliación, resultados de aprendizaxe)	Web do centro
1,2,3	E5	Actas das reunións celebradas, polo menos dos dous últimos cursos, da Comisión Académica/Comisión de Titulación/Comisión de Garantía de Calidade (as actas deben incorporar un apartado con acordos adoptados en cada reunión)	Calidade (sharepoint.com)
2,3	E6	Listaxe de estudiantes que solicitaron recoñecemento de créditos	Informes de resultados 21-22
2,3	E8	Informes/documentos onde se recollan as conclusións dos procedementos de consulta internos e externos para valorar a relevancia e actualización do perfil de egreso dos estudiantes do título/valoración adquisición resultados da aprendizaxe	Memoria, Directrices 2 e 3
1, 2, 3	I1	Número de estudiantes de novo ingreso por curso académico	Panel de indicadores_2016-2017
			INF.16_2016-2017 (información por título)
			INF.CiUG_2016-2017 (información por título)
1, 2, 3	I2	No caso de máster, número de estudiantes de novo ingreso por titulación de procedencia	I2_2016-2017 (información por título)
1, 2 ,3	I3	Indicadores de mobilidade (Número e porcentaxe de estudiantes que participan en programas de mobilidade sobre o total de estudiantes matriculados)	Panel de indicadores_2016-2017
			INF.03_2016-2017 (información agrupada por centro)
6	E9	Páxina web da universidade/centro/título (debe ter como mínimo a información referida "Información mínima pública*")	Web da USC
			Web do centro
1	E10	Documentación do SGC (política e obxectivos de calidade, manual e procedementos)	Web do centro
1	E11	Evidencias da implantación dos procedementos do SGC(procedementos completos, revisados e actualizados que desenvolvan as directrices do SGC: Política de calidade, Deseño revisión periódica e melloras dos programas formativos,	Web do centro

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 127 de 129

		garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliação centrados no estudiante, Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos, garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos e información Pública)	
1, 2, 3	E12	Plans de mellora derivados da implantación do SGC	Web do centro
1, 2, 3	E13	Análise das enquisas de satisfacción (%participación, resultados, evolución,...)	Memoria, Directrices 1, 2 e 3
Todas	I4	Resultados das enquisas de satisfacción de todos os grupos de interese do título	Panel de indicadores_2016-2017 Informes de enquisas (docencia, PDI, PAS, egresados, prácticas, mobilidade...)
1	I5	Resultados dos indicadores que integran o SGC	Panel de indicadores_2016-2017
1	E14	Informe de certificación da implantación do SGC	ACSUG
4	E15	Plan de Ordenación Docente: información sobre o profesorado (número, experiencia docente e investigadora, categoría, materias que imparte, área, etc)	E15_2016-2017 (información por título)
4	E16	Información sobre o persoal de apoio por Centro (número e cargo/posto desempeñado)	E16_2016-2017
4	E17	Análise das enquisas de avaliação da docencia (% participación, resultados, evolución, ...)	Memoria, Directriz 4
4	I6	Porcentaxe de participación do profesorado do título en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	I6-I7_2016-2017 (información agrupada por centro)
4	I7	Porcentaxe de participación do PAS do centro en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	I6-I7_2016-2017 (información agrupada por centro)
4	I8	Resultados das enquisas de avaliação da docencia (%participación, resultados, evolución,...)	INF.13_2016-2017 (información por título) INF.14_2016-2017 (información por título)
4	I9	Porcentaxe de profesorado do título avaliado polo programa DOCENTIA ou similares e resultados obtidos.	Non dispoñible
4	I10	Indicadores de mobilidade (número e porcentaxe de profesores que participan en programas de mobilidade sobre o total de profesorado do título)	I10_2016-2017 (información agrupada por centro)
5	E18	Información sobre os recursos materiais directamente relacionados co título	Web do centro
5	E19	Información sobre servicios de orientación académica e programas de acollida	Web do centro

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 128 de 129

5	E20	Listaxe dos centros/entidades para a realización de prácticas externas curriculares ou extra curriculares	Informes de resultados 21-22
5	I11	Distribución alumnado por centros de prácticas	Informes de resultados 21-22
5	E22	Materiais didácticos e/o tecnolóxicos que permitan unha aprendizaxe a distancia	Campus Virtual
2,3	E24	Listaxe de traballos fin de grao/máster de, a lo menos, os últimos cursos académicos (título, titor y cualificación)	Informes de resultados 21-22
2,3	E25	Informes/listaxe das cualificacións de cada unha das materias do título	INF.15_2016-2017 (información por título)
2,3	E26	Mecanismos utilizados para a análise da adquisición dos resultados de aprendizaxe	Memoria, Directrices 2 e 3
2,3	E30	Informe/documento onde se recollan os resultados do título (incluídos indicadores inserción laboral e SIIU)	Memoria, Directrices 2 e 3
2, 3	I12	Indicadores de resultados (estas taxas facilitaranse de forma global para o título. As taxas de rendemento, éxito e avaliación facilitaranse tamén por materia): - Taxa de graduación - Taxa de abandono - Taxa de eficiencia - Taxa de rendemento - Taxa de éxito - Taxa de avaliación	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)
			INF.17_2016-2017 (información por título)
			INF.18_2016-2017 (información por título)
			INF.19_2016-2017 (información por título)
			SIIU_2016-2017 (información por título)
2, 3	I13	Relación da oferta/demanda das prazas de novo ingreso	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)
			INF.CiUG_2016-2017 (información por título)
2, 3	I14	Resultados de inserción laboral	EIL-SIIU_2016-2017 (información por título)
2, 3, 4, 5	I15	Media de alumnado por grupo de docencia (docencia expositiva, interactiva...)	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)